

GARDA DE FIER - VI -

Febr.1934 - 19 mart.'34

Guvern Tătărescu. Legislatura I. Sesiunea ordinară . 1 febr.'34 -

- continuare -

1.a) Oct.Goga (PNA) , discurs la mesaj : // România prerevoluționară // , 24 febr.'34

(DAD, MO 11, șed. din 24 febr.'34, p. 422- 425)

[LD : foarte interesant discurs ! Cu o primă parte în care predomină ironia și stilul **opoziționistului "de serviciu"** - care a și fost aprobat de toată opoziția ! - apoi, un **atac de substanță la adresa democrației , a principiilor sale sacrosante, a instituțiilor sale,** într-un cuvânt la **negarea regimului politic** în care evoluase România după Unire , culminând cu **diagnosticul demonstrației : România prerevoluționară .** Discursul marchează , fără echivoc, convertirea lui Goga la **o doctrină autoritaristă, antidemocratică, naționalistă, xenofobă ,** având ca stindard deloc original, **deviza : "România , Românilor ! "**]

Oct.Goga / 24 febr.'34

▣ **Armonie și solidaritate !? Destindere !?**

▣ **Respectarea libertăților publice !? Regim constituțional !?**

[LD : Ironie, ... răstălmăcire de mesaj ...ocheade spre legionarii hăituiți ... speculație politicianistă ... răutate și ură . Chiar atunci când spune adevăruri]

"Mesajul întreveđe, sărbătorește , din primul moment , < asigurarea ordinei desăvârșite în toate manifestațiile vieții obștești > printr-o < atmosferă de armonie, de puternică solidaritate națională .>

" Nu știu , dlor deputați , dacă există cineva în această Adunare care să fi visat cândva o mai admirabilă și mai precisă definiție a stării de asediu , cu toate atriburele ei ! (aplauze la opoziție) Distinsul autor merge mai departe în zugrăvirea vieții noastre de astăzi, când pronunță o sentință nu tocmai nouă , dar de o netăgăduită valoare morală :

< simțămintele de bună înțelegere și de înfrățire trebuie să stăpânească sufletele turor cetățenilor țării >

"Prin această adâncă axiomă , el vizează desigur opera de pacificare a închisorilor în care se dospește armonia de mâine, cu tot cortegiul fatal al destinderilor viitoare . (aplauze la opoziție) În acest chip, cap sumar, **crede guvernul că trebuie să netezească drumul înfrățirii. "**

" Înțeleptul cronicar însă n-a uitat nici **caracterizarea veridică a operațiilor electorale ,** condensând într-o frază lapidară , tot ce s-a spus de opoziție aproape două săptămâni de la această tribună : **< respectarea libertăților publice în cadrul regimului constituțional .>**

O fericită expresie care, dacă nu mă înșel, pe lângă că confirmă sfințenia urei la noi, s-ar părea că face o aluzie discretă și la cunoscuta dizolvare a Gărzii de Fier, printr-un Jurnal al Consiliului de miniștri. [-----]

Goga / 24 febr.'34

▫ Criza morală : psihologie turbure ; cutremur molecular ; fierbere revoltată ;

[LD : Goga se oprește cu analiza Mesajului, trecând la analiza crudei realități a țării]

[-----]

Mai mare și mai gravă decât mizeria materială , care țipă din toate colțurile și sapă toate clasele sociale , este criza morală , căzută peste noi în anii din urmă.

" Sufletul românesc este stăpânit astăzi de o fierbere vecină cu revolta.

Pretutindeni, pe toată întinderea țării, pe întreaga scară a societății noastre, se înregistrează acest cutremur molecular , care angajează un organism sleit în forța lui de rezistență.

Oriunde privești împrejur, întâlnești ecoul unei psihologii turburi ,

proprie unor vremuri de destrămare .

Sau suntem descurajați dintr-un criticism anahilant,

care distruge inițiativa și paralizează acțiunea,

sau simțim împrejur o volbură plină de amenințări ,

care anunță protestarea și rebeliunea."

Goga / 24 febr.'34

▫ România pre-revoluționară : Românișm eclipsat ! Străinii ! Evreii ! Bolșevicii !

[Atingând și această latură, Goga culege aprobarea entuziastă a cuziștilor, care se va manifesta până la sfârșitul discursului.]

" Negreșit , d-lor, că prin o astfel de oblăduire, nu numai că s-a slăbit vigoarea inițială

a acestui popor, dar, încetul cu încetul, o dată cu scăderea noastră de prestigiu,

străinii au ridicat capul , s-au transformat în exploatorii elementului băștiaș,

și au început să privească peste graniță.

Minoritățile s-au reconfortat și unele au adoptat atitudini disprețuitoare la adresa țării.

Oameni de import, fără rădăcini aici , s-au înfipt în aparatul de Stat , pe care , în mare parte,

I-au acaparat dând impresia că suntem o așezare polietică ,

cu rolul de stăpânire a românișmului , din ce în ce mai eclipsat.

Tineretul nostru , imobilizat de mizerie, stă cu brațele încrucișate și cu buzele strânse ,

în vreme ce indivizi de contrabandă afișează o zgomotoasă satisfacție , trezind amărăciune

și răspândind nesiguranța ." (aplauze la PNA și LANC)

"Răscoliți pretutindeni de un sentiment de largă nemulțumire, rezultanta unui complex de motive,

noi avem în față România pre-revoluționară a ultimilor ani,

de care am amintit la această tribună.

" Paralel cu procesul destrămării noastre, continentul întreg s-a resimțit de pe urmele războiului

de o efervescentă a masselor, prinse în mreaja lozincilor dizolvante .

Au fost destule prilejuri , când s-a crezut că triumfă steagul roșu ,

pe care vântul nebuniei de peste Nistru I-a fluturat neconținut peste capul Europei .

S-au debitat teoriile unui patriotism continental , pe deasupra fruntariilor dintre popoare,

și s-au găsit mulți călători fără țară, poposiți cam în tot locul,

cari au început să țese rețeaua unei umanități fără criterii de diferențiere .

-Nichifor Robu : Umanitatea cu perciuni !

-Goga : Aceste manifestări , însă, morbide sau programatice , au atins o țintă cu totul protiv-

nică. Pretutindeni s-a pornit o recrudescență a ideii naționale ,

biciuite până la paroxism , tocmai de uneltirile detractorilor ei."

[-----]

Goga / 24 febr.'34

▫ Noua concepție de Stat : autoritarism și naționalism integral

▣ **Modelul : Mussolini !**

▣ **Monopartidocrația productivă .**

" La lumina fulgerelor care amenințau noțiunea patriei ,

s-a întrezărit o nouă concepțiune de Stat ,

grefată de **principiile autorității și ale naționalismului integral.**

Mussolini a fost creatorul care a plămădit , mai întâi într-un **sistem de cugetare politică ,** recentul **reviriment de redeșteptare universală.**

Rând pe rând, **au căzut alcătuirile lumii vechi, înfrânte de valul acestei ideologii** proaspete și cotropitoare **.Mulțimea însăși, cu intuiția ei, deslușind o salvare în noul curent,**

s-a pornit să elaboreze ca perceptele din vecini." [-----]

Goga / 24 febr.'34

▣ **Partidul Național -Agrar**

[LD : la sfârșitul discursului, s-a văzut **ținta urmărită de Goga :**

atragera către partidul său a mișcărilor naționaliste, inclusiv a Gărzii de Fier ,

pentru realizarea unei coagulări capabile să ceară și să cucerească puterea.

El va persevera în acest autointitulat "apostolat " , în anii ce vor urma ...]

"Partidul Național-Agrar , conștient că numai o largă primenire ,

având la temelie **ideia națională și principiul de autoritate ,**cu toate consecințele lor logice

, poate să ne scape de pe marginea prăpastiei , se dedică acestui apostolat ,

având ca țintă redeșteptarea neamului și noua lui organizare politică ,

prin toate mijloacele compatibile cu **căile onoarei [LD : atenție ! Nu a constituției !]**

Această concepție , preconizată de noi cu mulți ani înainte, îi este perfect familiară ,

astăzi când **românismul ,** prin instinctul său de conservare ,

și-a decretat mobilizarea lui sufletească.

" PNA , înțelegând necesitatea istorică a ralierei tuturor mișcărilor sincere naționale

într-un mănunchi , **cu scopul de a lua conducerea țării în timp apropiat**

(**îtreruperi pe băncile majorității**) știind că , sub tăcerea de astăzi ,

se plămădesc forțele tumultuoase de mâine ,

face apel la toată suflarea , **liberă sau încarcerată , [Garda de Fier]**

să se miște ascultând lozinca :< România a Românilor ! >

O-Goga / 24 febr.'34

1.b) **O.Goga , I.Petrovici , Comunicare : suprimarea " Țara Noastră " , 22 mart.'34**

(DAD, MO 30, 22 mart.'34)

-Petrovici : protestează pentru suprimarea pe 10 zile a ziarului " Țara Noastră "

Motivul :a.) Au publicat știrea că a doua zi **prof.Nae Ionescu** urma să fie eliberat

deși cenzura interzisese acest lucru ;

b) Au publicat o **Dare de seamă** a procesului atentatorilor de la Sinaia,

deși cenzura operase tăieturi ;

c) Din eroarea unui tipograf , publicaseră "ceva " despre Sterie Ciumetti

numai pentru asta, **ziarul nu trebuia suspendat !**

-Octavian Goga : Nu înțelege de ce justiția nu trebuie să fie publică

și în cazul Gărzii de Fier .

-Vict.Iamandi : "Țara Noastră " s-a făcut vinovată de trei ori , pentru delict de cenzură ;

a primit 3 avertismente ! Goga și Petrovici și-au strămutat obiectivul și lupta politică ,

la Consiliul de Război al Corpului II Armată, atacând miniștrii în funcțiune.

" **Căutați acum să speculați această nenorocire , cu scopul de a trage foloase. "**

DI Petrovici a comparat procesul de acum cu cel al lui Manoilescu , din 1927

[Restaurația] , care a avut cu totul alt senz .

dacă "Țara noastră" va intra în normal, respectând cenzura , și atunci va reappare .

Să nu se mai erijeze în sprijinitorii anarhiei "

[LD : urmează o polemică , cu injurii grave , între Petrovici -Iamandi]
Suprimarea "Țara Noastră "

2.) Gh.Brătianu (PNL) , discurs la mesaj, 24 febr.'34

(DAD, MO 11, șed. din 24 febr.'34, p. 425- 428)

G.Brătianu / 24 febr.'34

▣ Mesajul Regal

▣ Adresa de răspuns

Discuția Mesajului înseamnă examinarea situației generale politice și definirea atitudinii partidelor opozante față de concepția și metodele guvernului .

" În pragul activității legislative, a acestei Adunări, **discuția** trebuie să constituie mai ales **prilejul unei reculegeri necesare** , care adâncește în noi sentimentul răspunderii față de țară și **ne îndeamnă** mai mult decât la critica oamenilor și a faptelor, **la un examen de conștiință.**"

În ce privește partidul pe care-l conduce , care s-a prezentat până acum, ca partid opozant, **la trei alegeri** , se poate înfățișa acestei judecăți **cu încredere și cu mândrie** .

G.Brătianu / 24 febr.'34

▣ Asasinarea lui Duca

▣ Dizolvarea Gărzii de Fier.

[LD : sublinierile, parantezele, întrebările îmi aparțin.

Argumentele lui mi se par **logice, verosimile, juste** , dar .....

și la el plutește acel "**misterios cineva**" care a forțat mâna lui Duca ;

acel "**misterios cineva**" care nu a asigurat securitatea lui Duca ;

acel "**misterios cineva**" care, este sugerat a fi autor moral sau chiar complice la crimă . Și , pe deasupra , **misterul ascunzîșului lui CZCodreanu !**

Și mai este o chestiune primordială : **până unde trebuie să meargă**

libertățile constituționale , în cazul unei grupări dovedite - dacă există dovezi ! - complotând sau conspirând împotriva Statului ?

Și mai este principala chestiune : **se răspunde cu crimă la represiune ?**]

"**Nu vreau** să folosesc acest prilej , nici să cobor această discuție ,

pentru a răspunde calomniilor ce ni s-au aruncat deunăzi de pe unele bănci

ale acestei Adunări. **Va veni momentul** - și noi îl voim și-l cerem apropiat -

ca **să examinăm chestiunea răspunderilor și a complicităților morale și materiale ale atentatului de la Sinaia** , cu toate dedesubturile și cu toate răspunderile lor.

"Ceea ce țin să lămuresc de pe acum , este că **gestul disperat** ,

pe care l-am reprob și-l reprobăm cu toții ,

a fost **o tragică confirmare a unor prevederi și a unor temeri**

ce nu le aveam nici de azi nici de ieri.

"**Când am refuzat în două rânduri colaborarea ce ni se oferise**,

în cursul anului trecut [? ! ?] , **stiam** că Ion Duca , urmărind să aducă într-un răstimp scurt par-

tidului, condus de el, la cârma statului , **va fi constrâns [de cine ?]**

să primească puterea în condițiuni [ce condițiuni ?]

ce-i îngrădeau din capul locului **acea libertate de hotărâre și de acțiune** ,

fără de care nu se concepe rostul unui șef de guvern

deplin răspunzător în fața Coroanei , și în fața țării ,

într-o monarhie constituțională. (**aplauze la PNLgeorgist**)

"De aceea, **când i s-a sugerat** sau **i s-a impus** [**de către cine ?**]

hotărârea de dizolvare a Gărzii de Fier ,

consecințe grave se puteau întrevădea din prima clipă.

Îndiferent de credințele acestei grupări , hotărârea de la 9 decembrie , prin momentul în care a fost luată

- lovitură de surprinderi în preajma alegerilor -

prin precedentul atât de periculos ce l-a creat , și care se poate întoarce, mâine, împotriva oricărui partid politic , a celui mai înaintat , ca și a celui mai cumpănit , a celor din opoziție , ca și a aceluia de la guvern,

constituie o greșală din cele mai grave și a deschis în viața noastră de stat o paranteză sinistă de abuz și violențe " (**aplauze la PNL-georgist**)

" De sigur însă, nimeni nu putea prevedea sau măcar bănui

că astfel vor fi condițiunile acestei guvernări [**atenție !**] ,

încât nu va putea fi asigurată , după atâtea amenințări fățișe [!!!] ,

securitatea și viața însăși a primului sfetnic al Tronului .

"Aceasta este principala concluzie a tragediei de la Sinaia ." [-----]

Gh.Brătianu / 24 febr.'34

▣ Problema generației tinere

▣ Profilaxia anarhiei

▣ Pedepsirea vinovaților

[LD : **luciditate** , **realism** , **generozitate** sau .... demagogie politicianistă ?

naționalism "liberal" sau..... accente naționaliste xenofobe ?

"Proportionalismul " , soluție necesară protectoare sau .. contaminare naționalistă ?

În funcție de răspunsul la aceste dileme, și Gh.Brătianu va primi o " etichetă" ...

Altfel, în tot discursul, **nu nominalizează Garda de Fier**, vestejește crima - ca act de luptă politică - dar eu consider că , abia acum **își justifică suspectata sa atitudine** pentru care a fost incriminat și de "complicitate morală " .]

" Ideea națională, care a fost **forța spirituală a întemeierii acestui stat**, rămâne și forța consolidării sale.

Ea se afirmă cu deosebire în problema atât de grea a generației tinere , a existenței și a dezvoltării sale.

Strivită sub greutatea unei vieți, căreia condițiile actuale ale statului și ale economiei naționale , îi impun **privațiuni și suferinți** de tot felul ;

lipsită de orice perspective de viitor , până și de speranța ce îndeamnă la luptă ;

martoră desamăgită și desnădăduită a unor cărmuiri în care , prea desea, lipsa de orice prevedere , se alătură de lipsa de orice scrupul;

răsvrătită de ocolirea sistematică a unor sancțiuni , promise de toți și neaplicate de nimeni ;

suflete lipsite de avântul luptătorilor războiului de întregire ,

înfrânte înainte de a fi trăit, punându-și **chinuitoarea întrebare** dacă marea lor vină

de a se fi născut Români , într-o Românie generoasă și prielnică tuturor elementelor străine ,

această tinerime ostentivă de a mai aștepta , de acolo de unde trebuie să vină și îndreptările cerute de sentimentul național și râvnite de instinctul însuși de conservare al neamului , **își caută astăzi** ,

cu toate rătăcirile inerente disperării și lipsei de experiență, căile proprii ale mântuirii sale."

[LD : Da ! Dar această cale trebuia să fie crima _

Dacă nu mă înșel, din p.d.v. juridic , asta nu este " profilaxie"

ci este **aplicarea regimului penal ordinar** , pur și simplu. Cum poate el fi aplicat la o mișcare, la un curent , organizat conspirativ ? Mă întreb și eu ca prostu']

[LD : dar toată generația tânără era legionară ?!

Nu erau și tineri liberali ? țărăniști ? etc sau pur și simplu neimplicați ? !]

"Față de **această stare** , într-adevăr **încărcată de primejdii**,

noi socotim că **profilaxia contra anarhiei** de care se vorbește,

cu atâta stăruință și atâta emfază , nu poate reprezenta
nici perpetuarea stării de asediu,
nici stabilizarea unui regim de ilegalitate ,
nici ridicarea la rangul de principiu de guvernământ , a suspiciunii și a prigoanei.
S-a comis delict și crime ? Ele trebuie instruite și, mai ales, judecate .
S-a dovedit vinovăția cuiva ? Trebuie pedepsit ! (aplauze la PNL-georgist)
**"Dar a face din procesul lui , procesul întregii generații
nu înseamnă a pune capăt anarhiei ,
, ci, dimpotrivă, a o menține și a o răspândi "** (aplauze la PNL-georgist)
Nu prin violență și abuz poate lua ființă < climatul politic și moral > ,
prielnic unei activități de solidaritate și reconstruire națională."
Gh.Brătianu / 24 febr.'34

3.) Virgil Madgearu , Declarația PNT la mesaj, 24 febr.

(DAD, MO 11, șed. din 23 febr.'34, p. 428- 431)

[LD : Ca de obicei, acordul cu trei puncte : Coroana, Armata și politica externă.

În rest, Madgearu lansează același atac nenuanțat la adresa PNL,

Virgil Madgearu / 24 febr.'34

▣ Alegerile dec.'33

▣ Distrugerea prestigiului parlamentar

" Un regim politic nu poate fi mai grav compromis
decât prin falsificarea lui de cei care pretind că îl susțin.

A trece țara , cu prilejul fiecărei alegeri , prin aceeași stare de umilință , de degradare a
conștiinței cetățenești , transformându-se până și cele mai înalte instituții de stat în unelte
electorale, înseamnă a distruge autoritatea și prestigiul regimului parlamentar .

"Discuțiunile la validări au făcut dovada deplină că tristezele moravuri de odinioară , caracteris-
tice regimului pseudo constituțional și parlamentar ,
instaurat în țară de Partidul Național-Liberal , nu au fost stârpite.

**"Exemplul dat de PNT , în alegerile generale din 1928 - adevărat plebiscit național -
în cele din 1932, precum și în alegerile administrative , nu a fost urmat ."**

**" Într-o astfel de atmosferă s-au produs evenimente neobișnuite în viața și moravurile noas-
tre politice : o grupare politică [Garda de Fier] a fost scoasă din lupta electorală ,
în mod ilegal. Ea s-a manifestat , în urmă, ca partid terorist , propagând și aplicând meto-
dele de luptă politică inadmisibile , care impun sancțiuni drepte și legale.**

**Primul ministru , cade ucis de gloanțele răzbunătoare ale acestui partid,
iar tineretul înrolat în cadrele sale nu face gestul de dezavuare și - ceea ce este mai în-
grijorător - nu se vede până acum nici o spontană splidarizare a masselor ,
într-o mișcare de reacțiune sănătoasă .**

" Acesta este bilanțul consultării țării de către Partidul Liberal ,la reparația sa la guvern.

" În asemenea împrejurări grave, s-ar fi convenit ca guvernul sau majoritățile
parlamentare să recunoască loial abuzurile săvârșite și să impună consecinți firești
pentru toate cazurile în care s-au călcat legile țării și ordinele date de însuși dispărutul șef al
guvernului - presupunând că ele au fost sincere date .[LD: ce urât caracter are Madgearu !]

" În loc de aceasta , am auzit cu uimire și cu indignare pe d.ministru de Interne [Inculeț] de-
clarându-se fericit de bilanțul alegerilor, pe care d-sa le califică drept cele mai libere din câ-
te au existat în România. " (aplauze pe băncile PNT)

"Am cerut zadarnic guvernului pedepsirea vinovaților și anularea actelor lor ,
prin invalidarea alegerilor pătate de violență și fraudă " [!!!] [-----]

Virgil Madgearu / 24 febr.'34

4.a) Oct.Goga , comunicare : Garda de Fier și represiunea guvernului, 27 febr.'34

Victor Iamandi (subsecretar Interne) -răspunde
("Adevărul " an 48, nr.15.384, 28 febr.'34 , reporter H.Soreanu)
("Lupta " , an XIII, nr. 3.703, 28 febr.+ foto Iamandi)

[**LD**: reproduc documentul - polemica celor doi, **prezentat selectiv de cele două ziare** ;
reportajul lui Soreanu din "Adevărul" ... cu rezervele de rigoare .

Buletinul parlamentar din "Lupta" , mai complet,
dar uneori ai senzația că au participat la ședințe diferite.

În aceeași zi , cu comunicarea lui Goga, **cer anchetă parlamentară privind represiunea Gărzii și Constantinescu-Bordeni** (georgist) și **Gr.Iunian** .

Mă gândesc la felul cum Iamandi și-a atras pas cu pas
ura și răzbunarea Gărzii și încerc să fiu corectă .

Îmi lipsește , însă, pentru asta un glas în direct, în confruntare : cel al Gărzii de Fier.]

H.Soreanu / 27 febr.'34

H.Soreanu / 27 febr.'34

▣ " O execuție la Cameră . (cf."Adevărul ")

D.Iamandi despre trecutul și acțiunea politică a d-liui Goga "

Soreanu - nu știu al cărui ziarist este pseudonimul - mă zgârâie pe inimă, pe creier, în urechi .]

Goga a avut **regretabila imprudență** de a-și încrușișa spada cu Iamandi.

Temerar, Goga a **atăcat chestia " Gărzii de Fier"** și a **măsurilor luate după crima tragică de la Sinaia** . Vorbitorul - preparat de acasă cu o mică compoziție literară - s-a antrenat,
fără să bănuiască , pe **un drum presărat cu pericole**.

Căci a **avut nenorocul să se întâlnească cu D.Iamandi** care , cu toată aparența sa amabilă,
nu știe ce-i mila și nu cunoaște generozitatea în politică. Este în rolul de pedepsitor.

Iamandi fixează fără menajamente partea de răspundere a interpelatorului

în asasinatul de la Sinaia . [-----]

Octavian Goga / 27 febr.'34

▣ **Interpelarea**(Cf."Adevărul")

[LD : eu nu sunt așa de scandalizată de întrebarea , de argumentele , de pledoaria lui Goga .

Este mult patetism în comunicarea lui. Probabil și exagerare .probabil și oportunism politic.

Dar cu privire la consecințele represiunii , timpul îi va da dreptate , și vorbele lui vor căpăta va-
lențe profetice . Numai că el, în 1940 , nu mai era...]

"Sub pretextul [?!?] că are de apărat ordinea publică amenințată,

guvernul a săvârșit până astăzi o serie de fapte care , examinate după criteriile principiilor
de drept, apar ca niște **vădite călcări de lege**, și, judecate din punct de vedere politic,
sunt tot atâtea **greșeli fatale**.

" Rezervându-ne deci dreptul de a reveni asupra acestei **penibile greșeli,**

cu urmări profund regretabile, pentru moment **ne preocupă o altă chestiune de actualitate :**

Nu reușim să pricepem rostul acțiunii represive , [?!]

pe care guvernul a deslănțuit-o , după gestul necugetat de la Sinaia ,

după **răpunerea regretatului IGDuca** , în împrejurări atât de tragice.

Nu mai încapă nici o îndoială că **autorii crimei vor trebui să-și ia pedeapsa meritată.**

Se înțelege că **sanctiunea legii se cuvine să lovească pe cei vinovați**

- pe toți cei vinovați și numai pe cei vinovați !

Guvernul , însă, s-ar părea că **nu se mulțumește cu atât.**

În loc să **încredințeze autorităților judiciare grija unor cercetări normale,**

lăsându-se sfătuit de pornirea răzbuătoare ,

guvernul a dat ordin să fie aresați cu grămadă , fără alegere ,

după un simplu denunț sau o vagă bănuială ,

mii de cetățeni cu desăvârșire străini de complotul urzit pentru **uciderea lui IGDuca, co-
mercianți, medici, profesori, preoți, învățători, studenți** .

-C.Bursan : Vor mai intra și alții !

-O.Goga : Eu am fost la închisoare pentru cauza națională .

-Bursan : Aceia stau la închisoare pentru asasinarea lui IG Duca

-O.Goga : **întreb pe dl.primministru dacă nu ar trebui eliberați ?**

-IGVântu : **Dta ești autorul moral al dezordinelor !**

-Goga : **Își închipuie guvernul că poate liniști spiritele , transformând țara într-o vastă pușcărie ?** Nu știe că închisoarea a fost totdeauna o școală de întărire a voinței, de verificare a credințelor și de oțelire a celor șovăitori ? **Înmulțind, fără să-și dea seama , numărul martirilor unei mișcări fanatice, nu pregătește singur, între zidurile temnițelor , fierberea revoltelor de mâine ?** Eu mă gândesc foarte serios și cu deplină răspundere la fiecare cuvânt care îl rostesc.

Întreb, prin urmare , pe d.președinte al consiliului :

" Nu crede că acest regim al bunului plac , datorită căruia orice adversar politic se poate aștepta să fie ridicat de acasă și aruncat în lanțuri , trebuie să înceteze ?

Nu-i de părere , că-i va fi foarte greu să se descurce juridicește , pe urma atâtor arestări pripite , care se vor sfârși , mai curând sau mai târziu , printr-o inevitabilă punere în libertate ?

Nu găsește că a venit timpul să redea societății românești , pe toți cei arestați fără nici un motiv legal ?

Vă anunț că **300 sunt la Jilava ...** Nu este caz de răzbunare și fac apel la rațiunea dvs , și la toată tendința de echilibru în judecata dvs . **Vă rog să vă gândiți.**

Cunosc oameni care n-au avut nici un rol , n-au făcut nici o manifestare politică , unii n-au fost nici măcar membri ai Gărzii de Fier, și au fost închiși.

Ei bine, au fost închiși pe toată țara mii de oameni , o vastă rețea s-a întins pe toată țara .

- Victor Iamandi : Vă rog să precizați. Dvs vorbiți aici ca șeful unui partid de răspundere Spuneți că au fost arestați mii de oameni Vă rog să precizați câte mii de oameni , ca să vă pot da lămuririle necesare .

-Oct.Goga : Dvs ați spus că trebuie să vorbesc în calitate mea de om cu răspundere .

Tocmai pentru că simt întreaga răspundere a cuvintelor mele ,

vă spun că-mi este cu neputință să vă dau o cifră exactă.

Fac însă apel la toți aceia care vor să respecte adevărul ,

fie că sunt pe aceste bănci , fie dincolo - chestiunea aceasta nu este o chestiune de partid -

să spună dacă nu au fost , **cu una cu alta , pe județ, cel puțin 50 de oameni arestați.**

Sunt convins că au fost mai mulți, **100 -150 .** Evident, cu vremea ați început să-i triați

și în felul acesta numărul lor s-a subțiat .

Ceea ce afirm eu este că **toți aceștia au fost arestați** , fără să li se spună de ce , pentru ca , apoi, să li se dea drumul , fără să li se spună de ce . **Aceasta este realitatea .**

De aceea, întreb : **nu găsește guvernul că a sosit vremea să redea societății românești ,**

pe toți cei arestați , aceștia au fost arestați pe temeiul unor grăbite suspiciuni ,

sau , ceea ce este și mai grav, **pentru satisfacerea unor ranchiune personale**

ale puternicilor zilei ? Nu se teme că acest sistem al prigoanei și al vindictei politice s-ar putea întoarce odată împotriva celor ce-l practică astăzi ?"

Victor Iamandi / 27 febr-'34

▣ **Primul răspuns**

" Dle președinte, dlr deputați, comunicarea pe care a făcut-o dl deputat Goga

îmbrățișează, de sigur, întreaga problemă a acelei mișcări extremiste ,

care astăzi se găsește , pentru caracterul ei subversiv și clandestin, în fața justiției.

Nu cred că este momentul să intrăm într-o discuție complexă , nici astăzi asupra acestei chestiuni.Mă surprinde , însă , temeritatea cu care dl Octavian Goga ,

astăzi protagonistul unui naționalism integral în România întregită,

mă surprinde temeritatea cu care d-sa încearcă să deschidă procesul unei mișcări

a cărei acțiune violentă , sintetizată în asasinatul de la Sinaia,

cel puțin indirect a fost susținută de d-sa .

(aplauze prelungite, îndelung repetate pe băncile majorității)

Mă surprinde această intervenție a d.lui Goga , pentru că , dacă ne întoarcem cu mintea puțin îndărăt, și străbatem întreaga colecțiune a **oficiosului său de partid, "Țara Noastră "**, vom vedea că **zi de zi, atmosfera care a dus la asasinat a fost sprijinită prin coloanele acestui ziar .**

(aplauze prelungite, îndelung repetate pe băncile majorității)

A doua zi după venirea noastră la guvern, **"Țara Noastră"**, oficiosul d-lui Octavian Goga , se **formula împotriva partidului liberal și a șefului guvernului de atunci, Ion Duca, acuzațiunea că noi am fi promis intrarea în țară a 15.000 de străini** și că **acest angajament al nostru ar fi fost prețul venirii noastre la cârma țării .**

-**Octavian Goga** : Nu este chiar așa .

-**lamandi** : Oricine putea susține asemenea acuzațiuni , dar nici într-un caz **un om care a trecut de mai multe ori pe banca ministerială și care în momentul de față este atât de zelos de ideea de autoritate . Nu îi era îngăduit să tolereze prietenilor săi de la "Țara Noastră "** ca **să înceapă campania electorală cu asemenea acuzațiuni.**[-----]

Am revelat numai **această primă acuzațiune** pentru că **ea apare ca un fel de memento în toate actele instrucției din procesul deschis ;**

asasinii spun : < L-am ucis pe Duca fiindcă a introdus 150 000 de străini și era gata să-și vândă țara.>

-**Voci**:Rușine ! rușine !

-**Goga**:**Vasăzică nu pentru dizolvarea Gărzii de Fier ?!**

-**lamandi**:" Dvs dle Goga **ați ridicat** de la această tribună **chestiunea valabilității actului de guvernământ făcut la 9 decembrie.** Nu cred că este momentul să ne justificăm înaintea domniilor voastre asupra legitimității actului de guvernământ făcut la 9 decembrie.

-**Octavian Goga** : **Nici nu am pus în discuțiune această chestiune.**

-**lamandi** : Cu alt prilej am spus în caestă Cameră că înaintea noastră , atunci, care aveam conducerea acestui stat , **nu exista alt mijloc** de a căuta **să stânjenim mersul înainte al unei mișcări subversive și primejdioase , decât acela al actului de guvernământ simbolizat prin Jurnalul Consiliului de miniștri de la 9 decembrie.**

[**Atenție LD !**]

În ce privește aplicarea acestui Jurnal, al Consiliului de miniștri, desigur , d-lor, că **au putut să fie unele excese [!!!] , desigur că au putut fi exagerări periferice [!!!] ;** atunci când ai de **-a face cu o mișcare clandestină - fiindcă dl Goga adineauri vorbea de naționalismul fățiș al acestei mișcări și de acțiunea pusă în serviciul națiunii - eu nu cunosc o acțiune naționalistă pe față a mișcării Gărzii de Fier.**

Eu știu și am luat la cunoștință -și în această privință cred că nu voi fi desmințit nici de cei care au fost înaintea noastră la guvern - numai de caracterul subversiv al acestei mișcări , care , în numele naționalismului , și-au îngăduit să ducă la acțiunea pe care o cunoașteți și ale cărei rezultate le-am deplâns cu toții , nu caracter naționalist , ci caracter distructiv , la întuneric - și aceasta este primejdia. (aplauze la majorități)

[**Atenție LD !**]

Or, domnilor deputați , **avem mai multă autoritate de a vorbi în numele naționalismului** în această țară , decât dvs d-le Goga, și, tocmai pentru că avem această autoritate , tocmai de aceea **suntem convinși că în viața unei țări este bine ca toate mișcările , începând de la extrema dreapta și mergând până la extrema stânga , să-și aibă posibilitatea unei libere manifestări.**

Acolo însă unde începe răspunderea noastră, ca oameni care avem conducerea acestei țări în momentul de față, **în ce privește metodele întrebuintate ,**

noi nu putem admite decât **metode la lumina zilei , metode pe care să le putem urmări .**

"Dvs , pentru ca să impresionați această incintă și pentru ca să vă clădiți - căci acesta este scopul pe care-l urmăriți - un nou pedestal , pentru polarizarea tuturor ereziilor naționale , asupra cărora vă ațintiți privirile , în lipsa oricăror altor posibilități în momentul de față , ați venit și ați vorbit de mii de arestați."

▫ Extremismul de stânga și de dreapta

D-lor , iată , foarte pe scurt , cum stau lucrurile .

În prima fază a acestei acțiuni de guvernământ , **a dizolvării Gărzii de Fier** ,

au fost arestați - vă dau cifra exactă , cu toate exagerările ,

care au putut să aibă loc în unele comune și în unele județe îndepărtate ,

și am să vă explic imediat de ce au putut să fie exagerări -

au fost arestați 1.700 de inși între 9 și 19 decembrie 1933.

Pentru ce am arestat și pentru ce am procedat așa

este **un act de guvernământ , a cărui răspundere o luăm întreaga.**

Am procedat , după aceea , cum era și firesc-așa s-a procedat

și cu măsurile ce s-au luat împotriva mișcărilor comuniste în anii din urmă -

și să nu faceți nici un fel de distinguo între mișcările comuniste și aceste mișcări ,

pentru că **metodele celor două mișcări sunt aceleași ,**

iar din punctul de vedere al primejdiei , **eu socot mai primejdioasă**

- și-mi dau seama de gravitatea cuvântului - **mișcarea de extremă dreapta -**

o socot mai primejdioasă , pentru că **această mișcare de extremă dreapta**

se sprijină pe specularea naționalismului , în formă , **a religiei** ,

care are **o priză atât de însemnată în conștiințele simple** , ale masselor ,

și **se sprijină pe ceea ce constituie însuși temelia situațiunii reale a statului nostru de astăzi ,**

fără ca la bază să existe un singur moment de sinceritate , [LD : ?!]

este **singurul mijloc de a capta bunăvoințele nemulțumiților.**

Pe câtă vreme **mișcările extremiste de stânga se sprijină pe realități economice și sociale ,**

care **nu justifică o creștere așa de mare a acestei primejdii.**

De aceea am spus că eu văd **mai mult primejdia la dreapta , decât la stânga ,**

în momentul de față , mai ales că **această mișcare , de dreapta ,**

este **coroborată cu o întreagă serie de mișcări siilare din alte părți ,**

care pot avea acolo unele justificări , dar care , la noi , nu pot avea nici o justificare "

(aplauze la PNL)

Iamandi / 27 febr.'34

▫ Asasinarea lui Duca.

▫ Ce era de făcut ?

[LD : faptele s-au consumat . **Garda** a procedat astfel . **Guvernul** a procedat astfel .

În epocă , atât **asasinatul** , cât și **represiunea** , au fost receptate foarte diferit ,

cu o mare încărcătură emoțională , pasionată

Justiția a dat **o sentință juridică** . Societatea a dat **mai multe sentințe morale .**

Cine a avut dreptate ? Această întrebare , cu răspunsurile ei diferite , a planat ,

apoi , **asupra tuturor episoadelor care au ilustrat confruntarea dintre Garda de Fier**

și guvernele țării . Cine a avut dreptate ? Judecata rămâne deschisă ...]

"Domnilor deputați , **la 29 decembrie** , când s-a întâmplat asasinatul de la Sinaia ,

nu mai exista în închisorile din țară nici un deținut.

Li se făcuse **formele legale necesare** și , în conformitate cu egile în vigoare ,

erau **să fie trimiși înaintea instanțelor respective.**

Dar tocmai , ca o supremă ironie a soartei , tocmai în acea zi ,

șeful guvernului cade răpus de gloanțele ucigașe de la Sinaia.

Ce voiăți dvs să facem noi , în ziua de 29 decembrie , când Ion Duca cădea lovit de gloanțe ,

pe peronul gării Sinaia ? Când **Ion Duca** , care poate cel din urmă din această țară , în ipoteza

unei zvârcoliri și a unei frământări , **ar fimeritat soarta pe care a avut-o ?**

Ce vroiați să facem noi atunci ? Să stăm cu mâinile încrucișate ?

Să facem apel la metoda persuasiunii , după un anumit front [**Vaida**] ,

sau la **metoda acțiunii** , de naționalism integral al d-lui Goga,
sau să aplicăm sancțiunile cuvenite și să procedăm la **reprimarea firească** [?!?]
a tuturor celor vinovați ?

lamandi / 27 febr.'34

▣ Procesul

" Dvs anticipați ,d-le Goga .Dvs.ne spuneți că prelungim cercetările și că justiția este departe încă de a-și spune cuvântul, **pentru că nu avem motive.** [!!!]

Fiți răbdător. **Acțiunea se află în fața instanțelor judecătorești** - și aici faceți iar o mare greșeală **-dvs vorbiți numai de guvern, de executiv ;**

noi am putea să vă răspundem : **foarte simplu, dle Goga, această chestiune se găsește , în momentul de față, înaintea justiției .**

Înaintea justiției competente , domnule Goga, și nu vom primi noi de la dvs **lecțiuni** , oricâtă stimă v-aș purta personal , **de felul cum trebuie să aplicăm noi legea și de felul cum trebuie să ducem până la capăt o sancțiune**

împotriva unei crime fără precedent în viața noastră de stat .(aplauze la PNL)

"Dvs , în loc să veniți să recunoașteți că noi, a doua zi după terbilă lovitură pe care am primit-o și pe care a primit-o viața acestui stat ,

ne-am recules, ne-am potolit și ne-am presat durerea în conștiința noastră ,

și am venit și **v-am întins o mână de frățescă colaborare ,**

ca prin forțe unite să scoatem acest stat din care se găsește .

Dvs ce faceți acum ? La o întrerupere are a venit din partea majorității ,

și care nu făcea altceva decât amintea despre asasinatul de la Sinaia ,

ați spus că acestea sunt simple diversiuni !

-Octavian Goga : Nu am pronunțat aceste cuvinte !

-Ion Petrovici : Cercetați stenograma !

-lamandi : Veți avea cuvântul și veți răspunde .

" Dle Goga, **asasinarea unui prim-ministru** , oricare ar fi fost el, **nu este o bagatelă**

peste care se poate trece ușor. **Din punct de vedere judecătoresc** , nu suntem noi chemați

să vă dăm vreun răspuns. **Întregă crimă de la Sinaia , este încadrată**

- din informațiile pe care le avem - **într-un complot ,**

Pentru că , **dle Goga**, te asigur că **dacă dta te-ai fi găsit pe această bancă** în locul nostru,

cu temperamentul pe care îl ai , și cu metodele pe care le-ai pus în practică în 1926 ,

ai fi scos mitralierele pe stradă . (aplauze la PNL)

-Goga : **Nu s-ar fi întâmplat atunci, ceea ce s-a întâmplat acum !**

-lamandi : "**Această acțiune teroristă se găsește în fața instanțelor judecătorești;**

Aceste instanțe își vor face datoria și

vor sancționa ceea ce vor găsi că merită sancționat.

Nu vă îngrijiți, dle Goga, de excesele pe care , poate, le-am comis noi.

În orice caz, **dacă am comis unele excese, le-am comis** nu în numele intereselor noastre trecă-

toare , ci **în numele ordinii legale**, pe care astăzi o apărăm în acest stat și

în numele ideilor pe care dvs, prin acțiunea pe care ați început-o, voți să le răsturnați.

Pentru aceasta am făcut ceea ce **dvs considerați una din marile vini ale regimului**

care se găsește astăzi la cârma statului . " [-----]

Octavian Goga / 27 febr.'34

▣ Replică lui lamandi

[LD : din păcate , "Adevărul" nu dă textul în citat , ci în rezumat , și eu nu-l am din DAD

Oricum, mie nu mi se pare **deloc intimidat sau rușinat !**

Și nici nu renunță la **întrebarea inițială :**

de ce sunt menținuți în închisoare oameni nevinovați ?]

El n-a făcut atmosferă pentru asasinarea lui Duca,

ci a făcut atmosferă contra guvernului Duca,

fapt explicabil, deoarece Duca i-a refuzat participarea la guvernare ,
din pricina deosebirilor de principii.[-----]

**DI lamandi nu mi-a răspuns însă la întrebarea : de ce menține în închisoare
mii de oameni nevinovați ?** Vedeți că nu discut, astăzi, aici, temeiul dizolvării Gărzii de Fier,
ci acela al **legitimității deținerii atâtor mii de oameni fără vină.**

La aceasta țin să mi se răspundă. "

Octavian Goga / 27 febr.'34 (Cf." Lupta ")

▣ **Replică lui lamandi**

[**Dau și varianta "Luptei" , ca să se vadă ce importantă este poziția ziarului ,
de ce " Adevărul " a rezumat !** Totodată și o dovadă de ce istoria nu trebuie scrisă după ziare !]

**" Constat de la început că dl. subsecretar de stat , în firbințele oratorice a d-sale,
a uitat să răspundă la o chestiune foarte importantă , la care trebuia să răspundă guvernul ,
fiindcă vrem să înregistrăm din partea dvs., a Camerei,
hotărârea de a nu primi această anchetă parlamentară ,
de a nu examina situația celor întemnițați și de a nu ști pentru ce au fost întemnițați.**

-lamandi : Camera vă va răspunde la propunerea anchetei parlamentare .

**-Goga : " D.lamandi spune că asasinarea lui Duca este rezultanta atmosferei de ostilitate la
care ași fi contribuit și eu. Am mai auzit acest lucru. Mi s-a spus , înainte de deschiderea Ca-
merei , că , venind aici, înaintea dvs., se vor găsi oameni care să mă apostrofeze
cu violență și cari să-mi strige că sunt vinovat.**

Înainte însă de a se deschide Camera , **am avut însă vizita d-lui prim ministru ,
care mi-a propus destinderea !** Dacă eram așa de vinovat ,
de ce veneați la mine să-mi întindeți ramura de măsline ? " (aplauze la PNA)

- dr.Hasnaș : N-ați vrut să apreciați frumusețea gestului d-lui prim-ministru !

**- Goga : "Dlor, sunt gata să răspund în fața conștiinței publice , în fața Camerei,
în fața unei anchete parlamentare pe care o propune d.Brătianu , și pe care o primesc,
căci, îmi dau seama de toate faptele mele , de fiecare cuvânt pe care l-am rostit sau
pe care l-am scris. (întreruperi la PNL, sgomot)**

Da, eu am făcut atmosferă , dar împotriva guvernului Duca . Pentru ce ?

[----- **propunerea de guvernare**-----]

**" Apoi dlor , eu am aci o broșură verde în care d-voastră ați făcut atmosferă
contra principelui Carol .Ați făcut-o ca să-l asasinați ? (aplauze la opoziție)**

Dar dvs vă jucați cu libertatea oamenilor. [-----]

lamandi / 27 febr.'34

▣ **Replică la replică**

[**LD :de data aceasta , nu mai dau eu cuvânt cu cuvânt din discursul lui lamandi.
iar o ia de la meritele naționale dint trecut. Consemnez numai pasajele semnificative]
Cere să i se dea voie să răspundă pe scurt la comunicarea lui Goga.**

- Oct.Goga : Nu este comunicare.

Să-mi răspundeți la " chestiunea Ciometti " , cum l-ați omorât ?

[-----] **Trebuie cerute toate actele , și cele privitoare la suma de 13 milioane .**

[-----]

▣ **Garda de Fier**

[**LD :tare ași fi vrut să cunosc listele de candidați ale Gărzii,
care au fost retrase la alegerile din '33 .Oare se mai păstrează la vreo arhivă ?]**

-Goga : Dacă eram vinovat de asasinat , nu erai în drept să-mi întindeți mâna !

[**apropo de reconciliere]**

**-lamandi : Dvs ați mers mai departe decât intențiunile mele. Eu am sus că, indirect,
dvs ați contribuit la crearea atmosferei morale , care a înarmat pe aceia în care dvs.vedeți
astăzi sufletul națiunii . [-----]**

; credeți dvs că **materialul omenesc ,care reprezintă curentul terorist al Gărzii de Fier, poate să colaboreze chiar cu un om politic genial , așa cum vă considerați dvs ? Aveți de-a-face , credeți, cu elemente cu care se poate sta de vorbă ?**

Dacă erau elemente cu care se putea sta de vorbă, **astfel de elemente nu ar fi recurs la crimă.**

Am spus că **vom face discriminările necesare** , la timp.

Sunt , desigur, foarte mulți de bună-credință ; desigur că sunt mulți șarlatani, care speculează situația ; **s-au strecurat acolo oameni cu intenția de a-și reface cariera politică ,**

_oameni chiar din societatea noastră înaltă, s-au dus toți acolo, tot ce a fost epavă a societății, care nu mai putea găsi nimic ce spera în țara asta , s-au dus cu toții acolo

ca să se facă deputați (aplauze la PNL) [-----]

Printre beneficiari suneți și dvs., care acum anticipați asupra recoltării sufrajiilor acestei mișcări, care credeți, încă , în posibilitatea de a se reintegra.

Dvs nu sunteți sinceri , când veniți ca să vorbiți aici astfel,

pentru că mâine, **dacă veți fi în locul nostru aici și dacă ar reapare această mișcare , veți întrebuința contra ei măsuri mai drastice decât am întrebuințat noi.**

(aplauze la PNL) Între noi și dvs este o mare deosebire :

noi suntem sinceri ,vorbim deschis și fără retințe ;

dvs , dle Goga , veniți în disperare de cauză , pentru că , ori ce ați spune, că aveți unde, fiindcă nimeni nu se mai uită la dvs." [-----]

▣ **Moartea lui Ciumeti (Cf."Lupta ")**

-Goga : Știți dvs că la mine și la alți domni din această Cameră vine văduva cernită a unui Stere Ciumeti , care a fost împușcat cu 7 gloanțe de revolver în noaptea asasinatului de către poliție și aruncat în lacul Fundeni ?

-Iamandi : Sunteți sigur, dle Goga ?

-Goga : închee protestând că a fost împiedicat să viziteze pe arestații din Jilava .

Iamandi / 27 febr.'34 (cf."Adevărul ")

▣ **Moartea lui Sterie Ciumeti**

Goga și-a îngăduit să insinueze că poliția l-a omorât pe Ciumeti .

" Dvs anticipați și formulați o acuzațiune , care ar putea să aibă consecințe.

Ce știm noi în această chestiune ?

Am fost informați pe cale administrativă , că **a fost adus la Morgă un cadavru ,** a cărui identitate nu s-a putut stabili la început.

Mai târziu, **Parchetul fiind sesizat de o cerere a unei doamne Ciumeti ,**

și procedându-se la cercetări asupra stabilirii identității acestui cadavru,

după fotografiile luate la Morgă, după tot ce se face în atari împrejurări de autoritatea respectivă, **s-a ajuns la încheierea că acel cadavru ar fi într-adevăr al unui oarecare Sterie Ciumeti.**

-Goga : Un oarecare !

-Iamandi : " Da dle Goga : un oarecare .Toți suntem un oarecare . [-----]

Această chestiune a lui Sterie Ciumeti , vă asigurăm că, îndată ce Parchetul - nu cel militar , împotriva căruia ați lansat bănuiala - îndată ce Parchetul civil va termina cercetările,

noi vă vom pune la dispoziție rezultatul acestor cercetări și, la lumina lor, dacă va fi cazul, să se stabilească anumite vinovății,cei vinovați să fie deferiți justiției, pentru a fi pedepsiți."

Iamandi / 27 febr.'34

▣ **Jilava**

Goga s-a plâns că nu a fost lăsat să viziteze pe cei de la Jilava.

" Este elementar . Atunci când se găsesc acolo 2-300 oameni implicați într-o acțiune , pe drept sau pe nedrept ...

-Goga : Apoi nu sunt implicați !

-Iamandi : "Dar nu d-ta ești cel chemat să spui dacă sunt sau nu implicați ;

Justiția singură este în măsură să spună.

Dta , dle Goga, oricât ai fi de mare în țara aceasta , nu ai dreptul să vii să te substitui auto-

rităților organizate în stat.

Ei bine, **te-ai dus la Jilava și nu ai fost primit**. Te vei duce și vei fi primit , atunci când instrucția va fi terminată. **Dar d-ta în ce calitate te-ai dus acolo , dle Goga ?** [-----]

Domnule Goga , **v-ați dus la Jilava pentru a face ceea ce ați spus alaltăieri [la Mesaj]** , când **ați citit aici la Cameră declarația**.

Alaltăieri ați terminat cuvântarea dvs cu **un apel la conștiința acestei țări** [-----]

< "cea liberă și cea încarcerată " > .

De cea liberă fiind sigur, v-ați dus la cea încarcerată " (aplauze la PNL)

Gr.lunian / 27 febr.'34

▣ Interpelare

În legătură cu măsurile represive luate de guvern contra Gărzii de Fier.

După cuvântarea lui Iamandi, **regretă că guvernul procedează după bunul plac în ce privește arestările.**

I.Inculeț /

▣ Replică

D.Iamandi a adus aici cifre riguros exacte. "DI deputat Gr.lunian , fost ministru al Justiției , are greutatea d-sale; fiecare vorbă a d-sale ar trebui să aibă un cântar oarecare.

Apoi, dle Lunian, **să fim de bună credință**. Un om de bună credință ar fi putut înțelege cuvintele dlui Victor Iamandi , că **nu suntem guvernul bunului plac**. [-----]

De ce atunci, domnule lunian , prin metode atât de ieftine , interpretând cu totul greșit unele cuvinte ale dlui Iamandi, să căutați să trageți succese politice ? "

Urgența interpelării d-lui Lunian este respinsă de Cameră.

Goga -Iamandi / 27 febr.'34

4.b) Al.Ieșan (PNL-tineret) ,discurs la mesaj,1 mart.'34

(DAD, MO 15, șed. din 1 mart.'34, p. 531-532)

[LD : Univ. -Cernăuți]

" **O imaginație romantică** pune în circulație **o concepție mesianică** despre **un salvator extraordinar** , după modelul lui **Mussolini, Kemal , Hitler**.

La noi nu se întrezărește apariția unui astfel de om ,

iar dacă ar exista , și-ar croi el singur calea.

nu ar fi necesar **să-l justificăm teoretic** sau **să suspinăm după venirea lui**.

Să investim pe unul după asemănări forțate artificial,

ar fi o monstruoasă înșelare de sine . [-----] Să ne ținem de realitățile noastre istorice "

[-----]

Studentii de la universitatea Cernăuți - rector **prof.I.Nistor** , actual ministru-

afară de studii, fac **pilotaj, agricultură** . (pe terenul univ, pentru cantină)

Faimoasa "**autonomie universitară**" și "**libertatea academică** " , trebuie să-și găsească expresia în **activități intensive**, cu **simț de răspundere**, angajarea în **munci disciplinate** .

PNL sprijină tineretul, **dar ... trebuie să supravgheze cu rigoare pornirile nechibzuite , alimentate de instigatori .**

Al.Ieșan / 1 mart.'34

5.a) Comunicatul comandamentului Corpului II Armată , 2 mart.'34

// stadiul cercetărilor în anchetarea asasinatului de la Sinaia //

("Adevărul " , 2 mart.'34)

Comandamentul Corpului II Armată , Serviciul cenzurii , ne trimite spre publicare următorul **Co-**

municat :

" În cursul zilei de 25 febr., dl **G-ral Bădescu Ilie** , raportor special , asistat de maior **Mihail Vasile** , au studiat întreg materialul lucrat până în prezent.

" În cursul zilei de 26 febr. 1934, g-ral **Bădescu Ilie**, asistat de maior **Mihail Vasile**, au audiat următorii inculpați : **Clime Gheorghe, Cotigă Traian, preot Ionescu Duminică, Dumitru Banea, Măndreanu Nicolae, Decebal Z.Codreanu, Serafim Aurel, Dragoș Protopopescu** .

" În cursul zilei de 27 februarie , **gral Bădescu Ilie** , raportor special , asistat de **mr. Mihail Vasile**, a audiat pe următorii inculpați : **Dragoș Protopopescu , Sergiu Leca, preot Georgescu Nicolae Edineț, Cucuzianu Ion, Polihroniade Mihail, Dordea Ion, Buzdughină Ilarie, Fleschin Petre , Popovici Miluță , Bordeianu Ion , Bănică Dobre.**

" D.prim comisar regal , **col Pomponiu Victor** , cercetând actele instrucției , **a propus** , iar dl **gral Mihail Ionescu** , comandantul Corpului II Armată , **a aprobat** ,

punerea în libertate , în cursul zilelor de 26 și 27 febr. 1934,

a deținuților aflați la închisoarea militară Jilava [38 !] , mai jos menționați :

Fometescu Gheorghe, Constantinescu Ermiliu, Roșculescu Gr.Nicolae, Lăscuț Pavel, Crucianu Ion, Bărbulescu Victor, Diaconescu I.Petre, Andronic Nicolae, Miloiu Nicolae, Simion Toma, Teodorescu I.Sever, Roth Ion, Voinea Alexandru, Petru P.Ignat, Constantinescu Vasile, Mohan Dumitru, Frățilă Gheorghe, Ghindă Ion, Papadacea Constantin, Catiș Niculae, Stoenescu Emil, Mardare Gjeorghe, Horia Sima, Borici Victor, Popescu Ion Hunedoara, Vereș Gheorghe, Balaban Vasile, Protopopescu Nicolae, Paiu Gheorghe, Ionașcu Constantin, Cocoveică Ion, Hristache Scarlat , Mihalache Niță, Mihalache Vâlcea, Dincă Gh.Ilie, Teodor Ion, Iosuf Duma , Donis Marius.

"Deținutul **Vințan Ioan** , de la închisoarea Jilava, a fost trimis la parchetul Tribunalului Timiș -Tontal , prin declinare de competență .

Cercetările - asasinatul de la Sinaia / 2 mart.'34

5.b) Gr.Iunian (PȚR) , discurs la Mesaj, 2 mart.'34

(DAD, MO 16, șed. de vineri, 2 mart.'34 , p. 553- 561)

// Garda de Fier -dizolvarea -procesul // Minorități -Naționalism -Antisemitism //

// regim parlamentar -regim dictatorial // Valurile răzvrătirilor antiliberale //

// Apel la solidaritate //

Gr.Iunian / 2 mart.'34

▣ Dizolvarea Gărzii de Fier .

[LD : ține cont că era jurist, că fusese ministru la Justiție !]

" În această caracterizare a **structurii dvs [burgheze]** ,

în această caracterizare a **concepțiilor dvs [prosperitatea, proprietatea]** ,

a rostului pe care singuri vi-l rânduieți și vi-l precizați, în viața noastră politică,

în aceasta stau și izvorul tuturor greșelilor trecute

și imposibilitatea de realizare a măsurilor care sunt așteptate azi pentru o reală îndreptare a

situațiunii economice , **pentru lecuirea crizei economice și morale** .

"Și , d-lor, **s-au învederat aceste greșeli** , de îndată ce ați venit la guvern.

Cum ați venit la guvern, ați procedat în prim rând la o măsură menită

- credeți dvs - **să stabilească ordinea** .

Primul act real pe care l-ați făcut **a fost dizolvarea Gărzii de Fier,**

prin decretul din **9 decembrie 1933**.

Gr.Iunian / **Garda de Fier**

" Aici , vă rog să-mi dați voie **o precizare** , pentru că **nu vreau să se producă nici o confuziune**. **Nu am venit să iau apărarea nimănui,**

am venit să apăr unele principii , a căror păzire o consider neapărat necesară , pentru dezvoltarea normală a statutului nostru.

Nu am nimic comun cu Garda de Fier. Nu numai atât , am mărturisit-o regulat

sunt adversar și al concepțiilor ce afirmă și al metodelor pe care această grupare le folo-

sește.

" În programul acestei grupări politice sunt două puncte , cu privire la care suntem adversari hotărâți :

este modul cum Garda de Fier înțelege politica naționalistă și modul cum Garda de Fier înțelege organizarea statului.

Acestea ne pun în pozițiuni cu totul opuse."

Gr.lunian / 2 mart.'34

▣ **Minoritățile naționale.**

▣ **Politica naționalistă**

" Deci , nu poate fi vorba de o apărare rezumată pe temeiul unei simpatii .

În adevăr, d-lor, noi ne ridicăm împotriva acelei politici naționale, reprezentată prin **Garda de Fier și prin Liga Apărării Naționale Creștine**, de sub președinția dlui profesor Cuza.

Noi concepem păzirea statutului nostru național pe alte temelii.

"D-lor , suntem o țară care cuprinde în ea, pe lângă **14 milioane de români**, circa **4 milioane cetățeni**, care aparțin altor **naționalități și altor confesiuni**, și noi nu credem că **politica noastră** serioasă de apărare a statului poate să constea și să fie măturisită într-o politică de vrăjmășie față de acești cetățeni ai țării noastre .[-----]

avem nevoie de o forță sufletească încheată. Această forță sufletească , nu putem să o obținem printr-o politică de vrăjmășie și învrăjbire , cu cetățenii români de altă limbă și altă confesiune ."

-Gh.Bota : Dar nici în alianță cu trădătorii . [**aluzie la Stere ? la ucraineni ?**]

Gr.lunian / 2 mart.'34

▣ **Antisemitismul**

[**LD În fond, lunian propune înlocuirea criteriului de rasă ... cu cel de clasă**, în judecarea antisemitismului . Numai că, această abordare sociologică - ca să nu-i zic marxistă ! - dă pașaport spre **lupta contra evreilor bogați ...**, ceea ce , în fond, se întâmplă și în mișcarea naționalistă vizată .

Opiniile lui lunian pot servi ca argumente celor ce neagă existența antisemitismului românesc. La șabloanele "antisemite " ... șabloane "filosemite" .

Este de remarcat un lucru : lunian analizează **ambele mișcări - Garda și LANC -** ceea ce **lasă neexplicat tratamentul diferianțiat al măsurilor coercitive .]**

" Suntem datori să urmărim această politică de pacificare.

Și dacă în mișcarea aceasta , a **Gărzii de Fier**, ca și în mișcarea grupării d-lui prof.Cuza, se accentuează elementul acesta antisemit, cred, dle Cuza- și aici dați-mi voie să fiu de acord cu dvs, repetând citatul pe care l-ați făcut - **cred că trebuie căutate nu efectele , ci cauzele.**

Cauza care determină sentimentul acesta de împotrivire , este reaua stare economică.

De aceea, d-lor, **antisemitismul nu este un atribut al simțirii și al gândirii noastre românești** , și de aceea el nici nu **se manifestă decât acolo unde**

clasele acaparatoare sunt elemente străine , elemente evrești.

Nu aveți o mișcare antisemită în Oltenia , nu aveți o mișcare antisemită

în **Muntenia ,aveți o mișcare antisemită în Bucovina** ,

și **aveți o anume mișcare antisemită în unele județe din Basarabia ...**

acolo unde elementul economic ridicat , este reprezentat prin element evreesc .

Dar aceasta înseamnă oare că suferă mai puțin populația noastră din Oltenia ?

Că nu există același spirit de răzvrătire și de o dorință de emancipare economică ?

Fără îndoială că da. De altminteri , aceasta explică și pentru ce ,

în perioadele de îmbunătățire a stării economice , **accesul la masse a LANC scade și el crește în măsura în care greutatele economice sporesc .**

-ACCuza : Dar aceasta nu este exact !

-Gr.Iunian : Prin urmare , trebuie căutate mijloacele pentru **combaterea tuturor elementelor speculatoare , indiferent cărei naționalități sau rase aparțin ,**

pentru că , d-le profesor Cuza,dacă dvs **învinuiți pe bancherii evrei**

sau pe **industriașii evrei** ,sau pe **comercianții evrei**,

sau pe **împrumutătorii de bani evrei**, că fac prin acțiunea lor de apăsare ,

fără îndoială , **o acțiune rea și vătămătoare ,**

pentru ce cu mai multă îndreptățire , **nu v-ați ridica și împotriva elementelor** asemănătoare ,

care a parțin neamului nostru și care sunt cu atâta mai vinovate ,

și cum dvs ați putea să disociați în suferință pe nenorocitul de meseriaș și meșteșugar

evreu, care duce aceeaș viață de suferință și lipsuri

ca și tovarășul lui creștin.

-ACCuza : Săracii !

-Iunian : "Prin urmare , nu în această ordine de idei se pot găsi mijloacele de îndreptare , și **statul național românesc**, de care vorbea dl profesor Cuza,

nu se poate realiza decât printr-o politică de largă înțelegere și de respect datorat lim-

bii și tradițiilor fiecăreia din naționalitățile care trăesc la noi,

și putem reclama devotamentul lor în opera noastră de paza hotarelor "

(**aplauze la PTR**) **lată dle Cuza , a patra ipoteză . "**

-ACCuza : Adică aceasta este ipoteza jidanilor.

[-----]

▣ Regimuri dictatoriale

▣ Guvernul PNL = regimul dictaturii "lașe"

[LD : trece la ... după ce face elogiul regimului parlamentar.

Evident că face aluzii , mai mult sau mai puțin directe , la partidele , mișcărilor , curentele , reprezentate atunci de .... **ACCuza, O.Goga și CZCodreanu.**

Pune însă **guvernul și regimul PNL** în rândul "**dictaturilor lașe**" ,

și în jurul acestei **premize** își construiește **pledoaria apărării Gărzii de Fier .**

Nici o clipă nu-i trece prin cap ...**ipoteza apetitului dictatorial al regelui Carol**,

și că el , prin felul cum căuta să legitimizeze constituțional rolul regelui,

...alimenta un curent "prodictatorial" .]

" **Un alt punct al Gărzii de Fier : dictatura.**

[----- elogiul parlamentarismului-----]

Prin urmare , **cred în necesitatea acestui regim parlamentar**

și **mă înscriu categoric împotriva oricăror tendințe de dictatură. "**

" **Sunt diferite moduri de a face dictatură.** Sunt , de sigur, **unii oameni politici** care , încuraja-

ți de ceea ce se întâmplă aiurea, de rezultatele pe care regimurile de dictatură

le-au avut în alte țări, **cred folositor țării noastre** și încearcă

să încetățenească asemenea regimuri și la noi.

" Se fac asemenea înecări fără să se țină seama că aceasta reclamă

și **anume împrejurări** care , din fericire, **nu sunt la noi ;**

și **o anume orientare a spiritului general** , care **nu este la noi.**

Și, ca să reușească , încercările de a instaura dictatura , mai reclamă un lucru,

fără de care o dictatură nu se poate face : **reclamă un om** ,

care să înfățișeze **un element de încredere aproape generală .**

Acesta este elementul în jurul căruia regimurile de dictatură s-au putut naște .

Un asemenea om nu s-a ivit încă. "

[-----]

Gr.Iunian / 2 mart.'34

▣ Dizolvarea Gărzii de Fier.

[LD : Gr.Iunian face o **speculație complicată** , un amestec de logică și perfidie ,

o demonstrație aparent juridică, cu tentă psiho - sociologică ,
pentru a ajunge la o teză politicianistă : **anacronismul regimului liberal** .
O face cu metodă - demonstrație de maestru ! - **considerând popularitatea G de F ,**
ca ultim val de răzvrătire (după averesacani, țărăniști, național-țărăniști)
contra regimului "vechi" , reprezentat de PNL .]

" **Acest regim parlamentar reclamă , într-adevăr, paza libertăților**
și posibilitatea de manifestare a tuturor opiniilor .
Ați făcut desigur o greșală , când ați dizolvat Garda de Fier.

O gravă greșală , din punctul de vedere
al menținerii vieții constituționale și parlamentare .

Într-adevăr, d-lor, **cu ce drept dizolvați dvs un partid politic ?**
Am auzit că veți veni aici acum și **veți aduce o lege a apărării statutului.**
Vom dezbate atunci această lege a dvs .

Dar cu ce drept dizolvați dvs azi o grupare politică ?

Organizație subversivă ?

Am auzit spunându-se aici că era o grupare cu o manifestări subversive,
și că, deci, aveți îndreptățirea să o dizolvați.

Apoi, bine, d-lor, dar **dacă se găseau vinovați, ce vă împiedica pe dvs ca,**
în cadrul dispozițiilor legale , **să luați măsuri împotriva celor vinovați?**

Așa de puțin a fost, însă, întemeiată această justificare a dvs,
încât, în timpul **de la 9 decembrie și până la 29 decembrie,** cât au fost arestați fruntașii acestei
mișcări , **nu ați făcut nici un fel de cercetări .**

Dacă ați fi făcut cercetări , poate că **ați fi dat de urma unor încercări** și poate că
ați fi înlăturat acea nenorocită faptă , **acel asasinat ,** săvârșit **împotriva omului care, cel din**
urmă ar fi fost îndreptățit să sufere rezultatele unui asemenea odios act.

Dar , d-lor, ați justificat această dizolvare prin caracterul ei subversiv."

"**Ce vă va împiedica mâine,** pe dvs, sau pe un alt partid, - și am auzit aici membrii unui partid
amenințându-vă pe dvs - ce vă va împiedica mâine , **să dizolvați orice grupare politică ?** Un-
de începe acțiunea subversivă și unde se termină ea ?

Amenințări de violență ?

" **Ce înseamnă amenințări de violență ?**

Sunteți dvs așa de siguri că, **în trecutul dvs apropiat , nu aveți să înregistrați amenințări de**
violență ? S-ar fi putut oare cineva gândi să rezeme pe ele
hotărârea de **dizolvare a partidului dvs ?** **Puteți dvs ,** cu inima ușoară - și convenind că dvs
apărați existența regimului parlamentar - **să recurgeți la această măsură ?**

Alegerile - moment potrivit ?

"Dar , d-lor, **este un lucru ciudat .**Vă plângeți de manifestări subversive și,
pentru ca să reprimați caracterul subversiv al mișcării ,
ați fost nevoiți să suprimați Garda de Fier.Când ?

Când se prezenta în fața corpului electoral .

Ce manifestare mai aparentă , mai fățișă , poate să aibă o grupare ,
decât de a se înfățișa în fața corpului electoral ,
spre a-și arăta punctul său de vedere ?

Prin urmare, nu în momentul în care ar fi apărut caracterul subversiv al mișcării ,
ceea ce v-ar fi îndreptățit să luați măsuri împotriva ei ,
dar , în momentul când, **dimpotrivă, se acuza caracterul fățiș al acestei grupări ,**
și în momentul când, **în concurență și cu dvs , și cu celelate partide ,**
făcea apel la opinia publică , pentru **ca să spună ,**
în ce măsură poate să fie reprezentată aici ,
ați luat măsurile de dizolvare în contra ei.

Semnalul opiniei publice .

" **Dacă se prezenta în fața țării, ce s-ar fi putut întâmpla ?**

Sau mișcarea aceasta nu avea nici o suprafață și atunci, dacă nu avea nici o suprafață, alege-
rile aveau să o învedreze ;

sau mișcarea aceasta avea un ecou în opinia publică și era bine să fie verificat ,

cu un moment mai înainte , **acest ecou**, pentru ca , **înregistrându-l** , și înregistrând cu el, în același timp, **acest fapt ciudat și ilogic**, că **o mișcare care reprezintă o concepție străină** de înțelegerea noastră, de sentimentele noastre, și **care folosește mijloace nepotrivite** e cu simțimintele și cu tendințele către blândețe ale poporului nostru , **are totuși ecou în opinia publică.**

Atunci **erați datori să deslușiți cauzele adevărate** ale acestui ecou.

Și **ați fi putut să vedeți** că, ceea ce este **mai important în această manifestare** , **nu este nici cea afișare de naționalism**, nici măcar **reclamarea unor noi forme de stat**

- ceea ce este important nu numai în cadrul mișcării Gărzii de Fier -

dar în starea de spirit mult răspândită în masse -

Sentimentul de răzvrătire contra PNL !

este nemulțumirea împotriva unui **anume regim care se prelungește** ,

este această **tendință de răzvrătire în contra** unei anumite înțelegeri ,

cu privire la **alcătuirile noastre politice și economice** ,

este un **sentiment de răzvrătire** , pe care nu l-ați întâlnit prima oară acum,

pe care **l-ați mai întâlnit** în fața dvs în trecut . Pe care **l-ați întâlnit permanent "**

[-----**valurile de răzvrătiri contra PNL: Averescu , țărăniștii, PNT** -----]

"Față de această nouă decepție ,creată de PNT , în forma în care evoluase ,

tendința de împotrivire la dănuirea a ceea ce a fost , **[adică contra PNL]**

își caută o nouă canalizare și a crezut la un moment dat că o poate găsi

în această **mișcare a Gărzii de Fier** .Aceasta nu ați înțeles dvs.

Peste toate greșelile de manifestare [!!!] , peste toate manifestațiunile vinovate

ale unor criminali [!!!] și reprobate unanim,

în posibilitatea de realizare a acestei mișcări ,

dvs trebuia să căutați cauza care a făcut-o posibilă și,

cu cât recunoșteți mai mult pericolul manifestării sub această formă ,

cu atât trebuia **să încercați să remediați cauzele** care au putut să dea naștere acestei mișcări ,

pentru **ca să faceți posibilă acțiunea de îndreptare** ,

care este unanim așteptată. " [-----]

Gr.lunian / 2 mart.'34

▣ **Măsurile de represiune .**

▣ **Arestarea oamenilor ne-legionari.**

"**Ați crezut că prin dizolvarea Gărzii de Fier** , puteți să înlăturați cauza acestor **manifestări de răzvrătire** , fără să înțelegeți că **ele rămân permanente**

împotriva prelungirii a ceea ce a fost și cu dorința de a așeza ceva nou.

Nu ați înțeles forța ce reprezintă acea mistică a posibilității de viitor ,

mistica mirajelor, mistica utopiilor - cum o numiți dvs - **mistica posibilităților și realizărilor de mâine - afirmăm noi.**

De aici a urmat o serie de greșeli .

Este adevărat că nici dvs, nici noi, nu putem să calculăm cât de grave vor fi consecințele , și la ce dureroase manifestări , pentru noi toți, vom ajunge .

Dar , după aceasta ,**ați procedat la o serie de măsuri , arestări** ,

și în afară de cadrul Gărzii de Fier, și **care erau anunțate** încă de pe vremea dizolvării Gărzii de fier : **ați anunțat atunci că veți urmări și pe acei cari**, prin orice mod,

ar arăta că au același scop pe care îl urmărește Garda de Fier,

adică o altă așezare politică.

Și am văzut arestați mii de oameni , fără nici un fel de criteriu de alegere ,

oameni care n-aveau nici un amestec , nici măcar cu manifestările de viață internă

ale organizației politice dizolvate , cu atât mai puțin cu actul criminal,

care a fost reprob de toată lumea.

Ați arestat oameni cu totul străini de această organizație.

Ați arestat **directori de gazetă , pe profesorul Nae Ionescu**, directorul unei gazete independente, ați arestat **pe profesorul Crainic**, directorul gazetei "Calendarul " și pe **profesorul Dragoș Protopopescu**.

Pe toți, **fără nici un fel de justificare ; i-ați ținut arestați 30 de zile**, fără mandat măcar , **alte 30 de zile pe baza mandatelor emise**,

pentru **ca acum să începeți să triați și să dați drumul** , rând pe rând, **mărturisind prin aceasta** chiar, cel puțin față de sutele oamenilor deja eliberați, că **măsura dvs era cu totul nejustificată și nelegală.**

Nu voi stărui asupra acestor arestări ilegale , pentru că **vreau să aduc aceste chestiuni în dezbateri**, cu prilejul **interpelării pe care am anunțat-o ."**

Gr.lunian / 2 mart.'34

▣ **Procesele**

[LD : în principiu avea dreptate . dar ... cum a rezolvat justiția civilă procesele de până atunci aale legionarilor asasini ?! Eu nu-mi dau seama , din această gâlceavă , de partea cui este adevărul. Totuși ... fusese asasinat un prim ministru !

Asasinatul era politic ! Pe de altă parte, se știa cât de contaminat de naționalism era și personalul de justiție . Cu ce srupule juridice jongla lunian !

Nu-i cunosc opiniile la asasinatele din 1940 . Nu-i cunosc nici sfârșitul ...

Dar oare , el care a apărat în procese , și comuniști , ce ar fi zis de procesele făcute de comuniști, după '44 ?]

" Dar ați făcut ceva **mai grav : ați instituit starea de asediu** , cu un singur scop, acela de a trece asupra **organelor de cercetare și de judecată militară,**

judecarea proceselor celor pe care i-ați urmărit ,

fără să vă dați seama **cât de grav pericol reprezintă măsura pe care ați luat-o.**

N-aveți încredere în justiția civilă ? Pentru ce ?

Sunt vinovați ? Lăsați-i să fie urmăriți cu toate rigorile legii - suntem alături de dvs - înaintea **judecătorilor firești.**

Pentru ce ați investit organele de justiție militară ?

Nu aveți încredere în justiția civilă ? Ce vă îndreptățește să-i aduceți **această ofensă ?**

Scontați de supunere din partea justiției militare ?

Pentru ce veniți să aruncați **acest oprobriu asupra armatei ?**

Pentru ce nu înțelegeți că avem datoria

să n-o lăsăm cu nimic înrăurită de luptele noastre politice ? "

Gr.lunian / 2 mart.'34

6.) **Al.Lapedatu (ministr.de stat)**, discurs final la Mesaj, Senat, 2 mart.'34

("Universul" an 51, n3.61, 4 mart.'34)

Însărcinat să răspundă în numele guvernul , face câteva remarci interesante .

A.Lapedatu / 2 mart.'34

▣ **Dizolvarea Gărzii de Fier**

DI Iorga a afirmat că dizolvarea Gărzii de Fier era **datorată unui " interes politic "**.

Toată grija guvernului a fost **de a menține ordinea .**

Noi n-am avut nici un profit electoral. Noi am pierdut din acest p.d.v.

" Așa că nu un interes de partid , **ci unul mai mare, de stat**, pe care trebuie să recunosc

am fost siliți să-l facem cu regret , însă **spre binele acestei țări.**

Vor fi pedepsiți vinovații . Vor fi trași la răspundere acei ratați ai vieții noastre politice , care s-au perindat prin toate partidele , spre a ajunge la " Garda de Fier " ,

și a exploata tineretul din această țară.

Noi vom căuta să aducem tineretul pe calea sănătoasă ."

Al.Lapedatu / 2 mart.'34

7.) Gr.Iunian (PRȚ) , comunicare : arestarea lui Nae Ionescu , 6 mart.'34

("Dimineața " , an 30, nr. 9769, 8 mart.'34 + foto **Argetoianu, Iamandi , Mavrodi**)

("Lupta " , 8 mart.'34 + foto **Madgearu, Iamandi**)

(DAD,MO 18 , 6 mart.'34)

// rolul lui Titulescu în arestarea și rearestarea lui Nae Ionescu //

// despre represiuni, arestări ; despre proces //

Virgil Madgearu - se asociază întrebării ; apără pe Titulescu ;

O.Goga - se asociază comunicării ; **Argetoianu** -cere accelerarea procesului ;

CCGiurescu -cere anchetă parlamentară ; **Vict.Iamandi** și **Al.Mavrodi** -răspund .

[LD : chestiunile legate de asasinarea lui Duca , sunt , în parte , necunoscute până astăzi.

În funcție de partea de barcadă în care s-au aflat , există variantele respective.

Ce este sigur : vendetta de aici a început . Și mai devreme sau mai târziu , oamenii implicați ... au avut parte de o moarte tragică , nefirească .

Sigur , eu , ca istoric , nu am voie să judec sub semnul sentimentalismului sau unui anume partizanat ... dar îmi este foarte greu să înclin balanța .

De aceea voi reproduce , cât am , documente , documente ...]

Ședința este condusă de **Mircea Djuvara** ; pe banca ministerială :

I.Nistor , Al.Lapedatu, Victor Slăvescu, Victor Iamandi, AlPopescu-Necșești,

Al.Mavrodi, dr.I.Costinescu, Victor Antonescu .

Gr.Iunian (PRȚ)

▣ Arestările lui Nae Ionescu

Adresează o comunicare primului ministru în legătură cu **arestările ilegale** ce s-au operat în ultimul timp. Între cei arestați , se află și **profesorul Nae Ionescu.**

/ Acesta a fost **arestat în ziua de 2 ianuarie , la Sinaia** , cu puțin timp înainte de a fi primit în audiență la Rege . **Puțină vreme după arestare , comisarul** ce executase ordinul a venit **să-și ceară scuze spunând că a fost o greșeală.**

Câteva ore după aceasta , însă , **profesorul Nae Ionescu a fost arestat din nou și adus în Capitală** , unde a fost predat poliției.

De acolo , a fost trimis la **Consiliul de război** , unde a fost reținut până la **25 ianuarie .**

DI Iunian se ocupă apoi de ciudățenia cazului că d. Titulescu

n-ar fi vrut să intre în guvernul Tătăărăscu ,

până ce nu s-a produs arestarea lui Nae Ionescu.

D.Iunian adaugă că acesta **este un zvon , [!!!]** căruia nu-i vine să-i dea crezare .

La fel ca Nae Ionescu **au fost arestați și mulți alții** , fără a li se preciza vreo vină.

/ **La 25 ianuarie** s-a dat împotriva lui Nae Ionescu **ordin de urmărire** de către ministrul

Armatei.[**Uică**] De abia **la 5 februarie** s-a adus **un mandat de arestare** împotriva lui.

Unica învinuire care i se aduce este aceea prevăzută în **art. 8 din Legea pentru apărarea ordinii publice , adică provocarea directă , prin scrisori și publicații , la săvârșirea de crimă ,**

și constă , în fapt , în **unele articole** , din care , parte ,

apăruseră după ce starea de asediu și cenzura fuseseră oprite.

/ **La 5 martie** , când **expira acel mandat de arestare a d-lui Ionescu , el trebuia reînviat.**

DI g- ral Mihail Ionescu , comandantul Corpului II armată , însă , în competența căruia intră confirmarea sau infirmarea mandatelor , **a revocat mandatul** , așa că

d.Nae Ionescu a fost pus în libertate luni , la ora 6 și jumătate d.a.

[**probabil pe 5 martie , deci cu o zi înainte , dar a apucat să vorbească cu Iunian câteva ore**]

/ **La ora 10 jumătate seara , însă , pe când d.Iunian se afla acasă la d.Nae Ionescu ,**

au venit domnii comisari regali , colonel [ștersătură] , colonel **Hotineanu** și **Pascu**

și i-au comunicat că **trebuie să-l aresteze din nou** , deoarece s-a făcut o greșeală.

Prof.Nae Ionescu a fost ridicat .

/ lunian a întrebat la telefon pe d. prim ministru , Tătărașcu, ca să-i lămurească această ilegalitate , dar d. Tătărașcu i-a răspuns că este ocupat de alte probleme mai importante , venind de la lucrarea unei comisii .

/ D.lunian protestează împotriva faptului că se calcă în picioare libertățile cetățenști .

D-sa se întreabă de unde vin poruncile care , când legile sunt în vigoare, săvârșesc abuzuri.

D.lunian declară că ar înțelege ca un asemenea abuz să aibă măcar scuza

de a fi un act de autoritate , adică un act de guvernământ .

Arată apoi că , cu prilejul dezvoltării interpelării anunțate , d-sa va explica ce înseamnă

un act de guvernământ, și dacă este posibil ca un asemenea act de guvernământ

să fie un pretext pentru dizolvarea grupărilor politice , arestări și răpirea libertăților individuale.

/ În concluzie , d. lunian întreabă de ce , la 4 ore după eliberarea lui Nae Ionescu ,

Dragoș Protopopescu și alții, aceștia au fost arestați din nou ?

-----Gr.lunian /interpelarea -----

Virgil Madgearu

▣ **Intervenție - pentru intrarea în legalitate**

▣ **Protest pentru implicarea lui Titulescu .**

" Se aduc mereu interpelări în legătură cu arestările făcute în urma odiosului atentat de la Sinaia .Necunoscând chestiunile pendinte , nu ne putem pronunța dacă este sau nu admisibilă arestarea unor oameni , fără instrucție sau ordonanță de urmărire .

Oamenii sunt arestați și nu li se spune de ce , apoi sunt eliberați , fără să li se spună

de ce au fost arestați și eliberați dnii Nae Ionescu și ceilalți ,

Întrebarea : cine răspunde oare de arestare ? Pentru ce sunt eliberați și iarăși arestați ?

Acest joc nu poate fi tolerat când se acoperă cu actul de guvernământ , în dosul căruia se fac

abuzuri . Noi nu mai putem să admitem continuarea acestui sistem și de aceea

rog pe d. președinte al Consiliului de miniștri să lămurească țara ,

pentru ce au fost eliberați și pentru ce au fost rearestați d-nii Nae Ionescu și ceilalți ?

Cu acest prilej însă , țin să protestez în contra insinuării făcute de la această tribună de către d.deputat lunian , în legătură cu rolul pe care l-ar fi jucat d.Titulescu în arestarea sau eliberarea d-lui Nae Ionescu și celorlalți.

D.Titulescu reprezintă prea mult în această țară , în apărarea intereselor țării noastre în străinătate , pentru ca să nu înceteze această campanie de insinuări, care se face contra persoanei d-sale, amestecându-l în lupta dintre partidele politice.

D.Titulescu este un om mai necesar țării , decât toți pretențioșii , cari se ridică în numele ideilor generoase ; d.Titulescu are atâtea merite înscrise la activul său ,

încât este crimă ca să încercăm să-i micșorăm personalitatea.

De aceea , vă rog să vă uniți în protestul acesta de a amesteca mereu în luptele politice numele dlui Titulescu . D.Titulescu este ministrul de externe în afară de partidele politice , ministrul

de externe cum a fost și în guvernarea liberală de mai înainte , ministrul de externe și în guver-

narea noastră , și-l dorim ministru de externe permanent al țării noastre ,

dl Titulescu să fie lăsat în afară de luptele politice ; (aplauze la PNT , la PNL , la alte partide și

pe banca ministerială) și toți domnii cari nu mai pot dormi din cauza marelui reputații

a dlui Titulescu, sunt invitați pentru ultima oară să se astâmpere ."

Octavian Goga /

▣ **Comunicare cu același obiect .**

De ce a fost arestat, eliberat și rearestat prof. Nae Ionescu ?

C.Argetoianu / 6 mart.'34

▣ Grăbirea judecării procesului crimei de la Sinaia

" În nedumerirea generală, față de cele întâmplate ieri [5 mart] mă asociez și eu la întrebările puse de la această tribună și la toate câte au fost puse aici ,

în afară de micul cuplet al onoratului nostru prieten dl Madgearu cu privire la dl Titulescu , fiindcă toată lumea o știe domnul Titulescu n-are ce căuta în afacerea aceasta . Nu m-am urcat însă la această tribună numai pentru a face act de asociație la cele spuse de predecesorii mei , ci fiindcă doresc să atrag atenția onoratului guvern asupra repercusiunii în opinia publică a întregilor evenimente , care s-au succedat în această chestiune a procesului asasinării regretatului Duca .

Cred că în momentul de față țara așteaptă de la această Cameră înfăptuiri utile.[-----]

Eu cred că **dacă dvs , guvernul, procedați cu sinceritate , cu promptitudine , și dacă procesul principal era deja astăzi un lucru judecat** - fie ca anumite procese secundare să se dezvolte ulterior - **nu erati în necesitatea să mai mențineți starea de asediu și cenzură.** Prin urmare , nu ați fi avut , în momentul de față , **opinia publică sub o stare de compresiune și deci, de enervare .**

Și merg și mai departe : cred că **evenimente ca cel petrecut ieri [eliberarea și rearestarea lui Nae Ionescu]** nu s-ar fi putut întâmpla .Iar dacă nu s-ar fi întâmplat , era mai bine pentru prestigiul guvernului. Nu vorbesc despre **cel eliberat și arestat după 2 ore [Nae Ionescu]** pentru că acela **dvs îi faceți o aoreolă de martir .**

Pe mine nu mă interesează , însă acest lucru.

Eu sunt un om al realității [LD : doamne ce-i tot trage Argetoianu cu acest referenț !] și **aș vrea să vă văd** venind mai degrabă cu **legile organice** pe care le-ați promis.

CCGiurescu /

▣ Anchetă parlamentară !

Revine la propunerea făcută de Constantinescu - Bordeni cu privire la necesitatea de a se institui o **anchetă parlamentară** pentru cercetarea modului cum s-au făcut **arestările unor membri ai Gărzii de Fier** și asasinarea lui Duca . Socoate că această propunere trebuie pusă pe ordinea de zi.

Victor Iamandi / 6 mart.'34

▣ Arestarea lui Nae Ionescu

" Chestiunea ridicată de onorații **reprezentanți ai partidelor de opoziție** în această Cameră , aceea a **arestării lui Nae Ionescu** , a fost folosită de fiecare dintre dvs , după cele ce au urmat la această tribună , **nu atât pentru a protesta** împotriva lucrurilor petrecute ieri după prânz] **5 mart] cât de a readuce** din nou aceeași stăruitoare chestiune, interesantă pentru unii dintre dvs. din multe puncte de privire , a **acțiunii judecătorești deschise împotriva Gărzii de Fier."**

Vict.Iamandi / 6 mart.'34

▣ Autoritatea judecătorească

▣ Iunian - arestarea lui Nae Ionescu

" În prima chestiune , aceea pe care d.Iunian a considerat-o , spre deosebire de toți ceilalți vorbitori , **de o importanță mai deosebită, rearestarea dlui Nae Ionescu,** guvernul nu poate da decât un răspuns.

D.Nae Ionescu se găsește trimis înaintea instanței judecătorești , competentă în această afacere.

Asupra eliberării sau asupra menținerii sale în arest , **autoritatea judecătorească** respectivă , **ea singură este chemată să se pronunțe.**

Noi , ca putere executivă, nu avem dreptul nici de a ne amesteca , nici de a impieta asupra hotărârilor ei.

Este surprinzător că dvs , cea mai mare parte oameni de drept - afară de d. Goga - și oameni care cunoașteți mersul lucrurilor în această țară, sub raportul institutiunilor judecătorești , și civile și militare , ați putut veni la această tribună și să aduceți învinuiri guvernului că nu a găsit de cuviință de a se amesteca în această chestiune și de a ordona justiției militare lăsarea în libertate a lui Nae Ionescu. **Dacă** justiția va fi greșit când l-a eliberat sau va fi greșit atunci când l-a rearestat rămâne să se vadă în cursul desbaterilor acestui proces , care vor avea loc în scurtă vreme.

Victor Iamandi / 6 mart.'34

▣ Legionari arestați la Jilava

▣ Goga - mișcarea legionară

" A doua chestiune .

În special d.Goga este o parte scumpă a sufletului său, mișcarea aceasta naționalistă pe care d-sa persistă să o creadă simbolizată de Garda de Fier , se ocupă din nou de arestări și a spus ceea ce astăzi nu mai este exact, că s-ar fi găsit arestați în toate colțurile țării. Țin să spun că numărul arestărilor este foarte mic , foarte redus, în proporție cu ceea ce a fost la început, iar cu cât se apropie data procesului , cu atâta numărul arestărilor se reduce. Nicăeri în țară nu se mai găsesc arestați.

Aceia care se găsesc la Jilava , în momentul de față , sub stare de arest, stau la dispoziția Consiliului de război al Corpului II de armată . Instrucția , după informațiile pe care le avem, este pe sfârșite , iar judecata va avea loc în scurtă vreme.

" În altă ordine de idei, dvs ne-ați învinuit pe noi că am luat oameni nevinovați și i-am dus la Jilava.

D.Goga este foarte mirat că li se ia și anumite declarații de către autoritățile judecătorești respective, că renunță la ideile lor . Eu nu știu dacă d.Goga crede într-adevăr că în această mișcare a Gărzii de Fier există idei , pentru că , dacă există idei , aș vrea să știu care sunt : acelea care au dus la asasinatul de la Sinaia sau acelea pe care d.Goga, în momentul de față, crede că le va putea specula în beneficiul partidului d-sale. "

Vict.Iamandi / 6 mart.'34

▣ Procesul unui complot

▣ Răspuns lui Argetoianu ș.a.

" DI Argetoianu ne dădea un sfat. Firește, d-sa , ca om practic , care are o mare experiență de guvernare , era în măsură să ne administreze acest sfat .

[aluzie ironică la măsurile represive luate de Argetoianu când era la Interne , mai ales , procesul anticomunist din Dealul Spriei ...]

De ce n-am făcut judecarea procesului [asasinilor lui Duca] în 15 zile , iar restul proceselor , dacă ar fi fost mai multe , să le judecăm numai târziu . Întâi , este un principiu elementar de drept : nu putea fi decât un singur proces ; întreaga Gardă de Fier -)) : și aici este eroare capitală pe care o faceți dvs , atunci când la tribună , sub pretext că apărați libertățile publice încălcate de noi - aici este greșala dvs , întreaga mișcare a Gărzii de Fier trebuie dusă în fața justiției .

Pentru că mișcarea aceasta a Gărzii de Fier , chiar în momentul de față , se găsește în situația de a pregăti o continuare a acțiunii sale , pe aceeași cale a revolverelor , a bombelor , și n-ași dori ca viitoarele victime ale acestei acțiuni teroriste să fie dintre dvs (C.Argetoianu întrerupe) Nu vă răspund dvs personal,

am vorbit în genere și aceasta este convingerea mea personală .

N-ași vrea să anticipez asupra justiției, care va avea să se pronunțe peste câtăva vreme, ca să vă arăt **programe scrise, nenumărate echipe ale morții** pe care le au, să vă aduc **fotografii , piese în natură, revolvere , boxuri, petarde,** e vorba de **adevărate laboratorii .**

Cum vă închepuiți dvs că noi putem lua **numai pe cei trei asasini** , cari au împușcat , să zicem a împușcat **Constantinescu și ceilalți doi**, aceștia sunt vinovații ?

Nu aceia sunt cei mai vinovați . Este complot , dle Argetoianu , și vei avea ocazia , în fața justiției , să-ți dai seama de această situațiune.

Vict.lamandi / 6 mart.'34

▫ **Dificultățile investigațiilor**

▫ **Răspunderea partidelor politice**

▫ **" Polițele " către Nae Ionescu**

(Madgearu, Goga, Argetoianu, lamandi ș.a.)

Și onoratul d **Madgearu** puneă întrebarea **cine ordonă liberarea deținuților și cine arestarea lor ?**

" **Vă dau un singur răspuns : justiția .** Aceasta este justiția pe care o avem și are asupra ei întreaga sarcină a punerii la punct a acestei chestiuni.

Nu s-a putut termina procesul , așa cum ați fi vrut dvs , **pentru că este mult mai larg decât credeți dvs.** Și sunt convins că , **în fond, dvs vă dați seama de toate aceste dificultăți** pe care le au organele respective ale justiției militare , ca să pună la punct întreaga problemă-

.Dvs , după ce , unii , ați încurcat lucrurile [vizat PNT] ,

și alții le-ați încurajat și susținut , [vizat Goga, ș.a.]

acum veniți și ne faceți nouă proces (aplauze vii la PNL)

Încercați a uita că origina acestui proces **este o crimă fără precedent** a cărei victimă a fost **un mare om al țării acesteia.**

Nu este admisibil ca dvs , în acest joc teoretic, al apărării ideilor de libertate ,

în care **unii nici nu credeți, cum este d.Goga , care visează dictatura de mâine...**

-**Octavian Goga** : De unde știi dta ce visez eu ?

-**lamandi** :Dta care vorbești astăzi de libertate , dta vrei libertate în felul d-tale

Eu știu ce libertate vrei. **Ai foarte mult sânge rece** în ocaziuni de acestea

și **nu te sinchișești** de loc când sângele curge în valuri pe străzi. Ești puțin sanguinar .-**Goga** : de unde le iai pe toate astea ?

-**Argetoianu** : Dle lamandi, ești un om cinstit.

Pe conștiința d-tale , **d-ta crezi că Nae Ionescu este un asasin ?**

-**lamandi** : Am să vin și la chestiunea lui Nae Ionescu.

...iar **alții** dintre dvs, **ca d lunian** , pe care am fost **deprinși să-l considerăm că se alinase în rândurile oamenilor democrați** , mă surprinde că **vine astăzi și apără ,**

pe cale incidentală, evident, punând în discuțiune **numai persoana d-lui Nicolae Ionescu ,** cu auruitatea sa, **vine și apără această mișcare** , care , prin ironia soartei,

trebuia să găsească un sprijinitor în **protagonistul ideilor radical democratice** în această țară, **este un non sens** , d-le Lunian , care , oricât ați încerca să-l înlăturați , nu o veți putea face .

Eu înțeleg că mulți dintre dvs aveți polițe de recunoștințe de plătit lui Nae Ionescu .

Și eu fac parte dintre aceia care îl **cunosc bine, am stimă și pentru calitățile și pentru pregătirea lui.** Am fost cândva **camarazi de oștire**, îl cunosc bine,

Dar nu cred că Nae Ionescu a devenit un factor atât de determinant în viața poliți-
că a țării (aplauze la PNL) ca să **facă să defileze** în fața dvs , de la tribună ,

șefi de partide, viitori dictatori ai acestei țări, care manifestă această tendință extraordinară de a **ne deschide nouă proces în chestiunea Nae Ionescu**

-**C.Argetoianu** : Nu ne vorbiți nouă de < polițe de plătit > .

-**lamandi** : " Se întreba dl Argetoianu **dacă , în locul unei dictaturi negative,**

n-ar fi mai bună o dictatură pozitivă ?

-**Argetoianu** : Nu întreb eu, întreabă opinia publică .

-**Iamandi** : " Opinia publică ? Aici este marea dvs greșeală , a tuturor, aceluia care ați venit să discutați această problemă : opinia publică nu se interesează de dvs , opinia publică , sănătoasă și serioasă, este alături de noi. "

Noi cunoaștem experiența dictaturilor negative și sterpe, de pe urma activității dvs , dle Argetoianu, - vă amintiți și dvs , timpul nu este așa de îndepărtat - când **dvs lichidați o guvernare** în condițiile cele mai nenorocite posibile acum doi ani " [gub de " tehnicieni "]

" Încât **noi vom rămâne aici** și vom face ceea ce ne vor ajuta puterile să facem , dar , deocamdată, **vom apăra ordinea** , așa cum înțelegem noi să o apărăm , și **nimeni** în momentul de față **nu este mai în drept** , n-are **o mai mare autoritate** decât noi , de a-și face datoria în această direcțiune , fiindcă **noi am pus la baza apărării ordinii , cel mai greu sacrificiu** pe care putea să-l dea cineva .

"Dați-ne dreptul și concedați-ne autoritatea pe care trebuie să o avem ,

de a repara ceea ce s-a făcut cu memoria lui Duca ,

și **de a repune statul acesta într-adevăr pe calea normală** a unei dezvoltări firești , pe care **dvs ați încercat să o zădărniciți în momentul de față. "**

Al.Mavrodi (subsecretar de stat) / 6 mart.'34

▣ **Titulescu și procesul de la Curtea Marțială**

[LD : intervenția lui Mavrodi nu dovedește întru nimic neamestecul lui Titulescu .

Dimpotrivă. Sub formă "diplomatică" , el și-a dat efectiv cu părerea , mai explicit decât Iamandi, în legătură cu procesul]

" Intervin în această discuție , fiindcă **vreau să lămuresc o chestiune pusă de dl Lunian.**

În această privință, **n-am să fiu de acord cu d.Argetoianu ,**

ci am să fiu de acord cu d.Madgearu :

s-a pus în discuțiune persoana d-lui Titulescu , ministrul nostru de externe ,

și **i s-a reproșat că s-ar amesteca în instruirea procesului de la Curtea Marțială .**

Este un procedeu care , de câtva timp, **se întrebuințează în mod sistematic.**

-**C:Argetoianu** : Atunci ești de acord și cu mine , fiindcă **eu am spus că n-are ce căuta acolo**

-**Mavrodi** : **Protestez** - și cred că sunt în asentimentul întregului guvern -

în contra aceluia care înțeleg să amestece persoana d-lui Titulescu

în această chestiune , precum și în alte chestiuni de ordin politic intern.

DI Titulescu , în guvernul nostru, cum a fost și în acel național-țărănesc ,

este un ministru de specialitate , care **nu se amestecă în politica internă a statului .**

A i se atribuie d-lui Titulescu intenția de a interveni , fie pentru ca să oprească o arestare ,

fie pentru a face să se aresteze o persoană , implicată **în procesul Gărzii de Fier** ,

însemnează a afirma **o inexactitate.**

Pot să adug că ieri chiar am avut **o convorbire de două ore și jumătate** cu d.Titulescu .

Cu această ocazie - și sper că d.Lunian va fi mulțumit -

am discutat și chestia procesului Gărzii de Fier și pot să vă asigur d-le Lunian că

d.Titulescu personal mi-a spus că nu înțelege să se mențină arestat un nevinovat sau

să fie condamnat vreun nevinovat ,

n-are de zis nimic pentru **punerea în libertate a oricui, dacă este nevinovat ,**

fiind însă pentru pedepsirea oricărui vinovat .

Prin urmare, **protestez în numele tuturor membrilor guvernului** , în ceea ce privește **intențiunea dvs de a amesteca pe d.Titulescu în liberarea sau arestarea de ieri "**

Gr.Lunian / Virg.Madgearu / Replici / 6 mart.'34

▣ **Respinge acuzațiile**

▣ **Desființarea stării de asediu !**

▣ Nae Ionescu și Restaurația

-Gr.Iunian : " Învinuirea pe care a adus-o guvernului este tocmai de a se amesteca în chestiuni care privesc exclusiv instanțele judecătorești.

În cazul de față, instanțele de militare de urmărire au dispus eliberarea lui Nae Ionescu și apoi au justificat rearestarea lui pe motiv că d. ministru al Apărării Naționale [gral Uică] nu semnase ordinul de liberare .

Or, dl ministru , ca organ de cercetare militară , nu avea ce căuta în această chestiune.

Cât despre acuzația ce mi se aduce că eu, protagonistul programului radical ,

vin să susțin Garda de Fier, răspund : **nu apăr Garda de Fier, ci anume drepturi**

care trebuiesc apărate cu sfințenie ; între acestea , este **dreptul de a fi judecat de judecătorii tăi firești. " De ce nu se desființează starea de asediu ?** [-----]

- lamandi : Suntem în măsură să cunoaștem mai bine situația decât dvs.

Această situație ne impune să luăm anumite măsuri. **Starea de asediu**, este una din ele .

De altfel, **starea de asediu nu stânjenește** pe nici unul din oamenii care merg pe o cale normală , cinstită. **De starea de asediu se plâng acei care nu pot să lucreze**

la lumina zilei și în fața cărora se ivesc piedici prin măsurile acestea .

- Iunian : Dl subsecretar de stat s-a mirat de faptul că am prezentat aici

pe profesorul Nae Ionescu ca pe un personaj care ar avea vreun merit real în dezvoltarea vieții politice a statului nostru .

Or, el are un merit real , [Restaurația !] despre care nu voi vorbi aici,

pe care ați refuzat multă vreme să-l înregistrați și pe care, peste capul dvs , țara l-a înregistrat

- lamandi : Iunian n-are căderea să aducă aici, în momentul de față, acest proces.

Procesul este închis.Noi suntem în serviciul țării , leali, mai leali decât mulți din dvs !

-Iunian : Dacă lamandi voia să nu se vorbească despre această chestiune , apoi

nici d-sa nu trebuia să se ocupe de cei care datorează recunoștință

dlui Nae Ionescu[MSRegele !]

-lamandi : " Înțeleg prietenia dvs față de d.Nae Ionescu ,

dar nu înțeleg să transformați pe d.Nae Ionescu într-un erou național și

să faceți Coroanei ofensa de a-l prezenta drept autorul Restaurației .

Regele s-a întors pentru că a voit țara, și Regele se găsește astăzi în fruntea țării , fiindcă țara îl vrea.

-Iunian : El n-a venit să apere un om , ci ordinea. În această privință socoate că

menținerea în arest a unor oameni împotriva cărora nu s-a dat mandat de arestare ,

îi poate determina pe aceștia să recurgă la mijloace de apărare proprii [??]

În ce privește pe d.Titulescu, el nu l-a adus nici o acuzație.A spus doar ce se vorbește .

-Virgil Madgearu : Mulțumește subsecretarului Mavrodi pentru precizările făcute

Cât privește aprecierile lui Iunian , " Nu mă interesează niciodată

părerile lui Titircă Inimă Rea al politici românești " (ilaritate)

Iunian , Argetoianu , Goga , Madgearu interpelare - Vict.lamandi / 6 mart.'34

8.a) Nicolae Iorga , întrebare : arestarea lui Nae Ionescu , Senat , 6 mart-'34

("Dimineața" , 8 mart.'34)

[Ce poate face ranchiuna din om ! Și ce soartă îl așteaptă și pe el !]

"Sunt silit să mai fac o întrebare .Interminabila afacere a asasinatului de la Sinaia , se pierde în cea mai absolută și ridiculă incoherență.

Profesorul Nae Ionescu , arestat fără temei , după profunda mea convingere ,

a fost eliberat aseară și apoi din nou arestat în cursul nopții.

Întreb pe ministrul de Război - și doresc să binevoiască a veni , și aici la noi,

pentru a răspunde când și când ; eu am mai întrebat ceva și d.ministru de război nu a venit -

întreb pe d. ministru de Război **dacă este demn pentru armată să servească și mai departe unor prigoniri** , a căror **origine ridicolă** este cunoscută de toată lumea .

Nu pot spune mai mult , dar dacă mă trage cineva de limbă , spun.

Doresc să mi se spuie că **parchetul militar va fi lăsat, de acum înainte , liber,**

și nu va fi la dispoziția oricărui politician vindicativ.

-Ion Inculeț (ministr. Interne) : Ministrul Apărării va veni și va răspunde.

" Însă , în tot cazul, **țin să comunic** onoratului Senat că chestiunea, **și a lui Nae Ionescu**

și a întregii afaceri, în legătură cu **asasinarea fostului președinte de Consiliu**,

se află în fața Consiliului de Război, adică în fața unei instanțe judecătorești ,

care instanță judecătorească , singură, **cercetează, eliberează și arestează**.

Guvernul , prin urmare , **nu are de făcut nimic cu această chestiune**.

Rămâne chestiunea politică a acestei chestiuni , care credem că **va trebui să fie discutată pe**

larg .Credem însă că **ar fi normal ca ea să fie dezbătută** ,

numai după ce se va termina procesul.

-Iorga : Este un lucru pe care nu mi-l pot explica : nu pretind ca judecata să treacă asupra altora ;

toată această afacere este asupra parchetului militar .

Dar cum se poate explica lucrul acesta ca **un oarecare a fost arestat** atâta vreme ,

care **a fost smuls de la catedra lui, de la ziarul lui** , care este **închis** și pe care cel în drept ,

adică comandamentul Corpului li armată l-a **eliberat** [LD : **mai departe ... lipsă text**]

N.Iorga / 6 mart.'34

---

8 b) **Mocănescu (PNL) : comunicare** : biserica și Garda de Fier , **6 mart.'34**

(" Lupta" , " Dimineața " , 8 mart.'34)

Atrage atenția guvernului și în special ministrului Instrucție publică și culte ,

asupra faptului că **Episcopul Vartolomeu al Râmnicului Sărat** ,

scrie broșuri împotriva așezării actuale a statutului român, și **face propagandă** **Gărzii de Fier**.

9.)**Eug.Titeanu (raportor Răspuns la Mesaj) , discurs -concluzie , 6 mart ' 34**

(DAD, MO 18, șed. din 6 mart.'34, p. 619 - 629 - **lipsă fraza de început**)

[**LD : urmează la discurs după dezbaterile tensionată decșlanșată de lamandi și alți deputați privind arestarea lui Nae Ionescu, arestările legionarilor, procesul etc ...**]

Titeanu / 6 mart.'34

▣ **Partidele "naționaliste " : PNA, LANC**

▣ **Concurența nelegală în alegeri**

"Același fenomen - de concurență nelegală - s-a întâmplat pe alt plan, cu alt lot de grupări.

Este vorba de **grupările acelea** care, unele , **au militat de mult pe linia națională** ,

sau de **acele grupări** care au încercat **în ultimul moment să se așeze pe linia națională**.

[-----]

"DI Goga, însă, s-a prezentat în unele județe , după cum a arătat aici șeful LANC ,

cu afișe de propagandă , unde era încadrat între **portretul profesorului Cuza**

și **portretul lui Corneliu Zelea Codreanu** .

-I **Petrovici** (PNA) : Acestea sunt **inițiativele locale**, ca și celelate .

-**Eug.Titeanu** : Nu numai că **Partidul Național Agrar a practicat o astfel de demagogie** și

a utilizat astfel de mijloace , [-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ **Luptă politică leală , adversari - nu inamici !**

▣ **Pierderea unui mit, a unei legende : Goga**

[-----]

când **țara aceasta** - și o repet - **are nevoie și de menținerea unor legende și a unor mituri**

conducătoare ; **cu sufletul frânt am pășit** deci **la mutilarea parțială a unui mit** [**mitul Goga**] ,

dar credeți -mă că **noi nu facem politică canibalică și nu urmărim distrugerea nimănui** .

Sunt alții care au vrut să facă politică de <Vendetta > [**Garda de Fier**] , în această țară (**aplauze la PNL**) și noi **știm până unde pot merge** acele imponderabile de **acuzare** , pentru anumite complicități ; dar nici odată nu **veți găsi la noi spirite de ură**. Noi nu cunoaștem **inamici** în politică ; cunoaștem doar **adversari** și cunoaștem doar o singură metodă : **metoda luptei loiale** . (**aplauze prelungite la PNL**)

[-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ **Ideea națională**

▣ **LANC - ACCuza**

[**LD** : este evident că **Titeanu are o slăbiciune pentru Cuza**, în fond, pentru ideea națională. **Îi admite prioritate în lupta pentru idee**. Admite rolul mișcării de "**avertisment**" ....

[-----]

Goga ... Garda de Fier ... Cuza

Atunci când naționalismul acesta , pe de o parte , este speculat de politicienii fără scrupule

[**aluzie la Goga**] , cari **au pactizat cu inamicii milenari** ai nației noastre , [**pactul de la Ciucea**] și care **caută să-și confecționeze o nouă demagogie** ,

iar , pe de altă parte, de **violența asasină** [**apărarea Gărzii de Fier**]

căreia îi refuz meritul unei discuții politice ,

fiindcă eu nu discut aici **ideologia lui Brandabura și a lui Terente** (**aplauze la PNL**)

dați-mi voie , peste tot ceea ce ar putea , eventual , să ne despartă ,

să fac pentru bătrânețea și consecvența sa ...

-**ACCuza** : Te rog, protestez contra bătrâneții...

-**Titeanu** : Logile feminine au luat act (**ilaritate**) ... și să **fac acest act profund creștinesc** ,

să dau < Cezarului ce este al Cezarului > " (**aplauze la PNL**)

[-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

▣ **Destinderea .**

▣ **Armistițiul politic.**

▣ **Generația tânără.**

[**LD** : Titeanu evită să spună pe nume **Gărzii de Fier**. Ca o superstiție, ca un blestem.

Brandabura sau Terente ... nu știu paternitatea acestor epitete ...]

[-----]

(să **restabilim** , de **sub zgura acestor calomnii** , care s-au așternut asupra noastră,

adevărată fizionomie națională a partidului. O vom restabili.")

" Dar metoda ? **Metoda noastră de lucru a fost indicată de șeful guvernului**, care a spus :

destindere .Destinderea aceasta cu toți **adversarii loiali** și cu toți **acei care**

nu-și găsesc afinitate cu ideologia lui Brandabura sau a lui Terente ,

destindere cu toți **acei adversari loiali** cari înțeleg **să-și aducă contribuția lor constructivă**

de soluții și de critică , destinderea aceasta este posibilă."

[-----]

Eug.Titeanu / 6 mart.'34

10.) **Ion Nistor (ministru secretar de stat)** , discurs final la Mesaj , **6 mart.'34**

(DAD, MO 18, șed. din 6 mart.'34, pag. 627 - 634) **Discurs integral, fișier PNL**

// Ideea națională : naționalismul liberal ; greșeli în protejarea românilor /

PNA - O.Goga : naționalism integral ; LANC ACCuza : naționalism antisemit

Agitațiile naționaliste : exagerări ; compromiterea odinii ; compromiterea partidelor //

I.Nistor / 6 mart.'34

▣ Doctrina națională

▣ Doctrina naționalistă

Cele mai multe grupări din Cameră, stau , **ca și noi**, pe temelia regimului democratic-parlamentar și se deosebesc de noi **doar** prin concepțiunile lor social-economice și prin metodele de aplicare a acestor concepțiuni.

Așa , PNT, PT a dr.Lupu, gruparea dlui Gh.Brătianu, gruparea d-lui Iunian, și Liga Agrară a lui Argetoianu .

"În opoziție cu aceste concepțiuni, stau în Cameră două grupări politice : Partidul Național Agrar al dlui Goga și Liga Apărării Național Creștine.

DI Octavian Goga se complace în propovăduirea unui naționalism integral, grefat pe principiile de autoritate dictatorială , iar dl ACCuza este autorul cunoscutei doctrine antisemite , expusă pe larg de dnii deputați Cătuneanu și Cuza " [-----]

I.Nistor / Agitațiile naționaliste

" Din nenorocire , starea aceasta de spirit a fost mereu alimentată de agitatori de profesie , care umblau să o exploateze în folosul ambițiunilor lor politice și al visurilor lor dictatoriale .

Agitațiunile se deslânțuiau sub ochii guvernului , care avea datoria să le potolească prin combaterea exagerărilor și a denigrărilor ce se colportau pe o scară foarte întinsă , în dauna prestigiului guvernului și a autorității de stat .

Dar opera de lămuriri și liniștire a opiniei publice nu s-a făcut.

Și de aceea s-a putut încetățeni credința

că în statutul acesta totul este putred și vândut străinilor și că, prin urmare , totul trebuie dărâmat , pentru ca o nouă viață să răsară din ruine.

Starea aceasta de surescitare a sufletului românesc a ispitit pe mulți la o rentabilă exploatare politică .

Nici volbura plină de amenințări , și nici clocotul vulcanului ce amenință cu erupția , n-a speriat pe nimeni de a revendica conducerea țării , sub egida dictatorială.

[-----]

I.Nistor / Redeșteptarea națională

" Numai că redeșteptarea neamului și organizarea lui națională s-au făcut și fără mesianică intervenție a celor ce căutau să o exploateze în folosul lor .

Instinctul de conservare al poporului român i-a arătat acum , ca și în trecut , calea cea dreaptă ! (aplauze la PNL) Tristele experiențe și dureroasele decepții , îndurate în anii din urmă , au produs astăzi o redresare și însănătoșire a sufletului românesc, care, de la război încoace , aproape că nu-și putea găsi echilibrul și stabilitatea .

Compromiterea partidelor

Multă vreme el a fost impresionat de agitațiunile sterile contra partidelor vechi, pentru ca , mai apoi, să se îndrepte împotriva partdelor , în genere.

Un slab ecoul îl distingem încă și astăzi din cuvântările d-lor Cuza și Cătuneanu , care se ridică împotriva partidelor , ca și cum organizațiunea d-neilor politică , după formă și structură , n-ar fi și ea ca un partid politic.

" Frământările acestea n-au rămas fără folos . După experiența cu guvernul de tehnicieni, lumea s-a convins că tot numai partidele serioase și bine închegate pot satisface exigenele politice ale țării ." [-----]

I.Nistor / 6 mart.'34

▣ Programul de guvernare

[-----]

" Ideea națională ocupă un loc de frunte în Mesajul Regal, unde ea a găsit cea mai fericită

precizare în cuvintele : **< România știe că cooperarea internațională nu poate fi rodnică , decât cu respectul sentimentului național ;**

dar ea mai știe că **sentimentul național nu trebuie să împiedice dezvoltarea firească a cooperării internaționale . >**

În lumina acestei indicațiuni clare și precise , **trebuie examinate** întâmplările dureroase din timpul din urmă , care au dus la **asasinatul odios de la Sinaia** . [-----]
După o **luptă de opoziție de 5 ani** , în care partidul nostru , înfruntând toate piedicile și greutatea ce ni se iviră în cale , a dat totdeauna **opoziția cea mai numeroasă în Parlament** , și a propagat **naționalismul cel mai neprihănit** .

Astfel , prin **muncă cinstită și patriotică , am câștigat încrederea Coroanei și a țării .**

Iată **calea dreaptă pe care am venit la guvern** ca să consolidăm unirea ,
ca să restabilim ordinea , să reconfortăm încrederea în noi înșine ,
să punem capăt haosului administrativ , să înlăturăm criza morală și economică ,
și să ridicăm România la situația pe care ea o merită ,
ca factor de pace și civilizație , în această parte a lumii . (aplauze frenetice la PNL)

[-----]

Apărarea ordinii

"Dar , pentru ca programul nostru să poată fi realizat , **avem nevoie de ordine și liniște** .
De aceea , **ordinea publică trebuie păstrată cu orice preț** .

Aceasta însă nu se va putea face , **câtă vreme continuă sistemul de supralicităție demagogică** . Și la noi , ca în țările apusene , trebuie să se pună mai mare preț pe **liniștea și viața cetățenilor , decât pe anumite principii abstracte de umanitarism interesat și amăgitor** . Binele obștesc trebuie salvagardat înainte de toate , iar **legile menite să-l apere , trebuie respectate și aplicate cu rigoare** .

Nu ne vom abate de la datoria ce ne incumbă , de la răspunderile ce ne apasă .
Libertatea absolută care duce până la crimă , nu este libertate , ci anarhie !

Mințile luminate înțeleg asta , și de aceea vor fi pururi alături de noi . (aplauze frenetice PNL)

I. Nistor / Problema tineretului

" Una din **problemele cele mai actuale** ale vremurilor de astăzi este , fără îndoială , **problema tineretului** , și aceasta nu numai la noi , ci în toate țările din lume .

Problema se pune greșit când se vede în ea manifestația unei lupte dintre generații .
Limita dintre generații este greu de tras . Sunt tineri care se simt bătrâni și bătrâni care se consideră tineri .

-Voci : Di Cuza ! (aplauze la PNL)

Dar ceea ce trebuie să ne îngrijoreze , este faptul că vedem cum **lipsa de perspective de viitor** , și , în general , **grija zilei de mâine** , face pe **tineri să îmbătrânească înainte de vreme** .
Aceasta trebuie să arate că **problema tineretului** nu este , în esența ei , decât **o problemă economică și socială** , a cărei soluționare se impune fără întârziere .

"Tineretul de la țară nu-și mai poate câștiga mijloacele de trai din agricultura primitivă și nerentabilă .

Tineretul de la orașe , nu mai găsește ocupație în industrie și comerț , care sunt în suferință **din cauza crizei economice în care ne zbatem** .

Tineretul de la munte , găsește ocupație la lucrări de pădure și la fabricile de cherestea .

Astăzi , fabricile sunt închise și muncitorii rămași în voia soartei

În regiunile petrolifere , schelele de petrol și-au redus producția , și **un mare număr de muncitori au devenit șomeri** . (aplauze la PNL)

Tineretul intelectual , care populează astăzi un număr neobișnuit de mare școalele noastre de toate gradele , se găsește în aceeași situație

Supraproducția de intelectuali a devenit amenințătoare .

Incapacitatea de absorbire și plasare a tineretului titrat , a devenit cronică .

Disproporția între absolvenți și plasări , devine tot mai mare .
Iar nemulțumirile cresc și se concentrează mereu la suprafață ,
ca o emanație de gaze inflamabile ...

I. Nistor / Programe economice guvernamentale

" Măsuri grabnice se impun .

Unii preconizează dărâmare școalelor , într-o țară analfabetă .

**Alții ridică din umeri și sfătuiesc tineretul să aștepte , că le va veni și lor rândul .
Iar alții , se îndeletnicesc cu ațâțarea nemulțumirilor , căutând să le exploateze ,
pentru scopurile și ambițiile lor politice .**

Și rău fac , fiindcă mizeria și nenorocirea oamenilor ,
nu trebuie exploatată pentru meschine scopuri și ambițiuni personale .

Această impietate constituie un sacrilej . (**Vii aplauze la PNL**)

**"Guvernul este pătruns de seriozitatea problemei .El își dă seama că,
concomitent cu măsurile de represiune a mișcărilor clandestine și teroriste ,
trebuie să se avizeze la măsuri de îndrumare și ajutorare
a tineretului muncitor și intelectual.** Problema tineretului de la sate și orașe ,

nu se poate soluționa fără o redresare a vieții noastre economice.

" **Încurajarea și valorificarea agriculturii** va face rentabilă această îndeletnicire
și va da posibilitatea de câștig celor fără lucru . Iar mijlocul cel mai eficace pentru aceasta ,
va fi **convesiunea datoriilor agricole și urbane.**

" **Încurajarea industriei forestiere** , va deschide porțile fabricilor și va da de lucru
tineretului dornic de lucru .

" **Intensificarea industriei petrolifere** , va da de lucru la zeci de mii de brațe .

" **O repercusiune nefavorabilă** asupra situațiunii tineretului a avut , firește ,
și **politica nenorocită cu comenzi în străinătate a materialului nostru de război ,**
lăsând în paragină **industriile indigene** , unde mii de oameni - muncitori , mecanici și ingi-
neri - își puteau găsi existența lor .

"Este bine înțeles că la **recrutarea personalului pentru toate aceste industrii ,**
elementul românesc va trebui să se bucure de cea mai largă preferință .

I.Nistor /Programe pentru titrați

"Tineretul intelectual este sortit să găsească aplicare în serviciile publice.

De ani de zile , calea aceasta i-a fost însă îngreunată și chiar închisă , prin faptul că
locurile libere au fost ocupate , în cea mai bună parte , **de elemente nepregătite .**

În urma crizei economice , **bugetul statutului n-a mai îngăduit numiri noi** , ci , dimpotrivă , s-a
recurs la **reduceri și desființări de posturi** , mai ales în **învățământ** , așa că absolvenții școale-
lor noastre au rămas lipsiți de orice perspectivă de a găsi plasament în serviciile publice .

Situația aceasta s-a mai înăsprit și prin **abuzul cumulului** , care - cu toate legiuirile ce s-au
adus pentru combaterea și stârpirea lui - a rămas până astăzi neânvins .

Este explicabil . **Amărăciunea titraților rămași fără slujbă** , sporește mereu când văd
cererile lor că sunt respinse , iar **alții răsfățându-se în mai multe posturi** , retribuite de buget .

"Or , dlor deputați , **abuzurile acestea revoltătoare trebuie să înceteze o dată** ,

și eu sunt convins că **guvernul va lua măsuri în consecință .** (**aplauze la opoziție**)

" **Primele începuturi s-au făcut . Consiliul interuniversitar s-a ocupat de chestiunea șomaju-
lui intelectual** și a ajuns la concluzii practice .

Pe lângă fiecare universitate va lua ființă un **" Oficiul de plasare pentru titrați "** ,
care va stabili **numărul titraților după specialitate** , și va purta **evidența asupra tuturor postu-
rilor vacante la stat , județ sau comună** , făcându-se convenitele recomandății .

Oficiul de plasare va mai călăuzi cu **sfaturi pe studenți** , în cursul studiilor , și le va da îndrumă-
rile necesare în vederea **carierii lor viitoare .** (**aplauze**)

" **Prin aplicarea legii cumulului** , prin ocuparea **locurilor vacante de către titrați** ,
prin **crearea de noi posibilități de muncă și de câștig** , **se va putea ajunge** ,
cel puțin la un **început de soluționare a tineretului titrat** , nădejdea noastră de mâine ,
care merită cea mai largă considerare și sollicitudine din partea guvernului . "

" **Și nu mă îndoiesc că guvernul , prin aplicarea acestor dispozițiuni**

- și prin **votarea de noi legi** , dacă va fi nevoie -
va da toată atențiunea problemei tineretului și va contribui , în felul acesta ,

la **potolirea agitațiunilor și la îndrumarea tineretului pe calea cea bună** , în folosul ei și al țării .
Căci , trebuie să se știe , că **problema tineretului nu se poate soluționa în mod satisfăcător ,**
decât prin energice măsuri economice , pe cari **guvernul înțelege să le ia . "**

(**aplauze la PNL**)

11.) **M S R Carol II , cuvântări , primirea Răspunsurilor la Mesaj , 9 mart.'34**

/ Delagația Camerei / Delegația Senatului /

("Universul " , 11 mart.'34 ; "Lupta " , 10 mart.'34 + **foto Regele Carol II**)

[**LD : cele două cuvântări vor fi citite în Cameră și Senat de către președinții respectivi Sublinierile, subtilurile , ziarele sau LD**]

MSRegele a primit , succesiv, delegațiile Corpurilor legislative care au adus

Adresele de Răspuns la Mesaj.

Carol II / 9 mart.'34

▫ **Răspunsul la Mesaj al Camerei Deputaților**

[-----]

Carol II /Convalescența postbelică

" **De la război** încoace , cu toate momentele de prosperitate aparentă ,
lumea întregă lânzește într-o prea lungă **covalență** , din care trebuie hotărât să ieșim.
Efectele economice și morale ale acestei boli se simt prea puternic.[.....]

Întărirea forțelor naționale , prin toate mijloacele,
este **un imperativ** care nu trebuie să scape nimănui.

Dar , **spre a reuși și a evita pe viitor jertfe dureroase** , ca aceea da cari domniile voastre
și Eu am suferit-o prin **răpirea dintre noi a lui IG Duca** , încă o dată afirm că
avem **o neapărată nevoie de deplină solidaritate națională și socială** - fiecare dintre noi tre-
buind să fie conștient de ce datorim astăzi , viitorului.[-----]

Carol II / 9 mart.'34

▫ **Răspunsul la Mesaj al Senatului**

[-----]

Carol II /Moralitatea publică

"De îndată ce grijile de toate zilele vor fi , întrucâtva, mai ușurate, atunci **opera morală**
va fi mult mai lesne de îndeplinit.

În această a doua operă însă, **nu este nevoie numaidecât de legiuiri .**

E nevoie de suflet, de hotărâre și de solidaritate națională.

Manifestațiuni morbide , cum a fost **aceea care a răpit dintre noi pe IG Duca** ,
și de lângă mine un **sfetnic prețuit, sunt efectele unei prea lungi convalescențe**
a unei boli de care suferă lumea întregă de la război încoace.

Carol II / 9 mart.'34

12.) **I.Petrovici (PNA -Goga) , comunicare : asasinarea lui Sterie Ciumetti , 9 mart.'34**

(" Lupta " , 10 mart.'34 + **foto Victor Antonescu**) (DAD, MO 19, 8 mart.'34)

Victor Antonescu (ministr.Juștiției) - răspunde

Victor Iamandi (subsecretar Interne) - răspunde

Petrovici adresează comunicarea miniștrilor Juștiției și Interne , asupra împrejurărilor în care
a fost asasinat Sterie Ciumetti , în noaptea de **29 dec.'33** .

Petrovici / 9 mart.'34

▫ **Cercetările în cazul Ciumetti**

Chestiunea a mai fost **ridicată de Octavian Goga** , ocazie cu care ministrul de Interne a spus
că problema se află în fața Juștiției. Numai că mai este cineva care se preocupă de caz :
văduva Ciumetti . Multe indicii și suspiciuni duc spre comisarul Negrescu , de la circumscripția
17 , care a arestat pe Ciumetti în noaptea de 29 dec. Acest comisar ar trebui suspendat.

Cercetările juștiției se fac cu "nonșalantă încetineală " .

Solicită accelerarea cercetărilor.

Vict.Antonescu / 9 mart.'34

▣ Răspuns lui Petrovici

Nu cunoaște cum stă chestiunea din p.d.v. al ministerului de Interne .

Dar , poate asigura pe Petrovici că se înșală dacă crede că Justiția s-ar putea preta la vreun act detoleranță sau ascundere de responsabilitate .

" și **cred că greșește** , cu atât mai mult, cu cât **mila dumnealui nu se întinde**

asupra unui omcare a făcut cinste acestei țări și întregii ei vieți publice ,

și **are aerul de a întinde hula d-sale** și asupra **complicilor** sau **presupușilor complici**

la asasinarea lui Ion Duca .Se spune : bieții oameni care îi purtăm pe la instrucția militară .

Nu se vorbește așa , dle Petrovici , când primul ministru cade ciuruit de gloanțe !

Vă rog când **cu atâta milă** , cu atâta **compătimire** ,**vă îngrijiți de soarta oamenilor cari**,

pentru că se găsesc **răspunzători într-un complot odios**, sunt **instruiți de instanțe militare**

Să-mi dați voie să **nu primesc suspiciunea pe care dvs vreți s-o aruncați** în fața justiției .

" Pot să vă asigur de un singur lucru: **justiția își va face toată datoria ;**

și **este cel puțin curios ca dvs.** , în ansamblul de acțiuni criminale care s-au desăvârșit

de câțeva vreme, **să întindeți nu numai mila** asupra unor victime , **dar suspiciunea asupra țării** întregi. "

Victor Iamandi / 9 mart.'34

▣ Răspuns lui Petrovici

[Pentru acel moment, Iamandi pare a se năpusti asupra lui Petrovici ... alături de subiect .

Rămâne șocantă doar previziunea cu "pusul la zid " al tuturor,

dacă Garda ar veni , cândva , la putere ... ..]

" Am fost informat că **d.Petrovici așteaptă de o săptămână** să vie **cu această comunicare**.

Probabil că **erau unele rezerve de conștiință** pe care le avea, sau probabil că că își dădea seama că **a aduce din nou chestiunea înaintea Parlamentului** , după ce fusese lămurită odată , **ar fi fost riscant** pentru d-sa ca să apară sub sub aspectul adevărat al situației politice în această țară.

Eu personal -iau act cu satisfacție că , în sfârșit, d.Petrovici se găsește în noua sa postură un loc serios lângă dl Goga.

- **Goga** : Ce interesează asta ?

- **Iamandi** : Vin și la chestiunea care vă este atât de scumpă și de care bateți atâta monedă.

Vom vedea până la urmă cu ce o să rămâneți.

În ce privește **cazul Ciumetti** , acum 10 zile când s-a adus în parlament, **am dat răspunsul pe care-l repet și acum**. Este adevărat că **la 30 decembrie , autoritățile administrative au găsit în apropierea Bucureștiului un cadavru** care a fost adus la morgă.

Mai târziu, s-a identificat acest cadavru în persoana lui **Sterie Ciumetti**.

Parchetul cercetează condițiile în care acest Sterie Ciumetti a fost ucis, însă până astăzi , **Cercetările nu au ajuns la un rezultat definitiv**.

-**C.Argetoianu** : Poate s-a sinucis ! [-----]

-**Iamandi** : Am declarat și repet : dacă **guvernul** ar avea pe conștiința sa acest asasinat ,

sau altele, **ar ști să tragă consecințele firești** .Și adăog : dacă cercetările vor duce la stabilirea unor anumite răspunderi, **cei care vor fi găsiți vinovați , vor primi sancțiunile legale**.

Dvs credeți că atunci când un regim ca cel de azi , pe care eu îl socot destul de viguros, se găsește dinainte cu niște situațiuni ca cele pe acare le știți,

trebuie să stea cu mâinile în piept și să nu reacționeze împotriva acelor care ne-ar pune pe toți la zid , dacă ar ajunge victorioși ? [-----]

[**urmează procesul lui Petrovici ... vezi mai departe la fișier PNA -Goga**]

Dar vă întreb, dle Petrovici : care este profesiunea acelor care vă conduc pe dvs ?

Am ținut să spun toate acestea pentru a dovedi opiniei publice

că **dvs n-aveți nici o autoritate să vă ridicați și să nefaceți nouă reproșurile pe care ni le faceți** .

-**Gr.Iunian** : Și totuși, mă miră încetinela cercetărilor în cazul Ciumetti .

Văduva celui asasinat este purtată la cabinetele de instrucție și umilită în fiecare zi.
Ar trebui ca acest lucru să înceteze .
Cazul Sterie Ciumetti / 9 mart.'34

13.) Ordonanța definitivă în procesul asasinatului de la Sinaia , 10 mart.'34

Referatul Consiliului de Război, Corp II Armată.

(" Dimineața " , an III , nr. 9781, 20 mart.'34)

[LD : Pe baza acestui **Ordonanțe definitive (Referat)**

și pe baza Concluziilor Parchetului militar, Ministrul Apărării Naționale
a semnat actul de dare în judecată și a stabilit data procesului .]

Din această ordonanță definitivă, ziarele au publicat , timp de o săptămână, diverse fragmente .
Am ales "Dimineața" pentru că l-a publicat în întregime.]

[LD : titlurile și subtitlurile nu aparțin documentului , fiind ale ziarelor și ale LD

Art. de lege justificative ; diverse articole la cele două legi **pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice** , **Ordonanța** nr.5968/ 1933 și **I.D.** nr.3376/ 1933 .

Text integral . **vezi ziarul**

/ Inculpații / complotiștii / complicii // Cercetări Tribunal Prahova - Tribunal Ilfov./

/ Cercetări Consiliul de Război Corp II Armată /

/ Garda de Fier : program ; planuri ; organizare ; mijloace de luptă /

/ atentate ; acțiuni teroriste ; înarmare ; echipele morții / complot / lovitură de stat /

/ CZCodreanu : amicii ; sfătuitoarii ; intelectualii ; presa /

/ Încadrarea faptelor : asasinii ; complotiștii ; complicii / Pedepsele /

/ Competența justiției militare /

Ordonanța definitivă în procesul asasinatului de la Sinaia

" Luna martie 1934.

Noi, **general Bădescu Ilie** , raportor special , și maiorul **Michail Vasile** raportor titular
al cabinetului 3 instrucție de pe lângă Consiliul de război al Corpului II Armată .

Având în vedere **ordinul de urmărire nr. 5** din 25 ianuarie 1934,

al ministerului Apărării Naționale (dosar nr.... 1934 , fila...)

prin care **s-a deschis acțiune publică în contra :**

▣ **Inculpații**

/ **Nicolae G.Constantinescu** (Focșani) , pentru faptul de atentat cu asasinat și complot ;
contravenție la legea reglementării vânzării și portului de arme ;

/ **Dumitru Belimace** zis Doru Belimace și **Ion Caranica** (ambii din București) , faptul de atentat
cu asasinat și complot ;contravenție la legea reglementării vânzării și portului de arme ;

/G-ral de rezervă **Gheorghe Cantacuzino Grănicerul** (București) ,

Corneliu Z. Codreanu (București) **Ion I.Zelea Codreanu** (București) ,

Ion Zelea Codreanu (prof.Huși) ,

Virgil Ionescu (ing.București) , **Ion Nichifor Crainic** (ziarist, prof. univ., București) ,

Ion Moța (avocat , București) , **Anton Barbu** (Buc.) , **Sterie Ciumetti** (stud.Bucur.)

Clime Gheorghe (ing.Câmpulung- Muscel) , **Mihail Stelescu** (stud.Bucur.) ,

Ioan Hodoș (ziarist, Câmpulung -Muscel) , **Ion Banea** (licențiat- Sibiu) ,

Cristache Solomon (pensionar și proprietar , Focșani) , **Cotigă Traian** (stud.Bucur.)

Victor Silaghi (avocat , Tulcea) , **Mircea Rizescu** (stud.Constanța) , **dr.Ion Pantelimon**

Gheorghe Cristescu (Slobozia -Ialomița)

/ **Vasile Iașinschi** (farmac. - Rădăuți) , **Ilie Gârneață** (avocat, Iași) , **Gh.Potolea** (stud.Galați) ,

Simulescu Sima (prof.Bucur.) , **Protopopescu Dragoș** (prof.univ.Bucur.) ,

Cătălin Zelea Codreanu (stud.Bucur.) , **Vlad Ion** (ziarist ,Bucur.) , **Sergiu Leca**

(ziar.Bucur.) **Bănică Dobre** (ziar.Cluj) , **Horia Codreanu** (reg.18 Dorobanți)

/ **Nae Ionescu** (prof.univ.Bucur) **Gheorghe Racoveanu** (ziarist Bucur) ;

/ **Copuzeanu Ion** (prof.secundar și tipograf , Bucur.) , **Ion Crânganu** (stud.lași) ,
Taşcă Ion (stud.lași) , Iovu Ion (stud.lași) **Păvăluță Ioan** (avocat .lași) ,
Polihroniade Mihail (avocat , Bucur.) **preot Ionescu Duminică** (Bucur.) **preot Gh.Edineț**
(Bucur.) **Serafim Aurel** (stud.Bucur.)

/ **Bordeanu Ion** (licențiat chimie, funcț. ministerul Finanțe , Bucur.) ;
/ **Stănciulea Constanța**, zisă Tanți (stud. Facultatea de științe, Bucur.) ;
/ **Becalo Petre** (Chișinău) ;
/ **Dordea Ion , Buzdughină Ilarie , Fleschin Petru** (studenți , Sibiu)
/ **Niculescu Teodora , zisă Dorina și Niculeta Nicolescu** (studente , Bucur.)
/ **Decebal Zelea Codreanu** (stud., Huși) **Iandreanu Nicolae** (stud.Bucur)
/ **Banea Dumitru** (stud.Bucur.)
/ **dr.Nicolae Roșu** (București)
/ **Pohrib Gheorghe** (agricultor , Metea-Tecuci) ; **Gheorghe Leatu** (agricultor , Crăești -Tecuci)
Chilt N.Constantin (student, Tecuci) ; **Naciu Vasile** (Tecuci) , **Modiga I.Petre** (Tecuci) ;
Micu Gh.Alexandru (Scărișoara , Tecuci) ; **Vasile Stoenescu** (Metea, Tecuci) ; **Gheorghe Casaneanu** (Călceana , Tecuci) **Băleanu Petre** (stud.Tecuci) , **Andrei Pompiliu** (Tecuci) ,
Stângă Ilie (student , Tecuci) ,
/ **Traian Ioniță** (stud. com.Slobozia Conachi , jud.Covurlui) ; **Ion Aldea** (stud. Fac. Drept Iași) ,
Micșescu Nicolae (contabil Lugoș) , **Constantin Andronic** (stud.com.Păstești , Suceava) ,
Nic.Strugaru (com.Pârtești , Suceava) , **Mircea Gheorghiu** , (Tecuci) ,
Nic.Tăutu (stud. Drept , Iași)

▣ **Complotiștii**

1. **Nicolae Gh.Constantinescu** , 29 de ani, n.Galați (Covurlui) ,
absolvent al Academiei comerciale , domiciliat în București ;
2. **Dumitru Belimace , zis Doru** , 23 ani, n.com.Moloviște (Monastir -Macedonia)
student la Litere , domiciliu București ;
3. **Ion Caranica** , 30 de ani, n.com. Verca (Macedonia) , absolvent Acad.Comercială,
comerciant, domiciliu București ;
4. **Gral în rezervă Gheorghe Cantacuzino Grănicerul** , 65 ani, n Paris - Franța , pensionar,
domic.Bucur.
5. **Corneliu Zelea Codreanu** , [ani ?] avocat , București, parcul Ferdinand, str.F. nr. nr.20
6. **Ion I.Zelea Codreanu** , 25 ani, n.Huși , inginer agronom stagiar, com.Crângu , jud.Ifov.
7. **Ion Zelea Codreanu** , 55 ani, n.comuna Igești (Storojineț) prof, domic.Huși și București
 , parcul Ferdinand, str.F. nr.20
8. **Virgil Ionescu** , 42 ani, n.Câmpulung (Mușcel) inginer, domic.București
9. **Ion Nichifor Crainic**, 44 ani, n.Bulbucata (Vlașca) , prof.univ. domic.București, str.Polonă ;
10. **Ion Moța** , 32 ani, n.Orăștie (Hunedoara) , avocat, domic.București , Calea Victoriei , nr. 63.
11. **Anton Barbu** , 31 ani, n.Tecuci , funcționar public la Casa Pădurilor , domic.București .
12. **Preot Ion Dumitrescu** , domic.București , dispărut , [**adresa de la fam.Codreanu**]
13. **Sterie Ciumeti** , stud. , Bucur., dispărut [**era mort !**]
14. **Clime Gheorghe** , 44 ani , n.com.Oancea (Covurlui) , avocat și inginer,
domic. Câmpulung (Mușcel)
15. **Mihai Stelescu** , 27 ani, n. Liege-Belgia, student Drept și Litere, domic. București,
str.Emil Constantinescu, nr.10.
16. **Hodoș Ioan** , 26 ani, n.Craiova , ziarist, domic.Bazargic, fost cu domic. Câmpulung Mușcel
17. **Ion Banea**, 29 ani , n.com.Vurpăr, jud.Sibiu, licențiat Drept, absolvent Medicină,
domic. Vurpăr - Sibiu
18. **Cristache Solomon** , 58 ani, n.Oltenești (Fălciu) , proprietar și antreprenor,
domic.Focșani .
19. **Cotiță Traian** , 26 ani, n.Focșani, absolv.Drept, domic. București , str.13 sept. nr. 32
20. **Victor Silagi** , avocat, domic.Tulcea,

▣ Complicii

21. **Mircea Rizescu** , 20 ani, student-inginer, Constanța .
22. **dr.Pantelimon Ion** , 50 ani, n.com Viziru, (Brăila) , medic, Slobozia (Ialomița)
23. **Gheorghe Cristescu** , 21, n.și domic. la Slobozia (Ialomița) , student Științe administrative ;
24. **Vasile Iașinschi** , 41 ani, n.Burla (Rădăuți) , farmacist , Rădăuți .
25. **Ilie Gârneață** , 35 ani, n.Mamornița (Dorohoi) , avocat , Iași .
26. **Gheorghe Potolea** , Galați (Covurlui) , dispărut .
27. **Simulescu I.Sima** , 29 ani , n.Calafat (Dolj) , prof.secundar București .
28. **Dragoș Protopoescu** , 30 ani, n. Călărași (Ialomița) , prof.univ. București, hotel Athenee Palace .
29. **Cătălin Zelea Codreanu** , 23 ani, n.Huși , student .
30. **Vlad Ion** , 20 ani, n.București, ziarist
31. **Sergiu Leca** , 40 ani, n Bacău, publicist și rentier, domic. București , str.Episcopiei , nr 6 .
32. **Bănică Dobre** , 26 ani, n.Tescot (Constanța) , ziarist, domic. ComNisipari (Constanța)
33. **sublocot.Horia Zelea Codreanu** , pus sub urmărire de MAN , 27 ani, n. Huși, ofițer activ , Târgu - Jiu (Gorj)
34. **Popovici Miluță** , 34 ani,n.Tg Fălciu , constructor și chimist , domic.Iași .
35. **Pasceanu Alexandru** , 18 ani , n. București , profesiune liberă .
36. **Nae Ionescu** , 43 ani, prof.universitar, domic. București, str.Gr.Mora , nr 25 .
37. **Racoveanu Gheorghe** , București , dispărut .
38. **Anastasescu Ștefan** 32 ani, București, dispărut .
39. **Copuzeanu Ioan** , 38ani, n.com.Copuz (Ialomița) , profesor, tipograf,
40. **Ion Crânganu** , 27 ani , n. com.Gabrov (Tecuci) , student, Iași.
41. **Tașcă Ion** , 27 ani, n.com.Bălăbănești (Tutova) , student, domic.Bârlad,
42. **Iovu Ioan** , 23 ani, n.com Greeru (Caraș Severin) , student, Iași .
43. **Pvăluță Ioan** , 27 ani , n.com Crăești (Tecuci) , domic.Tecuci .
44. **Polihroniade Mihail** , 28 ani, n.Brăila , avocat București, str.Lucaci , nr. 120.
45. **preot Ionescu Duminică** , 47 ani, n.Cochinești (Argeș) , preot și prof. la Seminarul Central București , str. Leon Vodă , nr. 4 [**acasă la Codreni ?**]
46. **Preot Nicolae T.Georgescu -Edineț** , 42 ani, n. la Văleni de Munte (Prahova) , preot, domiciliat București
47. **Serafim Aurel** , 26 ani, student , București
48. **Bordeanu Ioan** , 30ani, n.Văculești (Dorohoi) , funcționar la ministerul de Finanțe, domic. Miercurea Ciuc (fost la Bucur.)
49. **Stănciulea Constanța** , zisă Tanți, 19 ani, studentă , domic.Constanța .
50. **Becalo Petre** , 37 ani, n.Cobușca Nouă (Tighina) , electrician tehnician, Chișinău.
51. **Dordea Ion** , 21 ani, n.Ocna Sibiului , student
52. **Buzdughină Ilarie** , 23 ani, com Sibiului (Sibiu) , student .
53. **Fleschin Petru** , 27 ani, n.Rășinari (Sibiu) , student.
54. **Niculescu Teodora** , 20 ani, n.Oltenița (Ilfov) , studentă, domic.Constanța , și București (la căminul IOV,)
55. **Nicoleta Nicolescu** , 22 ani, n.Bucovăț (Dolj) , stud. , domic. Craiova și Bucur.
56. **Decebal Zelea Codreanu** , 21 ani, n.Huși, student, domic.Huși
57. **Mandreanu Nicolae** , 20 ani, n. și domic. com. Ocna Sibiului (Sibiu)
58. **Banea Dumitru** , 23 ani , student , n.Vurpăr (Sibiu) ,
59. **dr.Nicolae Roșu** , 30, n.Roman, medic, istoric, redactor ziarul " Curentul " , domic.Bucur.
60. **Sârbu Iulian** , 35 ani, n.com Rașcu (Soroca) , ziarist, domic.Chișinău .
61. **Pohrib Gheorghe** , 21 ani, n.Crăești (Covurlui) , agricultor, com Motea (Tecuci)
62. **Leatu Gheorghe** , 28 ani , comGrăești (Tecuci) , student.
63. **Ghilt Constantin** , 22 ani, n.Tecuci , student Academia Comercială .
64. **Naciu Vasile** , 20 ani, n.Pădureni (Putna) , elev școală comercială, Tecuci
65. **Modiga Petre** , 19 ani ,n. Tecuci, agricultor
66. **Micu Gh.Alexandru** , 26 ani , n.Corbeasca (Tecuci) , absolvent Teologia, domic. Scărișoara (Tecuci)
67. **Stoenescu Vasile** , 28 ani, n com Motea (Tecuci) absolvent Facult.Litere

68. **Gh.Casaneanu** , 24 ani, n.com Stănișești (Tecuci) , învățător Găiceanca (Tecuci)
69. **Băleanu Petre** , 22 ani, Tecuci, student.
70. **Andrei Pompiliu** , 26 ani, Podu Turcului (tecuci) , pictor, domic.Tecuci .
71. **Stângă Ilie** , 23 ani, student Tecuci
72. **Traian Ioniță** , 26 ani, com Slobozia Conache (Covurlui) student.
73. **Aldea Ion** , 22 ani, Sibiu, student.
74. **Micșescu Nicolae** , 22 ani, Caransebeș, contabil
75. **Const.Andronic** , 21 ani, Pârteștii de Jos (Suceava) , student.
76. **Nic.Strugariu** , 25 ani, Pârteștii de Jos (Suceava) , student.
77. **Mircea Gheorghiu**, zis Dumitru , 21 ani, Tecuci student.
78. **Nicolae Totu** , 28 ani, n.și domic.lași, student.

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Cercetările din Prahova

Desesizarea Tribunalului Prahova

În seara zilei de 29 decembrie 1933, are loc în gara Sinaia , **asasinatul** comis contra fostului prim ministru **IGDuca**, săvârșit de cei trei membri ai Gărzii de Fier,

Nicolae Constantinescu, Dumitru Belimace și Ion Caranica.

Asasinul Constantinecu Nicolae , cel care a tras **7 focuri** de revolver, dintre care **4 au lovit ținta, omorând pe primul ministru**, este **arestat chiar în acel moment pe peronul gării Sinaia** , când încerca să traverseze liniile de cale ferată cu intenția de a dispărea , trăgând în acest scop încă 2 focuri de revolver , în contra urmărilor lui.

Primele cercetări sunt întreprinse de judecătorul de la **judecătoria de Ocol Sinaia**,

iar în urmă de **Parchetul Tribunalului Prahova** , cercetări ce fac obiectul dosarului nr. 204 / 1933 , al Tribunalului Prahova , cu 2 dosare anexă.

În timpul cercetărilor, în ziua de **30 decembrie, dimineața**,

este prins și **asasinul Dumitru Belimace** , în **trenul accelerat** ce mergea spre București, de către plut.mj. jandarm **Farcaș Vasile**.

Asasinul Ion Caranica s-a predat singur , în ziua de **31 decembrie 1933**,

la domiciliul din București al d-lui prim -procuror al tribunalului Ilfov .

Parchetul Tribunalului Prahova , prin rechizitoriul introductiv nr. 24.566 din 31 dec.1933 ,

a trimis cazul la instrucție la **Cabinetul II Instrucție al Tribunalului Prahova**,

care prin **Ordonanța din 4 ian.1934**,

pentru motivul că **asasinatul a mai fost încercat și complotat în București [!!!]** ,

și pentru faptul că **toți inculpații au domiciliul în București**,

se desesizează în favoarea Tribunalului Ilfov.

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Cercetările Tribunalului Ilfov.

▣ Cercetările și desesizarea Tribunalului Ilfov

Tribunalul Ilfov continuă **cercetările până în ziua de 16 ianuarie 1934**,

cercetări ce formează **dosarul nr. 316 / 1934**, compus din **3 volume**,

iar prin **Ordonanța din 16 ian.1934** , **declină competența**

în favoarea **Consiliului de Război al Corpului II Armată** ,

pentru motivele că **asasinatul** contra primului ministru ,

este urmarea executării unui program al organizației Garda de Fier,

reorganizată pe baze militare și cu program de răsturnare a formei de guvernământ,

prin acte de violență și aducerea la putere a unui guvern legionar ,

concepții care au luat naștere , încă **din timpul vechii stări de asediu** ,

din 5 februarie 1933- 4 august 1933 ,

cât și prin faptul că **la data de 30 decembrie 1933**, instituindu-se **din nou starea de asediu** ,

în baza principiului că legile de competență au efect retroactiv,

instanța militară este competente a judeca și faptele cari au determinat declararea stării de

asediu , chiar dacă ele au fost săvârșite anterior declarării ei ."
Ordonanța defiitivă / 10 mart.'34

▣ Cercetările Consiliului de Război, Corp II Armată

" Consiliul de Război, al Corpului II Armată , astfel sesizat , din studierea dosarelor , cu instrucția urmată până la această dată , constatând că din acete rezultă :

1. Că **asasinatul** primului ministru în seara zilei de 29 decembrie 1933 în Gara Sinaia, de către asasinii **Nicolae Constantinescu, Doru Belimace și Ion Caranica** - primul ca autor material și ceilalți doi ca complici -

a fost săvârșit de aceștia **nu din considerațiuni de ordin pur personal, ci în calitate de membri ai "Gărzii de Fier"** , în scopul arătat chiar de inculpați în declarațiile lor , **de a se răzbuna** nu în contra lui IGDuca , ci **în contra primului ministru al țării, pentru a răzbuna "Garda de Fier"** pentru măsura luată de **dizolvarea acestei organizațiuni , și pentru a răzbuna omorârea și schingiuirea membrilor** din "Garda de Fier " .

2. Că acest **asasinat este urmarea unui complot** , care a luat naștere **din înțelegerea ce ar fi avut loc** între **diferiți membri conducători** ai acestei organizații , după cum rezultă din **declarațiile inginerului Virgil Ionescu și actele găsite la perchezeția făcută la domiciliul generalului Cantacuzino .**

3. Că în cauză **fiind implicat și un ofițer cu gradul de general** , în conformitate cu art. 93 CJM, acțiunea publică urmând a fi deshisă de către **ministerul Apărării Naționale**, care urmează a numi **un raportor și comisar Regal special** , cu gradul de general, aduce la cunoștință domnului ministru al Apărării Naționale , care **prin ordinul de urmărire nr. 4, 5 și 6 din 25 ianuarie 1934, deschide acțiune publică** în **contra celor menționați mai sus** , și numește **raportor special pe generalul Bădescu Ilie și comisar Regal special pe generalul Petrovicescu Constantin. "**

Ordonanța defiitivă / 10 mart.'34

▣ Planurile Gărzii de Fier

Vom face **un scurt istoric** al organizației "Garda de Fier " - felul **cum a evoluat** această organizație - cât și a **programului ei**. Vom arăta apoi să arătăm **tendențele** prin care Garda de Fier plănuia ca, printr-**o organizare militară și disciplinată**, în mâinile unui **conducător suprem** - să **răstoarne cu forța guvernul țării** - să constituie **un guvern legionar dictatorial** , creând **o Românie legionară** - astfel cum era concepută de această organizație.

De asemenea , vom schița **activitatea începută de " Garda de Fier"** pentru aducerea la îndeplinire a acestui program , **acțiunile violente de intimidare** săvârșite cu ocazia campaniei electorale , **complotând** punerea la cale , pentru ca , **prin teroare** , să poată reuși **să ajungă la scopul final** și, în fine , **complotul care a avut ca rezultat asasinarea primului ministru "**

Ordonanța defiitivă / 10 mart.'34

▣ Organizarea Gărzii de Fier

"Pentru atingerea acestui scop , "Garda de Fier" avea nevoie de **misionari** , pe care îi găsi în **elevi și eleve de liceu** , de **studenți și studente** , a căror sentimente **entuziasme și tinere** erau mai ușor de câștigat , cât și în categoria de **cetățeni fără situație** , și care găseau prilejul , prin aderare la această mișcare , să-și formeze o situație.

"Pentru realizarea scopului său, **Corneliu Zelea Codreanu** , procedează la **organizarea cadrelor în chip milităresc** , supunându-le la o **disciplină severă** și legându-le conștiința prin **jurământ și legământ** , în vederea schimbării actualului mecanism constituțional.

Astfel ei declară textual **să se organizeze ca pentru război**, dar ei nu știu că va trebui să meargă serios la luptă pentru dărâmarea unui regim care și-a trăit traiul.

"Astfel vedem apărând în organizația "Garda de Fier"

- **cuibul , secția , grupul , compania , batalionul** - fiecare cu **șef , comandanți și ierarhie** , cu **comandament suprem legionar** , organizații cu caracter militar foarte pronunțat , **stimulați cu recompense și distincțiuni** , prin diferite decorații ce se înființează , **cu pedepse** ce se aplică membrilor și grupărilor ,
toți **încătușați în jurăminte solemne și mistice** ,
ceea ce denotă caracterul ei de **organizație absolutistă** , fiecare membru , **prin jurământ** , le-
gându-se că **va urma orbește toate prescripțiunile** și **va executa toate ordinele primite** .

Cuibul și legile legionarului

"**Cuibul este baza organizației** , el este **cea mai mică unitate legionară** , având de la 3 - 13 oa-
meni . Aici se dau **primele noțiuni** asupra mișcării și activității .

Orice membru al Gărzii de Fier , trebuie să **aparțină unui cuib** , iar după **un stagiul îndelungat** ,
în care timp a făcut **dovada credinței , a muncii , a persistenței și a vredniciei** ,
va putea **depune legământul** , primind "**săcușorul cu pământ**" , devenind astfel **legionar** .

Înainte de legământ nu pot fi decât viitori legionari .

Cuibul se conduce după **5 legi fundamentale** :

1 .Legea secretului . Nimeni nu trebuie să cunoască existența cuibului , nici numele celorlalți le-
gați de cuib , nici locul de adunare , nici adresa .

< O armată care se apropie de inamic trebuie să fie cât mai acoperită .>

2 .Legea educației . Fiecare legionar din cuib , trebuie să **devină un fanatic** , pentru că
numai fanaticul poate aduce jertfe pe altarul patriei și pentru că
este o utopie a spera la libertatea pământului românesc , fără jertfe .

3 .Legea muncii . Fiecare legionar trebuie să muncească pentru legiune .

De aceea , fiecare cuib are un consemn general și unul particular .

a .) **Consemnul general** :

- Cuiburi noi . Un cuib are datoria să formeze în regiunea sa , cuiburi noi .

- Contribuțiuni benevole . Fiecare va munci și va ajuta legiunea ,
dându-i a 14-a parte din munca zilnică .

b) **Consemnul particular** .

- Unele cuiburi pot primi însărcinarea de a studia o chestiune , de a urmări un fapt ,

de a se introduce într-o afacere , de a executa fără șovăire anumite însărcinări .

4 .Legea disciplinei . Cuibul datorește legiunii **supunere necondiționată și executarea** întrea-
gă a **însărcinărilor** pe cari le primește . Această disciplină însă nu exclude inițiativa fiecăruia și li-
bertatea de acțiune a legionarului în anumite momente , în cadrul mișcării Gărzii .

5 .Legea ajutorului reciproc .

Cuiburile pot fi :

/ "**Frății de cruce**" - cuiburi formate din **elevi de școală** , indiferent de vârstă .

În ele se face școala naționalismului

/ "**Cetățui**" - cuiburi formate din **elevi și studenți** .

Aici se formează **femeia legionară de mâine** , mama ce va ști să dea copilului său
educația unui **fiu perfect al României Noi** .

/ "**Milițiile**" - denumire generală a unităților legionare a **tinerilor sub 21 de ani** .

Milițiile vor fi instruite după **normele cuibului** , baza instrucției constând în

aplicarea disciplinei militare și a exercițiilor cu teme de luptă .

În acest fel , se pregătește **pregătirea prerogimentară** .

Legionarul este , până la întronarea regimului "Gărzii de Fier" ,

în permanență mobilizat , gata pentru orice luptă .

/ "**Batalionul de asalt**" . Este format din **milițiile dintr-un județ** .

Rolul batalionului de asalt este executiv , în sensul de a forma **forțe bine organizate** care ,
în anumite împrejurări , **să pună mâna pe conducerea țării** ,

într-ucât **Corneliu Codreanu nu speră să ajungă pe cale normală să conducă țara** .

/ **Distincțiile Gărzii** . Garda de Fier este o **organizație absolutistă** .

Fiecare membru se leagă prin jurământ că **va urma orbește toate prescripțiunile și**
va executa toate ordinele primite . Legionarii merituoși primesc următoarele distincțiuni :

" **Crucea Albă** " și "**Săculețul cu pământ** "

/ "**Garda de Fier** " **nu posedă o evidență clară a cuiburilor și membrilor ei** .

▣ Mijloacele de luptă ale Gărzii

" Vom arăta în mod **cronologic activitatea și modul de acțiune** în trecut al " Gărzii de Fier, **mijloacele de luptă** întrebuițate de această organizațiune **pentru atingerea scopului final - guvern legionar dictatorial.**

" Încă din anul **1932, "Garda de Fier" și-a organizat cadrele** , inspirându-se , în parte , după **principiile de organizare hitleristă.**

Ea tinde să devină **o organizație națională pur militaristă** , pentru a putea elimina orice situație , mai ales **în timpuri tulburi**, pe care le socotea foarte apropiate .

Face continuu **fortări să înarmeze pe membrii săi** , atât cu **arme de foc , gaze și cu diferite unelte** contra pretinselor abuzuri ale autorității publice , constituind astfel **un permanent pericol pentru liniștea și ordinea publică .**

" Prin noua organizare , tratată pe larg în " Cărticica șefului " , **distrage tineretul de la preocupările lui de ordin cultural** , inspirându-i **spirit de agresivitate** în contra autorităților."

Marșul asupra Capitalei ...

" **Corneliu Zelea Codreanu** a conceput , în anul 1930 , planul unui **marș asupra Capitalei** și , **simultan, asupra tuturor capitalelor de județ**, pentru a **pune stăpânire pe autorități** , pe toate **legăturile de comunicație** și a **institui dictatura fascistă** , **după exemplul din Italia .** Această acțiune va urma să aibă loc în **"ZIUA CEA MARE "** , ce **se va hotărâ de el**, când va dispune **în fiecare județ de câte un batalion** bine încadrat și educat din punct de vedere politic și militar .

Propaganda legionară...

" **În propaganda sa** , "Garda de fier" a întrebuițat în mod foarte intens **manifeste** , de cele mai multe ori , **cu caracter instigator** , întocmite după **modelul dat de comandantul suprem** . Prin ele **se exaltează sentimentul de nemulțumire și revoltă** al mulțimii și **spiritul de vitejie** al legionarilor .

"Are , de asemenea, **multe ziare** , aproape **în fiecare localitate** unde are organizație .

Din cuprinsul lor, se desprinde **obiectivul final** al mișcării , **anume :**

de a pune stăpânire pe spiritul public, pe economia națională , pe toate **directivile vieții noastre publice** , tinzând la **o Românie Nouă,**

prin aplicarea unei **vaste reforme cu caracter fascist , în toate domeniile.**

/ **Un Manifest** răspândit la **Suceava , la 15 mai 1933**, confiscat de autorități,

Garda de Fier cere :

a) **Desființarea partidelor politice ;**

b) **Desăvârșirea educației tineretului la fel cu cea din Germania** ,

bazată pe **supunere și disciplină militară ;**

c) **Distrugerea ideii de stat democratic** , bazată pe **spiritul francez ;**

d) **Introducerea pedepsei cu moartea**, pentru defraudatorii bunului statutului ;

e) O riguroasă **lege a responsabilității ministeriale ;**

f) **Introducerea în țară a principiilor : cinstei, ordinei, muncii, dreptății și disciplinei** , după **cum s-a făcut în Italia și Germania .**

/ **Un Manifest** lansat la **Târgu Mureș** , în **ianuarie 1933** , de **Corneliu Zelea Codreanu**, se poate vedea **spiritul călăuzitor al șefului " Gărzii de Fier"**

și **efectul** ce ar putea avea o asemenea propagandă **în masele populare .**

Este vorba în acest manifest de **omul politic îmbogățit prin specula naivității țaranului ;** într-un pasagiu , spune :

"Când te-ai întors cu arma în mână la 1918 , te-ai închinat lui [**omului politic? Bogatul ?**] , văzându-l gras și frumos îmbrăcat , iar tu în niște zdrențe ;

de atunci **el te-a luat în arendă** , iar tu ai **căzut în stăpânire lui** ,

în loc să-i fi tras la mir cu patul armei , **să fi făcut dreptate** ,

și să fi luat în stăpânire țara , pe care tu ai creat-o pe câmpurile de bătaie "

Garda de "Fier " a căutat, de asemenea , în unele părți , **a-și câștiga simpatii** , printre **autoritățile administrative** . Astfel, unele **posturi de jandarmi din Basarabia** ,

au primit prin poștă , în mod cu totul gratuit , **revista " Pământul Strămoșesc "**

[Adunări populare ...](#)

" În afară de manifeste și ziare , **propaganda se făcea și prin adunări.**

În special la sate, **gardiștii intrau în grupuri** , cântând **imnuri legionare .**

Se opresc în centru și lumea se adună ascultându-i din curiozitate.

Ei merg , de obicei, **în uniformă** pentru a face mai multă impresie.

În mod obișnuit , se trimit în propagandă gardiști din cei mai **îndrăzneți și experimentați**

și se consideră în legalitate și **refuză să se legitimeze** față de autorități.

Ne având fonduri suficiente de propagandă , ei uzează foarte adesea de **călătorii frauduloase** pe CFR , **provocând incidente cu autoritățile și ceilalți călători.**

Ordonanța defiitivă / 10 mart.'34

▣ **Atentate și acte de teroare**

Prin **actele de violență** executate de "Garda de Fier" , în legătură cu programul ei de activitate , cităm **în ordinea cronologică** următoarele cazuri :

/ **lovirea** inginerului Bejan , de la Iași ;

/ **actele de răzvrătire** de la Vama, Câmpulung, Borșa ;

/ **aruncarea petardelor** în Palatul de Justiție de la Iași ;

/ **atentatul** cu bomba de la Dorna - Câmpeni

/ organizarea marșului din Basarabia ;

/ **devastarea** Lojei Marelui Orient din str.Lipscani , în dec.'29

/ **demonstrațiile** de stradă și **agresiunile** de la 16 dec.1930 , din Capitală ;

/ **atentatul** comis asupra directorului de la "Adevărul "

/ **atentatul** comis asupra fostului subsecretar de stat de la Interne, C.Angelescu ;

/ **spargerea** sinagogii din Capitală , în 1932, de unde au luat sulurile sacre și au atacat forțele polițienești cu focuri de revolver și pietre , rănind un ofițer , și mai mulți jandarmi și gardieni .

/ **dezordinile** la depunerea crucii la mormântul soldatului necunoscut, în ian.'33 ;

/ **greva** de la Facultatea de Drept, din febr.mart.'33

/ **sechestrarea** și amenințarea cu moartea a organelor polițienești din Cluj, în mai '33 , cu ocazia unei descinderi făcută la sediul din localitate.

/ **împușcarea** lui Manciu , complotul Codreanu -Moța ;

/ **răzburarea** contra lui Vernichescu , socotit trădător , de Ion Moța ;

/ **asasinarea** studentului Falik de către Nicolae Totu ;

Ordonanța defiitivă / 10 mart.'34

▣ **Înarmările legionarilor**

" Ca dovadă a **înarmărilor** efectuate de organizația "Gărzii de Fier" , **menționăm** mai jos după relațiile date de autorități **armele găsite** cu ocazia **perchezițiilor incidentale** ce s-au efectuat :

/ În ziua de 9 mai 1933, la percheziția domiciliară făcută membrilor Gărzii din com. **Domnești**

(**Mușcel**) s-au găsit 5 bucăți explozibile , 12 capse dinamită, 19 cartușe de revolver,

1 revolver automat, 20 m.fitol explozibil, 10 cartușe de război, 1 armă cu 2 țevi, 1 baston armă,

1 box, 600 gr. praf de pușcă .

/ În ziua de 13 mai'33 , la domiciliul câtorva membri din jud.**Rădădăuți**, s-au găsit 3 aeme , 10 cartușe, 1 baionetă.

/ În ziua de 18 mai '33 , la membrii din **jud,Tutova**, 17 arme de vânătoare, revolve

de diferite sisteme, 2 săbii, 2 baionete, 16 cartușe revolver, tuburi goale pentru arme .

/ În ziua de 22 iun.'33,cu ocazia turburărilor de la Teiuș, s-au găsit la participanți , boxuri, cuțite , 1 revolver.

/ În campania electorală , **jud.Constanța** , echipa de propagandă a ing. Virgil Ionescu ,

avea o camionetă , 1 pistol gaze lacrimogene, 1 cartuș mare gaze lacrimogene,

1 pistol cu trei țevi, 1 revolver, 23 cartușe revolver, 1 pistol cu butoiăș cu 5 focori,

cartușe lacrimogene, broșură cu instrucțiuni în germană, pentru folosire .

[Atenție !] **C.Z.Codreanu a dizolvat cuibul de la Constanța** , arestat de poliție, motivând că **legionarii s-au lăsat prinși și arestați și nu s-au apărat cu armele .**

/ La **sediul central al Gărzii**, fac de gardă **legionari înarmați**, care au ordin ca , să nu lase auto-

ritățile să intre în sediu noaptea, și să tragă în oricine, fără discuție.
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Echipele morții

"De asemenea se constituiesc "Echipele morții" , una condusă de criminalul N.Constantinescu , alta de preot Ion Dumitrescu , alta la Tecuci , condusă de Ion Păvăluță , și altă echipă la Iași , condusă de Nicolae Strugaru , toate create să fie **echipe de sacrificiu** , urmând de a primi însărcinări speciale de la centru , și a fi întrebuințate în toată țara, oriunde se va simți nevoia. Toate aceste măsuri sunt luate de la centru și sunt comunicate secret celor însărcinați cu aducerea la îndeplinire.
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Intelectualii și Garda de Fier .

▣ "Sfătuitorii" lui CZCodreanu

[LD : eu cred că lucrurile stau invers ! intelectualii și alte peroane au manipulat Garda !]

Dându-și seama că organizația sa este lipsită de oameni de valoare , și de o poziție socială mai aleasă , **caută să atragă** prin diferite procedee , fie prin **invitarea intelectualilor** la construirea "Casei Verde" , fie la **alte solemnități** , reușind **să înscrie pe listele electorale persoane ca : G-ral Cantacuzino - Ion Nichifor Crainic - Vasiliu Cluj - Nae Ionescu - și alții** înscriere în care nu a urmărit **decât ridicarea prestigiului organizației** .
"Acțiunea este condusă de **CZCodreanu** , care, pentru luarea acestei măsuri, **are un stat major** cu care se consultă - compus din membri pricepuți din această organizație , între care unii sunt **considerați ca sfătuitori :**
Mihail Stelescu, Victor Silaghi, Ion Moța, Ion Z.Codreanu, Sterie Ciumeti, preot I.Dumitrescu, Virgil Ionescu -
și alți membri **care concură la executarea măsurilor** luate de centru ca :
Cristache Solomon, Ion Benea, Clime Gheorghe, Iașinski ș.a.
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Campania electorală

▣ Primul complot : Câmpulung

" **Campania electorală** din toamna anului **1933** , întreprinsă de "Garda de Fier" , capătă **un caracter de o violență neobișnuită** în campaniile electorale din țară. **Autoritățile sunt atăcate** sub motiv că săvârșesc acte abuzive.
Guvernul Duca venit la cârma țării este atăcat violent.
Garda de Fier este îndemnată să reacționeze .
Corneliu Codreanu publică manifestul **< La violențe , veți răspunde cu violențe ! >**
Cuvântările membrilor Gărzii de Fier , ațâță lumea la **acțiuni teroriste** , după cum s-a întâmplat la adunarea de **la Adjud** , unde **Ion Zelea Codreanu** , în cuvântarea sa, făcând legătura situației de la noi cu cea din Austria, cu încercarea de asasinat asupra lui Dolfuss , spunea că : **< ... dacă acolo unui tânăr de 20 de ani i-a tremurat mâna când a vrut să împuște pe Dolfuss, la noi se vor găsi zece mii de legionari care să nu le tremure mâna >** [Ds. Nr. 209 / 1934, declarația lui IZC]
Venirea la cârma țării a guvernului Duca , prin măsurile luate [**dizolvarea Gărzii**] , împiedică mult de a opri aceste manifestațiuni revoluționare , **acțiunea acestei organizații care spera să aibă un mare succes.**
"Se încearcă de a se înlătura acest pericol , și astfel **ia naștere primul complot** , la Câmpulung, unde șeful organizației "Garda de Fier" a județului Mușcel, **avocatul Clime** , în urma instrucțiunilor primite de la centrul organizației , **însărcinează pe Ion Hodoș , cu asasinarea primului ministru.**
Acesta, neprimind însărcinarea , este obligat să părăsească orașul și să se ducă la Bazargic,

unde avea o soră învățătoare, sub amenințarea că va fi omorât dacă va divulga ceva ."
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Dizolvarea Gărzii

▣ Gral Cantacuzino preia conducerea / 10 dec.'33

"Față de **activitatea primejdioasă statutului** , prin acțiunea desfășurată **în mod violent** de această organizație , și constatându-se **intențiunile tendențioase cu caracter terorist**, cari puneau în primejdie siguranța statutului, liniștea și ordinea publică, **s-a luat măsura dizolvării acestei organizațiuni.**

Corneliu Zelea Codreanu , prin mijloace necunoscute , **află de dizolvarea Gărzii înainte** ca această măsură să se fi înfăptuit.

Față de **campania dusă** de unele ziare , în ziarul "**Cuvântul**" și "**Calendarul**"

- care **criticau guvernul Duca** și în special persoana lui Duca ca un **guvern trădător de neam** , și , în special , ca **autor moral al dizolvării Gărzii de Fier** -

spiritul revoluționar al acestei organizațiuni **se agită** și, **surprins de măsura dizolvării** , **caută prima scăpare** prin **a încredința conducerea g-ralului Cantacuzino**,

care , **prin poziția sa socială** - gradul său, activitatea sa în primul război -

va putea crea un pedestal pe care **să se sprijine activitatea acestei organizații.**

În noaptea de **9 / 10 decembrie 1933**, **Corneliu Codreanu**,

spre a se pune la adăpostul unei arestări, **doarme în casa generalului Cantacuzino** ,

căruia îi aduce la cunoștință ultimele evenimente în legătură cu dizolvarea ,

și-l **roagă a lua comanda Gărzii** .

Cu această ocazie se dă **Ordinul de zi nr 2** , din 10 decembrie 1933 (fila 36 , dosar acte percheziție general Cantacuzino) .

Ca urmare a acestui ordin de zi, gral Cantacuzino dă **Ordin de zi către legionari**

(fila 16, dosar percheziție) .Ca o consecință a celor discutate în seara de 9 decembrie 1933,

între Corneliu Zelea Codreanu și gral Cantacuzino și ceilalți membrii ai Gărzii de Fier,

unde , desigur, **s-a discutat măsura luată de guvern** prin dizolvarea Gărzii ,

și unde **s-a făcut răspunzător** de acest act **primul ministru al țării**,

și s-a vorbit de suprimarea lui , **apar imediat** , a doua zi,

cele două scrisori ale generalului Cantacuzino , (fila 12 dosar percheziție)

în care scrie că **atât Duca cât și Titulescu , și- au semnat sentința de moarte**

prin dizolvarea Gărzii de Fier. Astfel **încolțește ideea suprimării , ca o răzbunare ,**

ca o măsură salutară pentru organizație.

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Al doilea complot

"Astfel se pune din nou la cale **asasinarea primului ministru Duca**,

și **înarmarea celor trei criminali**, după cum vom arăta detaliat la capitolul respectiv,

al complotului din această ordonanță și **din care ar rezulta că asasinarea primului ministru ,**

nu poate fi considerată ca **un gest propriu al celor trei criminali**,

ci ca rezultatul unui complot

pus la cale de membrii conducători ai acestei organizațiuni."

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Cercetările

▣ Capetele de acuzare

"După această scurtă expunere a felului cum a evoluat organizație "Garda de Fier" ,

din care rezultă că încă din **primăvara anului 1933** ,

în programul acestei organizații figura răsturnarea guvernului și a formei de guvernământ ,

întrebuințând în acest scop **o întinsă propagandă** cu **turburări în țară** , prin **agitarea masselor**,

la **acțiuni violente** , prin constituirea acelor **"echipe ale morții"** , îmbrăcate în uniformă și arma-

te și, în fine , prin **săvârșirea actului culminant terorist**

- **asasinarea primului ministru al țării - vom examina** , în parte ,
capetele de acuzare din acțiunea publică deschisă în contra membrilor organizației
Garda de Fier , menționați mai jos .

" După **asasinarea primului ministru** , **constatându-se că acest act nu poate fi privit ,**
ca o acțiune separată și independentă a celor trei criminali,
mai ales că **în documentele găsite cu ocazia percheziției la gral Cantacuzino**
și din declarația inginerului Ionescu Virgil , membru activ al Gărzii de Fier,
rezultă **indicii puternice de existența unui complot** care **a pus la cale asasinarea**
primului ministru , s-au luat măsuri a se face **cercetări în această direcțiune.**
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Arestarea ing.Clime / 30 dec.'33**

" În seara zilei de **30 decembrie 1933**, **a fost arestat** în gara Titu avocatul **Clime Gheorghe** ,
șeful organizației "garda de Fier" a județului Mușcel,
arestare cerută de călătorii dintr-un vagon de clasa a III-a , în care călătorea și Clime.
Din cercetarea urmată atât la Poliția Gării Titu (filele 21-36 , dosar nr. 267 , Hodoș -Clime)
cât și din instrucția urmată la acest Consiliu de Război ,
din declarațiile martorilor **Cristache Niculescu** și **Șerban Radu**,
rezultă că în seara de 30 decembrie , în trenul de București -Câmpulung , într-un vagon de clasa
a III-a , s-a născut **o discuție în legătură cu asasinarea lui Duca** .
În vagon, se afla și **avocatul Gheorghe Clime** care, când acei călători discutau și înfierau asasi-
natul ... în apropiere de **gara Titu** , îndreptându-se spre ușa de ieșire a vagonului,
trecând prin dreptul grupului, **s-a oprit în dreptul lor** , și **amenințându-i , în mod foarte osten-**
tativ, cu degetul, li se adresează :

< Așa dar dvs știți că actualul guvern a semnat un decret prin care
a aprobat intrarea unui lot de 60.000 evrei în țară .>

Pasagerii , revoltați de această replică, a lui Clime, la discuția ce au avut-o între ei, și în care înfie-
rau asasinatul, **i-au cerut să se legitimizeze** . Oprindu-se trenul în gara Titu, s-a auzit zgomot în
acel vagon, întrucât **Clime refuza să se legitimizeze** și să coboare la stație, la Poliție.
Cu multă greutate, a fost condus la Comisariatul gării, unde , făcându-i-se percheziție ,
s-a găsit asupra lui (filele 36 - 98) **10 exemplare din ziarul " Axa"** (din 23 dec.'33, confiscat
pentru criticile aduse acestei guvernări și care, ca organ al Gărzii , a apărut după dizolvare)
și **10 exemplare din ultimul Jurământ al legionarilor** conceput de **Corneliu Z.Codreanu** ,
și multiplicat în casa g- ralului Cantacuzino.

Constatându-se că numitul este **membru al Gărzii**, că avea strânse legături,
față de actele găsite asupra lui la percheziție, și aflându-se

- din relatările Poliției din Câmpulung - că numitul , **în seara de 26 decembrie '33**
a părăsit Câmpulungul , **interesându-se de costul unui bilet de tren spre Sinaia -**
s-a anunțat Direcțiunea Generală a Poliției , pentru a se vedea **dacă nu are vreo legătură**
cu asasinatul de la Sinaia (filele 148 -163 , anchetă)

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Ion Hodoș refuză asasinarea lui Duca**

▣ **Gh.Clime nu recunoaște**

" Cu ocazia **cercetărilor făcute de Siguranță** , inculpatul **Ion Hodoș**,
ziarist din Câmpulung -Mușcel și **redactor la ziarul "Garda"** , din Câmpulung,
de **sub direcția lui Clime**, cercetat din **declarația scrisă de mâna lui** (fila 115) ,
spune că în ziua de **2 decembrie 1933**, a fost chemat **acasă de șeful organizației "Garda de**
Fier" - Clime - care , după ce a trimis servitoarea afară, **rămând singur cu el** ,
i-a pus în vedere că, din ordin superior, a fost destinat să ucidă pe IGDuca.
Că trebuie să plece la București, dându-i-se **bani și armă și**
să se introducă în locuința lui Duca , drept ziarist sau membru al partidului liberal -
și să omoare pe Duca ... Să nu aibă frică , căci **legionarii îl vor apăra și** ,

dacă va fi prins, să spună că a făcut acest act din proprie inițiativă.

Inculpatul **Ion Hodoș refuzând să execute acest ordin**, a fost amenințat cu împușcarea în caz de divulgare, și i s-a impus a părăsi imediat orașul și să se ducă la Bazargic, unde avea o soră învățătoare.

" Cercetat de Direcțiunea Generală a Poliției, inculpatul **Gheorghe Clime**, prin declarația ce o dă în ziua de 23 ian.'34, (fila 133, dosar 267 / 1933). **nu declară nimic** în legătură cu acest complot.

" Confruntat la Direcțiunea Generală a Poliției cu **Ion Hodoș**, (proces verbal, fila 133, dosar 261 din 1933, Hodoș-Clime), **Hodoș își susține în fața lui Clime declarația**, și afirmă, din nou, că a primit de la Clime Gheorghe însărcinarea de a omorâ pe primul ministru.

" În instrucția urmată la Consiliu, **Clime nu recunoaște** că ar fi dat această însărcinare lui Hodoș, (fila 182) și **declară că această declarație a lui Hodoș trebuie să fie o înscenare** - datorită **presiunii de maltratare la care ar fi fost supus Ion Hodoș**.

"De asemenea, la instrucție, inculpatul **Ion Hodoș** audiat (fila 182, 185, 201, 203) **revine asupra primei declarații**, arătând că **nu recunoaște nimic** din declarația sa de la Direcțiunea Generală a Poliției, **declarație pe care a dat-o după 26 de zile de deținere și a fost bătut continuu** ."

În continuare, ordoanța definitivă se ocupă de **legăturile de prietenie** ce existau între cei doi, arătând **activitatea fiecăruia în cadrul Gărzii de Fier**. [LD : ziarul nu dă această parte]
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Reacțiile lui C.Z.Codreanu**

▣ **Gral Cantacuzino preia conducerea Gărzii**

▣ **Scrisorile generalului Cantacuzino / 10 dec.'33**

" **Măsura luată de guvern**, cu dizolvarea "Gărzii de Fier", **provoacă o derutare** în conducerea Gărzii de Fier. **Deși se așteptau la această măsură**, și **deși culeseseră** încă cu o zi înainte - nu se cunoaște pe ce cale - **informațiuni precise** că guvernul intenționa a lua această măsură, totuși, **sperând că, până în ultimul moment se va reveni**, **nu au luat nici o măsură pregătitoare acestei noi situații**.

Cu o zi înainte de dizolvare, activitatea este febrilă în jurul organizației Garda de Fier.

Discuțiile în jurul dizolvării sunt febrile. **Soția lui Codreanu, într-o convorbire** ce o are cu o rudă a sa, **Florica Crăciunescu** (fila 39, dosar 270 / 1934, C.Codreanu), îi spune că **soțul ei i-a comunicat** că se va dizolva Garda - și că **i-ar fi trimis vorbă** că,

în momentul când se va dizolva Garda, se va termina și cu el - și că este dispus să lupte până la capăt, cu orice mijloace."

"**Aceasta este, poate, sorgintea scrisorilor trimise de gral Cantacuzino** - primului ministru IG-Duca **întrucât** -în declarațiile de la fila 39 verso, cât și de la declarația de la fila 56 verso, dosar Corneliu Codreanu - **rezultă că în seara de 8 - 9 decembrie 1933**, pentru a se pune la adăpostul unei arestări, [**CZC**] **a dormit la generalul Cantacuzino** unde bnuia că nu va fi căutat.

"În aceeași seară, aflând de dizolvarea Gărzii, **predă cu ordin de zi** -ca în armată - **comanda generalului Cantacuzino**.(fila 35, dosar percheziție Cantacuzino), singurul care mai putea, în acel moment, să ia comanda Gărzii de Fier."

" Imediat după preluarea comenzii, a doua zi, **scrie cele două scrisori din 10 decembrie 1933**, către IGDuca (fila 12), din care menționez paginile :

< Dragă Iancule, și **d-ta și Titulescu**, țî-o repet ca la prima mea scrisoare, **cred că v-ați iscălit, amândoi, sentința la moarte**. Mă rog lui Dumnezeu, să n-am a aplica tot ce este în sufletul meu, dar în ceea ce mă privește, **merg până la sacrificiul suprem, ca și cei 200.000 legionari**. >

Din a doua scrisoare, citez :

< **Dacă nu veți binevoi a îndeplini legalitățile de mai sus**, în fața lui Dumnezeu și a opiniei publice, **mă veți considera**, vă rog, **nevinovat de măsurile cu urmări foarte grave**, **ce voi fi silit de d-voastră, să le aplic**. Știu sigur că știți prea bine, că eu nu mă laud,

ca să fac pe grozavul și că **ceea spun, fac.** >

" Acesta era spiritul imediat după primirea comenzii de la Corneliu Codreanu.

Din el rezultă că **moartea primului ministru era prevăzută și hotărâtă.**

" S-au încercat în urmă **noi interveniri în favoarea "Gărzii de Fier"** ,

și **pentru anularea de dizolvare** , fapt ce rezultă din **telegrama g-ralului Cantacuzino**

(fila 21) , **către MSRegele** , expediată în zilele de 14 decembrie 1933 (fila 20) .

" În tot acest timp și ulterior, **legăturile între g-ral Cantacuzino și Corneliu Codreanu** , care **ședea ascuns**, sunt **continuu stabilite** , după cum s-a constatat , de către curierile **Stănciulea Constanța, Nicoleta Nicolescu și Teodora Niculescu** .

" De asemenea , în casa g-ralului Cantacuzino, devenit **Comandantul Gărzii de Fier**, membrii **principali** ai organizației și **sfătuitorii de aproape ai lui Corneliu Codreanu** :

preot **I.Dumitrescu, Victor Silaghi, Virgil Ionescu**, **țin contact strâns cu conducerea Gărzii** ,

mai ales că în acest timp , când **g-ral Cantacuzino** a venit pe neașteptate la comandă,

nu putuse să ia nimic în primire și **nici nu cunoștea pe legionari**, cari, auzind că a preluat comanda Gărzii, **veneau zilnic** , în număr mare , pentru a primi instrucțiuni de conduită în viitor.

" Astfel, **casa generalului Cantacuzino**, devine **sediul acestei organizații și un fel de cămin al Gărzii** , unde lua masa, și dorm noaptea, **un număr însemnat de legionari.** "

[-----]

" Pentru a se vedea de asemenea care erau **vederile conducătorilor "Gărzii de Fier"**

în acel moment, menționez în întregime **scrisoarea domnului general Cantacuzino**

către **Corneliu Codreanu**, din **26 decembrie 1933** (fila 7)

< **Dragă Corneliu,**

Dau acestor rânduri un caracter cu totul particular.

Cred că **activitatea legionară** trebuie să fie nu numai **constructivă** , dar și **pozitivă și imediată.**

Ca să aplici, trebuie să guvernezi , și, lucru esențial , **să nu perzi momentul.**

În orice caz, **nu trebuie să dezarmăm până ce n-om avea complectă satisfacție :**

casarea alegerilor , casarea jurnalului de dizolvare .

Despăgubiri tuturor arestaților (cuvânt indescifrabil) și familiilor celor morți.

Pedepsirea exemplară a tuturor vinovaților sau dacă nu se ajunge la toate aceste obiective , spun atunci hotărât : răsturnarea guvernului.

Or, **momentul este acum și legiunea este** , după mine, **în stare să dea , chiar acum ,**

un guvern legionar. Nu trebuie să ne speriem. **A guverna înseamnă a gospodări țara ,**

cum gospodărești averea ta . Măsurile simple sunt cele mai sănătoase.

Experiențe pe seama statutului , nu mai trebuie.

Ne trebuie cinste, naționalism nițel bun simț și energie.

Factorii în joc sunt : **Regele, Legiunea Gărzii de Fier și Guvernul legionar .**

Primul act este răsturnarea guvernului prin violență și

dizolvarea Corpurilor leghiuitoare , de unde nu facem parte pe nedrept

(detalii prin înțelegere verbală) , **sub preiunea legiunii "Gărzii de Fier" ,**

care se concentrează la București , cerem puterea .>

" Ca urmare a acestei scrisori [**26 dec.'33**] , la fila 185 , dosar acte percheziție gral Cantacuzino, **se găsește un proiect de guvern** , alcătuit personal de g-ral Cantacuzino. "

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Corneliu Codreanu conduce Garda**

" **Corneliu Codreanu** , din locurile unde se afla ascuns, **continua activitatea și legătura**

prin **bilete trimise** , prin curierile arătate mai sus, care, la rândul lor, li aduceau de la generalul și ceilalți membri , răspunsurile și comunicările lor.

" Trimite de asemenea **direct la ziarul "Cuvântul"** și **"Calendarul"** , **comunicate și anunțuri**

cari apărut în aceste ziare . Printre actele găsite și ridicate cu ocazia **percheziției făcută la gral**

Cantacuzino , în ziua de 30 decembrie 1933, **Manifest** scris în întregime de **Corneliu Codreanu**

, **vizând 4 miniștri** , cari, de sigur, **făceau parte din lista neagră a proscrisilor**, și anume : **IG-**

Duca, Titulescu , Victor Iamandi, și Inculeț (fila 9) , - precum și **scrisoarea originală**

de la **Corneliu Codreanu** (fila 4) , prin care **recomanda g-ralului** , membrilor de încredere din

Garda de Fier, cu care **urmează să se sfătuiască** în măsurile ce trebuie să ia.

" **Aceste scrisori personale** găsite la gral Cantacuzino , **stabilesc, evident, legătura ce a existat între el și Corneliu Z.Codreanu.**

Asupra **suflului care anima Garda** , în acel timp, în **conducătorii săi**, după dizolvare, reese evident din **cele două scrisori** - una adresată **generalului Ilasievici** și una **prefectului de Poliție al Capitalei** (fila 182) în care , în prima spune :

< dacă până miercuri nu sunt primit în audiență - eu nu mai răspund de nimic >

iar în a doua **< îmi iau libertatea de acțiune >**

scrisori din cari rezultă că din **convorbirile ce avea** cu membrii Gărzii de Fier, cât și din **comunicările ce le făcea Corneliu Zelea Codreanu** - vedea situația atât de gravă - încât **s-a simțit dator și silit să scrie aceste scrisori . "**

[**aici este plasată scrisoarea generalului din 26 decembrie** , in care propune **răsturnarea guvernului , prin violență** . Vezi mai sus]

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Preotul Ion Dumitrescu ș.a.**

▣ **Continuarea activității Gărzii / 29 dec.'33**

" Ca urmare a acestei scrisori [**26 dec.'33**] , la fila 185 , dosar acte percheziție gral Cantacuzino, **se găsește un proiect de guvern , alcătuit personal de g-ral Cantacuzino.**

În concluzie, din toate **actele găsite la percheziția** făcută la domiciliul generalului Cantacuzino, care fac obiectul dosarului anexă, se constată că, **după dizolvarea acestei organizații, conducerea ei a continuat a funcționa**, - legături dintre CZCodreanu și gral Cantacuzino și ceilalți membri din conducerea Gărzii - **a funcționat tot timpul până în noaptea de 29 decembrie 1933**, după comiterea asasinatului , **când s-a dispus și arestarea membrilor principali ai acestei organizații.**

" Din tabloul aflat la fila 58 (dosar 34/ 1934) se constată că în tot acest timp , **de la dizolvare până la comiterea asasinatului**, gral Cantacuzino **a fost vizitat de mulți membri principali ai Gărzii .**

" De asemenea, **în casa generalului Cantacuzino**,

era în permanență preotul Ion Dumitrescu , arătat de către Corneliu Codreanu,

în scrisoarea către g- ral , ca **cel mai de încredere om al Gărzii de Fier**,

care **a trăit lângă el timp de un an de zile.** [LD: **de aceea avea adresa comună ?**]

Activitatea preotului Ion Dumitrescu în "Garda de Fier" , este foarte **remarcabilă** ,

a fost alături de Corneliu Codreanu, sufletul și conducătorul acestei organizații.

El a fost acela care a dat instrucțiuni de constituire a " echipelor morții "

(a se vedea proces -verbal nr. 26, dosar nr. 305 / 1934, - **Ion Ion Crânganu**)

precum și acel care a condus "echipa morții" din Ardeal.

" Se stabilește, de asemenea , că asasinii **Nicolae Constantinescu și Ion Caranica**, **au fost în casa generalului Cantacuzino**, iar **Caranica a și dormit acolo.**

Unul dintre asasini declară că ar fi arătat chiar generalului starea de spirit în care se găsea, fără a spune , însă, intențiile ce le avea.

Legătura cu Corneliu Codreanu a fost păstrată tot timpul **secretă**, pentru a nu se putea descoperi de către autorități , locul unde se află ascuns. Această legătură se făcea de către **curierile Nicoleta Nicolescu, Stănciulea Costanța și Niculescu Teodora. "**

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **CZCodreanu și asasinii**

▣ **Complotul asasinării lui Duca**

" **Asasinii** , după cum rezultă din declarația **Florica Crăciunescu** [**verișoara Elenei Codreanu**] , **locul unde a stat ascuns Corneliu Codreanu** , până la data de 28 decembrie 1933 (fila... , dosar... Corneliu Codreanu) **au luat contact , până la 26 decembrie , cu Corneliu Z.Codreanu .** Faptul că **asasinii au fost văzuți două seri consecutive**

în casa unde sta ascuns Corneliu Codreanu , și unde și ei veneau pe furiș,
- și unde au avut , împreună , lungi discuții - denotă cu evidență că
complotul a fost pus la cale cu Corneliu Codreanu.

"Acest lucru rezultă din faptul că , în momentul **când asasinii au venit la Corneliu Codreanu** ,
ei **aveau deja conceput planul asasinatului**, lucru ce rezultă din
declarațiile lui Nicolae Constantinescu și Ion Caranica , că , la această dată,
au avut conceput planul asasinării primului ministru. **Atentatul l-au încercat** și atunci când
au pândit eșirea primului ministru de la președinția Consiliului.

**" Faptul că asasinii -la confruntarea ce a avut loc între ei și Florica Crăciunescu ,
care a afirmat sub prestare de jurământ , că i-a văzut în două seri venind la Corneliu Co-
dreanu , și a recunoscut , la confruntare - au negat că au luat contact cu Căpitanul ,
denotă că caută să ascundă această convorbire ce au avut-o cu Corneliu Codreanu ,
pentru a evita orice bănuială că și Codreanu
a avut cunoștință și un amestec în acest complot.**

Dacă judecăm după **ascendentul și influența pe care o avea Corneliu Codreanu față
de legionari, este exclusă posibilitatea de a admite că, atunci când cei doi asasini ,
au luat contact cu el, să nu fi comunicat lui Corneliu Codreanu planul lor.**
Însuși **inculpatul Nicolae Constantinescu** , în interogatoriul de la 26 ianuarie 1934, (dosar fi-
la...) arată că , **dacă ar fi luat contact cu Căpitanul, i-ar fi spus gândul lor,**
și i-ar fi cerut aprobarea. **Dacă** **dovada acestei întâlniri este făcută,**
mai poate exista îndoiala că **asasinii nu i-au comunicat Căpitanului lor ,
pe care-l ascultau orbește și-l divinizau** - planul lor- mai ales în situațiunea că
ei fiind membri ai "Gărzii de Fier" , acest act trebuia să se răsfrângă și asupra organizației. "
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Declarațiile (I - V) ing .Virgil Ionescu ,**

**"Dovada existenței acestui complot , rezultă și din declarațiile inginerului Virgil Ionescu ,
membru principal în organizația " Garda de Fier" .**

**După săvârșirea asasinatului , s-a descoperit prezența în Sinaia a inginerului Virgil Ione-
scu.** Faptul părând suspect, mai ales că **era cunoscut ca un membru foarte activ
în această organizație, care în ultimul timp a dus o vie activitate în Garda de Fier,
procurând arme speciale pentru înarmarea membrilor acestei organizații**

(a se vedea corpurile delictive și dosarul Tribunalului Constanța) **s-a dispus arestarea lui.**

**"Dus cu același tren cu asasinii , după arestarea lor, a fost predat tribunalului Prahova care,
neavând la început nici o relație sau dovadă în legătură cu activitatea sa, cu asasinatul comis,
singurul fapt bănuitor, în acel moment , fiind numai prezența la Sinaia -
a fost trimis Chesturii Poliției Ploești , pentru a fi cercetat în legătură cu acest fapt
și a cere relații de la Direcția Generală a Poliției , asupra sa.**

"Dus cu același tren cu asasinii , **Virgil Ionescu dă prima declarație din 30 XII 1933,**

(fila 62, dosar 202 / 1934 - Virgil Ionescu) în care arată că **asasinarea primului ministru Duca
a fost pusă la cale în casa generalului Cantacuzino,** declarație scrisă de mâna sa pro-
prie. Față de gravitatea acestei declarații, **s-a adus cazul la cunoștința Primului Procuror
al Tribunalului Prahova** - care ia inginerului **Virgil Ionescu declarația din 30 decembrie 1933**
(fila 73, dosar 204 / 1934, trib.Prahova) **și declarația din 31 decembrie 1933.[a III-a !]**

(fila 74, același dosar) .**În aceste două declarații, date în fața Primului Procuror ,
inculpatul își susține prima declarație dată la Chestura Ploești, și afirmă, din nou,
că atentatul la viața primului ministru**

a fost pusă la cale de către Corneliu Zelea Codreanu,

a fost aranjat și discutat în casa generalului Cantacuzino,

care a pus în legătură pe asasinul Nicolae Constantinescu cu Corneliu Codreanu.

" **Dându-și seama de declarațiunile făcute cât și de pericolul de care este amenințat prin di-
vulgarea acestui secret al Gărzii, inculpatul caută o scăpare** și, pentru că nu putea să declare
că depozițiile ce le dăduse în fața Primului Procuror au fost luate cu sila și cu bătaia, **încearcă a-
și crea o portiță de scăpare.**

" Astfel, în ziua de 2 ianuarie 1934, **dă o nouă declarație [a IV-a !] Primului Procuror**

(fila 98 , dosar 204 / 1934) **în care arată că declarația de la Chestură , în care recunoștea că a fost trimis la Sinaia pentru a supraveghea săvârșirea atentatului , nu este adevărată , și că i-a fost luată sub imperiul violenței - deși recunoaște că e scrisă și subscrisă de mâna lui.** De remarcat faptul că **el contestă declarația de la Chestură nu și cele două declarații date Procurorului** , pe care nu a avut curajul să le conteste.

Dar, **la 4 ianuarie '34 [a V-a !]** , când este **interogat de Judecătorul** Cabinetului 2 Instrucție Prahova (fila 109 , dosar 204 / 1933) , **revine asupra tuturor declarațiilor date** , inventând un nou motiv : **că nu le-a contestat ca să nu fie trimis din nou la Chestură , și să fie din nou bătut.**

[LD : fac rezumat , nu citez, deoarece declarațiile lui sunt întoarse pe toate fețele]

Dacă se analizează afirmațiile inculpatului , privind aceste declarații sub presiune, se poate constata adevărul : în primul rând, **poziția socială a ing.Virgil Ionescu** ar fi împiedicat pe anchetatorii Chesturii să recurgă la bătaie și presiune ; apoi , **un om de categoria inginerului** , chiar dacă ar fi fost bătut , nu ar fi dat o declarație neadevărată ; chestorul Lilu Șerban (care a făcut cercetarea) , confruntat cu inculpatul, a declarat că nu a fost bătut , ci , din contră, a fost foarte bine tratat . **La confruntare , Virgil Ionescu a recunoscut că nu a fost bătut de Chestorul Lilu Șerban, ci de șeful de Siguranță Popescu** , care , însă, la confruntare , sub jurământ, a declarat că nu a avut nici un amestec cu cercetarea ing. Ionescu. Mai mult, după semnarea declarației dată Procurorului, **inculpatul și-a exprimat teama că va avea soarta lui Vernichescu , care a fost împușcat de Moța, pentru că a divulgat un secret .** Apoi, dacă ar fi fost maltratat, **ar fi putut cere medicului legist întocmirea unui act constatator.** Or, **medicul legist** al Tribunalului Prahova, care l-a vizitat atât la chestură , cât și la Instrucție, **declară că nu a văzut nici cea mai mică urmă de violență asupra lui.** În sfârșit, cât a stat la chestură, **inculpatului i s-a permis să fie vizitat de familie**, încât, dacă **soția și cumnatul** său l-ar fi văzut maltratat , **ar fi făcut o reclamație.**

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Concluzia : complot !**

" Față de **toate aceste considerente** , față de **lipsa de probe** din partea inculpatului [ing.Virgil Ionescu] , de a face dovada **că aceste declarații i-au fost smulse cu violență** , nu mai rămâne **nici o îndoială** că inculpatul, **dându-și seama de gravitatea mărturisirilor făcute , că a luat parte la complotul pus la cale în casa generalului Cantacuzino - de asasinare a primului ministru și răsturnarea formei de guvernământ, după dispozițiile luate de Corneliu Codreanu -** cât și că va avea de suferit din partea **membrilor Gărzii de Fier, pentru divulgarea acestui secret**, a căutat pe orice cale **de a nega această primă mărturisire** , intrând în **același mutism** și încercare **de a nu declara nimic**, care a caracterizat **întreaga instrucție a acestui fapt.**

Toate menționate până în prezent și **studierea cu amănunțime a tuturor pieselor găsite la percheziția generalului Cantacuzino,**

și **consfătuirile ce au avut loc în casa sa**, la care a luat parte **preotul I.Dumitrescu și Silaghi**, prezența asasinilor la domiciliul său, **consfătuirile dintre Corneliu Codreanu și asasini**, faptul că în casa unde era ascuns Corneliu Codreanu , au fost văzute petarde, **dispariția atât a lui Coreneliu Codreanu** , în preziua asasinatului din **casa Felocăi Crăciunescu** , unde stătuse atâta timp ascuns și **de unde a plecat condus de Silaghi**, faptul că **prezicerea acestui asasinat a corespuns cu asasinarea,** **nu pot fi privite ca fapte incidentale , ci rezultatul unui complot**

la care au luat parte **asasinii și membrii din Garda de Fier** menționați mai sus, **contra cărora s-a deschis acțiune publică** pentru acest fapt." [-----]

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Concluzie : lovitură de stat**

" **Având în vedere** din cele expuse mai sus și legătura cu **complotul pus la cale de mebrii organizației Garda de Fier : Corneliu Zelea Codreanu, general Cantacuzino Gheorghie, inginer Virgil Ionescu, avocat Clime Gheorghe, ziarist Hodoș Ion, preot Ion Dumi-**

trescu , avocat Victor Silaghi, Constantinescu Nicolae, Dumitru Belimace și Caranica Ion - rezultă probe suficiente că numiții, constituiți în asociație, și în calitatea lor de membri ai Gărzii de Fier, în consfăturile ce au avut loc, **au luat hotărârea și au pus la cale**, conform programului acelei organizațiuni, **asasinarea Primului Ministru IG Duca**, care avea ca prim scop **să pună mâna pe conducerea statutului și să introneze un guvern legionar.**

"Având în vedere că din instrucția urmată și actele de la dosar ,

se stabilește că **numiții inculpați**, în scopul de a pune mâna pe conducerea statutului, pe orice cale, chiar prin violență, **au constituit organizația "Garda de Fier"** ;

cu membrii organizați militărește, pe cete, echipe , batalioane, legiune, cu costume uniformizate , cu conducerea ierarhică, cu roluri bine determinate, înarmate cu tot felul de arme : albe, de foc, gaze lacrimogene și cu muniții ;

editând - de cele mai multe ori clandestin - **publicații de organizare și propagandă** ;

cu **un program bine definit** ,

tinzând la **distrugerea organizației politice și sociale existente** ,

violând astfel Constituția , până la definitivă ei înlăturare și înlocuire cu o alta ;

adunând fonduri pentru întreținerea și sporirea legionarilor ,

ațâțând pe locuitori la **război civil** , îndemnându-i să comită **asasinate și jafuri**, în orașe și sate, în contra tuturor ce nu aderau la programul și activitatea organizației "Garda de Fier" , socotindu-i pe aceștia dușmani , cari trebuie exterminați ;

concentrându-și ura în contra guvernului și în special a șefului de Guvern, alegându-și victima în persoana Primului Ministru IG Duca , sub **pretextul că sub influența financiarilor evrei , el a decis și realizat dizolvarea "Gărzii de Fier "** ;

că această organizație, ca să nu-și piardă elanul, **a instituit legământul legionar** , expresiunea solemnă a urei și răzbunării contra conducerii statutului ;

ca violențele să-și aibă puterea lor derealizare , **s-au instituit echipele morții** .

dispuse la sacrificiu activ ;

având în vedere că fiecare dintre **inculpații menționați** , a activat în aceste condițiuni în **marea organizație a "Gărzii de Fier"** , cu șefi de centre, cari s-au dovedit a fi reuniuni sedițioase ,

având înțelegere între ei să provoace războiul civil , încalcând legile țării , tulburând liniștea publică și periclitând siguranța statutului ;

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Încadrarea faptelor**

având în vedere că în **programul acestei organizații** și că **acțiunea condusă de inculpații menționați** mai sus, era îndreptată în scopul de **a surpa forma de guvernământ** ;

Considerând că faptele ce li se impută numiților inculpați , întrunesc **elementul infracțiunii** prevăzută și penată de art. 81 CPC , combinat cu art. 81 CPC -

iar în ce privește pe **inculpații Nicolae G.Constantinescu , Dumitru Belimace și Ion Caranica** , faptul prevăzut și penat de art.81 CPC ;

Având în vedere că art. 81 CPC **prevede și pedepsește atentatul care are ca scop**

a ațâța război civil și atentatul care are ca scop a ațâța pe locuitori

pentru a săvârși omoruri ;

[LD : urmează alte precizări privind infracțiunile , gravitatea și încadrarea în CPC]

▣ **Ceialți inculpați**

Prin același ordin de urmărire Nr.4 din 25 ian.'34 , al Ministerului Apărării naționale ,

s-a deschis **acțiune publică pentru faptul de complot** , prevăzut și penat de art. 81 combinat cu art. 87 CPC , și cu ID nr. 3376 / 1933 și Ordonanța nr. 5968 / 1933 **și în contra inculpaților :**

Sterie Ciumetti , dr.Ion Pantelimon, Cristescu Gheorghe , Rizescu Mircea și Ion Zelea Codreanu .

/ În ceea ce privește inculpatul **Sterie Ciumetti** , având în vedere că s-a constatat decesul său, se va interveni pentru **stingerea acțiunii publice** ;

/ În ce privește pe inculpații **dr.Ion Pantelimon, Gheorghe Cristescu, și Ion Zelea Codreanu** ,

rezultă că , **deși membri ai Gărzii de Fier, nu au avut nici o legătură cu complotul și**

asasinarea lui IG Duca, și că primele relații date de autorități , care au îndreptățit punerea lor

sub acuzare , **nu corespund realității [!!!]** ; Având în vedere că din instrucția urmată nu s-a constatat nici o probă care să justifice menținerea lor sub urmărire , pentru faptul de complot ...

/ În ce privește **Rizescu Mircea** - urmează să fie **scos de sub urmărire pentru faptul de complot**, urmând să se continue judecarea lui la Constanța pentru fapte ce i se impută ;

/ Contra inculpaților **Ion Nichifor Crainic, Ion Zelea Codreanu, Ion Oța, Anton Barbu, Mihail Stelescu, Ion Banea, Cristache Solomon și Cotigă Traian**, constatându-se că numiții **nu au comis faptul pentru care li s-a deschis acțiune publică [!!!]** ,

ci faptul prevăzut și penat de art. 1 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice , combinat cu art. 28 din aceeași lege, și ID nr. 3376 / 933 și Ordonanța 5968 / '933 , prin **Referatul din 3 martie / 934** , **s-a cerut schimbarea calificării și emiterea unui nou ordin de urmărire , cu justa calificare .**

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Încadrarea faptelor asasinilor .**

Prin ordinul de urmărire nr. 5 din 26 ian / 933 , s-a deschis acțiune publică în contra inculpaților : **Nicolae G.Constantinescu** , pentru faptul de asasinat [-----]

Doru Belimace , pentru faptul de asasinat [-----]

Ion Caranica , pentru faptul de asasinat [-----] s-au stabilit următoarele :

În urma dizolvării Gărzii de Fier, **cei trei asasini, în urma înțelegerii și complotului pus la cale de conducătorii acestei organizații , au luat hotărârea de a traduce în fapt această hotărâre** , în scopul principal **de a servi organizația și de a răzbuna Garda de Fier**, de acele omoruri și schingiuri arătate de ei,

prin omorârea primului ministru , pe care **l-au găsit vinovat de toate aceste măsuri luate.**

[LD : se face o recapitulare a faptelor enunțate, cu noi detalii privind mișcarea lor]

În București .....

- Constantinescu și Caranica , se duc la bodega din fața Președinției , unde șoferii de la automobilele ministeriale consumă , în așteptarea terminării Consiliului , și din convorbirile lor , culeg date asupra prezenței primului ministru ;

- Ies afară și hotărâsc să aștepte pe primul ministru la ieșirea din Consiliu, la colțul străzii Verde , pe unde automobilul trecea spre casă ;

- Hotărâsc să profite de încetinirea vitezei , la cotirea din Cale Victoriei , spre str.Cometei unde domiciliu are premierul ;

- Planul lor eșuiază, deoarece mașina o ia spre Piața Victoriei ;

- Atunci hotărâsc ei să ia un al treilea tovarăș pentru înlăptuirea planului : Doru Belimace .

la Sinaia ...

- Criminalii află din ziare, cu 2 zile înainte, că IG Duca va pleca la Sinaia , pe 29 decembrie .

- Pe 27 decembrie, asasini se întrunesc acasă la Caranica , făcând planul asasinatului : revăd și curăță revolverele , își împart petardele ; hotărâsc ca , după asasinat, aruncarea petardei să fie semnalul de retragere ; s-au jurat ca , dacă până pe 1 ian.'34, nu-l asasinează pe Duca, să se împuște ; au hotărât să- l asasineze la coborârea din tren .

- Pe 29 decembrie, asasini au plecat de la Caranica , cu o mașină, spre gară ; în pța Matache , Constantinescu a coborât din mașină, și a mers pe jos la gară ; au luat loc în vagoane diferite , în trenul de Sinaia ;

- În gara Ploești, văzând că nu se atașează vagonul ministerial, Belimace și Caranica s-au dat jos din tren ... iar Constantinescu și-a urmat drumul.

- **La Sinaia**, nu și-au putut pune planul în aplicare , deoarece Duca , la coborârea din tren,

- ora 15 , 30 - era anturat de mai multe persoane . Atunci au hotărât să aștepte întoarcerea lui Duca. Petrec dupăa amiaza prin Sinaia și în sala de așteptare .

Trenul a avut o întârziere de o oră și jumătate . au continuat așteptarea.

- **Pe la ora 22**, anunțându-se sosirea trenului , **Duca a sosit în gară**. În momentul **când a ieșit pe peron, Nicolae Constantinescu** (la distanță de câțiva metri) , **a tras asupra lui 4 sau 5 focuri de revolver**, apoi a încercat să se îndepărteze. În acel moment, Doru Belimace , aflat în apropiere, a aruncat petarda ce o avea supra sa. La flacăra și fumul petardei, s-a iscat panică și Constantinescu a reușit să se depărteze, trăgând încă 2 focuri de revolver.

A fost ajuns printre linii de agentul Petre Petre , și comisarul Tului Apostolescu și a fost arestat.

-Belimace și Caranica , s-au îndepărtat ; Belimace a fost arestat a doua zi, în trenul de București , între Bușteni și Comarnic. Caranica s-a predat , pe 31, la prim procurorul de Ilfov.

-Moartea lui IGDuca (actul medico-legal) a provenit din 4 răni , provocate de 4 focuri de revolver.

-Revolverele lui Belimace și Caranica nu s-au găsit, ei declarând că le-au aruncat.

[LD : ce păcat că nu ai datele furnizate de acel pretins al 4-lea asasin a lui Duca , sau chiar Nicolae Constantinescu ...care a venit în 1968 la "Magazin Istoric" ...

Luat în primire de MGMunteanu ... care i-a luat mărturia... iar noi considerându-l nebun .]

Considerând că , în aceste condiții, **omorul comis** , în corelație cu **atentatul cu complot** , este **pedepsit cu muncă silnică pe viață** , conform art. 234 CPC, **urmează ca numiții să fie trimiși în judecată pentru aceste fapte.**

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Complicitățile . Încadrarea juridică.

Prin **ordine de urmărire nr. 4 / 934** , al **Ministerului Apărării Naționale** ,

și nr. 8449 , 8691, 8693, etc etc etc... 9031, 9032 etc etc ... 91219, 9127 / 934

al **Corpului II Armată** , s-a deschis **acțiune publică** pentru faptele prevăzute la art.1

din **legea pentru reprimarea unor noi infrațiuni contra liniștii publice** ... contra inculpaților :

lașinschi Vasile, Gârneață Ilie, Simulescu Sima, sblt.Horia Codreanu, Potolea Gheorghe, Protopoescu Dragoș, Cătălin IZCodreanu , Vlad Ion, Sergiu Leca, Bănică Dobre, Copuzeanu Ion, Ion Crânganu, Ion Iovu, Ion Păvăluță, Mihail Polihroniade, Ion Tașcă, preot Ionescu Duminică, preot Georgescu Edineț, Ion Dodea, Ilarie Buzdughină, Decebal Zelea Codreanu, Nicolae Măndereanu, Gheorghe Pohrib, Gh.Leațu, Const.Ghilț , Vasile Naciu, Vasile Stoenescu, Gh.Căsăneanu , Nic.Totu, Ion Nichifor Crainic, Ion Zelea Codreanu Ion Moța, Mihai Stelescu, Traian Cotigă . ș.a.șă[vezi tabelul de la început]

Toți acești inculpați, sunt **membri activi ai Gărzii de Fier** ; au activat întâi pentru **constituirea și organizarea cuiburilor** , **plutoanelor și batalioanelor legionare** ;

au dus o **vie propagandă** pentru **înscrierea și adunarea de membri** ;

țineau dese **întruniri în care expuneau programul Gărzii de Fier** ;

au pregătit și înarmat membrii organizației , pregătindu-i pentru " **ziua cea mare** " ,

arătată de Căpitan, având **scop final** ca, prin **forță** , **să răstoarne forma de guvernământ și**

să întroneze un guvern legionar dictatorial ;

sub aspectul unei **mișcări cu caracter naționalist, religios și cu dragoste de Tron și țară**,

au căutat **să speculeze sufletul cetățenilor** , în special a acelor de la țară , **și a sufletelor tinere și entuziaste ...Șefii conducători ai Gărzii :**

/ **Ion Zelea Codreanu** , tatăl lui CZCodreanu, face parte din **Senatul Legiunii**.

/ **Ion Moța** , membru activ, sfătuitor apropiat al lui CZC .Face parte din **Consiliul Superior** al Legiunii . A asasinat pe Vernichescu, pentru divulgarea unui secret al Legiunii .

/ **Mihail Stelescu** , membru cel mai activ în organizare, propagandist înfocat .

Șeful "frățiilor " și "Cuiburilor" ; Organizator al "**echipelor morții** "

/ **Cristache Solomon** , șeful organizație județului **Putna** ;

/ **Gârneață Ilie** , membru în **Consiliul Superior** al legiunii. Șeful organizației de **Dorohoi** .

/ **Crânganu Ion** , membru în **Consiliul Superior**, comandantul **Centrelor studențești** ;

/ **lașinschi Vasile** , șeful organizației de **Bucovina** ;

/ **Serafim Aurel** , șeful Sectorului II -Negru din Capitală , comandant al garnizoanei București în timpul alegerilor .

/ **Nicolae Totu** - asasinul elevului David Falk (Cernăuți , 1927) ; **șeful "echipei morții" -Iași** .

/ **Ion și Dumitru Banea** - însărcinați cu misiuni "periculoase" ;

/ **Cotigă Traian** - **președintele studenților legionari** ;

/ **Polihroniade Mihail** , **Ion Nichifor Crainic** , **Sima Simulescu** - membri intelectuali , sprijinitori

/ **Copuzan Ioan** - candidat pe **listele Gărzii** ; **tipărea manifeste, comunicatele și lucrările Gărzii** ;

/ **Ion Iovu, Ion Păvăluță** - șefi ai **studenților din Iași** ;

/ **sublct. Horia Codreanu** - neînscris formal în G de F , activează în ea.
/ **Dardea Ion, Ilarie Buzdughină, Petru Flischin** - studenți din Sibiu ;
/ **Iulian Sârbu** - șeful G de F , Basarabia ;
/ **Alexandru Micu, Vasile Nașiu, Petre Modigă, Vasile Stoenescu, Gh.Căsăneanu, Const.Ghilt, Gh.Pohrib** - membri în "echipele morții" , sub conducerea lui **Ion Păvăluță**
/ **Nicolae Totu, Mircea Gheorghiu, Nic.Strugariu, Const.Andronic, Ion Aldea, Traian Ioniță**
- membri ai "echipei morții" , sub conducerea lui **Nic.Totu**.
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Legionarele

/ Constanța **Stănciulescu, Niculescu Teodora, Nicoleta Teodorescu** , au îndeplinit serviciul de curiere , după dizolvarea G de F , făcând **legătura dintre CZCodreanu și g-ral Cantacuzino** și alți membri ai Gărzii . la Instrucție, ele **au recunoscut acest fapt**, însă **au refuzat să dea detalii asupra corespondenței , cui erau adresate și cuprinsul lor.**

Au păstrat tot timpul secretul privind domiciliul ascuns al Căpitanului, precum și însărcinările primite. Având în vedere că inculpatii au înlesnit asociații menționați să corespundeze, urmează să fie trimise în judecată pentru faptele comise.
Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Intelectuali în sprijinul Gărzii

▣ Ziarele " Cuvântul " și "Calendarul "

▣ Nae Ionescu , Nichifor Crainic

"Prin **Ordinul de urmărire** no 4 și 6 , din 25 -I - 1934, ale Ministerului Apărării Naționale ; no 8823 din 20 - II - '934 și no 9127 din 3 -III - '934 ale Corpului II Armată ,

s-a deschis acțiune publică în contra inculpaților :

- **Ion Nichifor Crainic** -prof univ. la Universitatea București ;
- **Nicolae Ionescu , zis Nae Ionescu** - prof.univ. București ;
- **Gheorghe Racoveanu** - zarist , București ;
- **dr.Nic.Roșu** - București ;
- **Dragoș Protopoescu** - prof. univ. București ;

Întrucât **faptele ce se pun în sarcina celor menționați mai sus** , se referă la **o acțiune comună** , aceea **a sprijinului ce au dat prin presă , acestei organizațiuni**, care constituia un pericol pentru țară, **prin articole ce au publicat personal , cât și prin publicarea** , de către **Nae Ionescu și Nichifor Crainic** , directorii ziarelor "**Cuvântul "** și "**Calendarul "** , vom face **considerațiuni generale asupra învinuirilor ce li se aduc** , prin răspândirea în public , **pe cale de publicitate , a ideilor, care au încurajat , au îndemnat și provocat această organizație a comite crime și delicta contra siguranței statutului , liniștei și ordinei publice.**
" Rolul ce l-a jucat campania dusă de aceste ziare la acțiunea și organizarea Gărzii de Fier,- la criticarea actului dizolvării acestei organizațiuni , act care , la un moment dat , a constituit o necesitate de stat - **criticarea guvernului pentru pretinsa tendință de a lichida mișcările naționaliste** - în momentele în care atmosfera era atât de încordată .

Răsfoind colecția celor două ziare, vedem **sub semnătura unor ziaristi ca Nichifor Crainic, Nae Ionescu, Dragoș Protopoescu , toți profesori universitari și de înaltă cultură** , etăteni **cu un înalt rol în sfera lor de activitate și a țării, oameni asupra naționalismului și dragostei de patrie , a arunca o umbră , ar însemna o împietate** , **oameni de la cari, zilnic, opinia publică așteaptă cuvântul de îndrumare și luminare** pe calea cea dreaptă și sănătoasă , **apar articole cu titluri neobișnuite** , **în sprijinul unei organizațiuni și unor evenimente** izbucnite în interiorul statutului și care , la un moment dat , **amenință și periclitează ordinea și liniștea publică și siguranța statutului.**
Asasinarea lui Duca nu a fost un fapt incidental, a avut la bază un complot, expresie a criminalității proteice și îndrăznețe, fățișă și agresivă ...
În timp ce g-ral Cantacuzino anunța că sacrificarea lui Duca , Titulescu ș.a. ...

" ne punem legitima întrebare **ce au făcut acești trei oameni de răspundere , profesori universitari, părinți sufletești ai tinerei generații** , care se zbate în instabilitate și eroare , în găsirea unui drum de orientare ?

" **Dacă** în acele zile de sfârșit de noiembrie și început de decembrie , **s-ar fi ridicat glasul lor , aruncând o rază de lumină în mijlocul acelor înfierbântați** , care își afixau la toate colțurile că , pentru a face poporul fericit, trebuie să distrugă totul, [.....] **dacă li s-ar fi spus** că încurajarea acestor tendințe este **frânghia care sugrumă orice tendințe de bine** în țara aceasta și " **cauza cea mai sfântă se schimbă într-o impietate execrabilă** , când întrebuițezi **crima și atentatele , pentru a o susține "** , fără îndoială **nu am fi avut de înregistrat cea mai odioasă crimă** ce s-ar fi putut imagina, atât față de persoana aceluia ce a căzut străpuns de gloanțe de mișei, cât și față de întreaga țară , care vedea în Duca realizarea legitamelor ei năzuinți spre mai bine , **și nu am fi asistat la un spectacol dureros al transformării acelei generații** atât de scumpă românismului , **în sărmana argilă umană , în care toți nebunii se cred autorizați să plămădească formele unei societăți mai bune "**

Articole încriminate ...

Din citirea și comentarea lor se vede suflul primejdios ce fiecare articol conține :

/ Ion Nichifor Crainic : În primul rând citez comunicatele și apelurile Gărzii de Fier , publicate de ziarul "Calendarul " (dosar Nichifor Crainic) apărute după dizolvarea Gărzii [-----]

/ Nae Ionescu , urmărește într-una revoluția și, în concepțiasa, **Garda de Fier , cu programul său, poate face această revoluție.**

În urmărirea acestui scop, **el pune ziarul său în serviciul Gărzii , încurajând-o .**

Inculpatul , în declarația sa (f. 32 -33) spune **că a protestat împotriva dizolvării Gărzii** , tot așa **cum au protestat și alți oameni politici și șefi de partide** , în diverse ziare ;

recunoaște că protestele sale sunt mai stăruitoare , pentru că **socotea că dizolvarea va aduce grave și imediate primejdii :**

de unde **se deduce că inculpatul , deși presupunea că vor urma grave primejdii ,**

a urmărit totuși cu asiduitate , prin scris, ca să ia naștere aceste primejdii , care au început cu asasinarea lui Duca .

În urma expertizei făcută , se constată că ziarul "Cuvântul " în anii 1931, 1932, 1933 ,

își încheie bilanțul cu **o pierdere de 12.395.319 lei, din care 10.075 .228 lei ,**

sunt aduși periodic spre acoperire, de inculpat , care nu are altă avere decât leaful de profesor. **De unde aceste fonduri ? Inculpatul răspunde : < secret profesional ! >**

Rezultă , însă vădit , că a fost alimentat cu fonduri oculte și

aceste fonduri încep să vină tocmai de când începe să se organizeze Garda de Fier, pe baze noi și cu program revoluționar.

A doua zi după asasinarea lui Duca , i s-a telegrafiat din Brăila , următoarele , de către un legionar : **< Izbândă în activitatea națională ! >**

Inculpatul Nae Ionescu publică în "Cuvântul " , cu începere din 15 noiembrie 1933,

și până la săvârșirea asasinatului, adică înainte și după dizolvarea Gărzii :

a.) Comunicate și articole ale diferiților șefi ai Gărzii, cât și articole neiscălite în favoarea acestei organizațiuni (**se indică filele din dosar, peste 13 articole ,....**)

Toate aceste articole nu sunt altceva decât atături continui, contra oamenilor din guvern, în special contra lui IG Duca și a ministrului Titulescu ; Duca apare ca un " vândut străinilor " ; Duca și Titulescu, vinovați de arestările în rândurile legionarilor ; Duca și Titulescu vinovați de schingiuirile legioarilor ; ordinul lui CZ Codreanu de a face uz de violență ;

b.) Dări de seamă din diferite părți ale țării prin care se exagera cele ce se întâmplau cu membrii Gărzii ; cu titluri impresionante : "Cine poartă răspunderea de sângele vărsat ? "" Jilava " , "Acțiunea sălbatecă contra legionarilor de la Cluj " , "Asasinatele continuă " , "IG Duca -răsfățatul evreilor " șa șa ...

c.) Toți legionarii considerau "Cuvântul " ca ziar al lor ; această atmosferă este culminată și îndârjită la extrem , prin **articole scrise personal de Nae Ionescu**, în care sunt vizați tot cei doi oameni politici. Vorbind despre legionarul Virgil Teodorescu , **Nae Ionescu ajunge să scrie : < avem în fața noastră nu numai oameni care consimt să moară , ci și să omoare >**

și îl și dezleagă pe cel care ar face omor, deoarece , - scrie el - < cel ce va omorâ nu va fi un criminal ordinar , ci fapta sa va fi impusă de onoarea lui ca membru al colectivității

din care face parte, a frății lui de luptă, deoarece **< Individul nu mai poate fi decât unealta colectivității >**

Citind articolele "Liniștea domnește la Varșovia" , "Roluri blestemate" , " Legea pentru apărarea statutului " , **nu mai poate rămâne nici o îndoială că tot ce s-a scris în aceste articole, nu sunt decât**

îndemnuri la asasinat politice , și anume, contra lui IG Duca .

Nu este declarație și nici interogatoriu dat de cei trei criminali , în care **să nu mărturisească că cele scrise în "Cuvântul " cât și articolele scrise personal de Nae Ionescu, i-au determinat la acest gest :**

1.) **Doru Belimace :** < Am hotărât omorârea lui IG Duca pe care l-am găsit singurul vinovat în măsura luată de dizolvare și de schingiuirea legionarilor , **impresiune ce mi-a fost confirmată și din știrile din ziarul Cuvântul >** alt loc : < **Atât eu cât și N. Constantinescu , din cele citite în ziare,, în primul rând "Cuvântul " și "Calendarul " , cari publicau informațiuni și articole în favoarea organizației noastre , ne-am făcut convingerea că vinovat în această acțiune contra Gărzii era primul ministru Duca, motiv pentru care ne-am hotărât să-l suprimăm. >**

2.) **Ion Caranica :** < Veneam să mă culc acasă numai noaptea, citind ziarele "Cuvântul" și "Calendarul " >

3.) **Criminalul N. Constantinescu :** < **Pe Nae Ionescu nu l-am cunoscut personal , dar și articolele din ziarul "Cuvântul " au contribuit , în unele măsuri, să mă determine la gestul ce am făcut[-----] Nu am avut nici o sugestie , însă din cele citite în ziarul "Cuvântul " ... mi-a pregătit starea sufletească și care fapte m-au determinat să iau hotărârea de a omorâ pe Duca.>**

"După toate cele de mai sus, cred că **nu mai rămâne nici o îndoială că inculpatul este provocatorul direct al asasinatului contra primului ministru IG Duca , prin scrierile sale în ziarul "Cuvântul " .**

Având în vedere că din instrucția urmată **se stabilește că numiții [Nae Ionescu și Nichifor Crainic] au scris în ziare articole în legătură cu dezvoltarea organizației Garda de Fier, criticând actul guvernului, acuzând și amenințând, atârând la rezistență pe legionari , și îndemnându-ila fapte delictuoase , pregătind astfel atmosfera criminală care a întărit, susținut și realizat rezoluția asasinului Constantinescu Nicolae ;**

Considerând că **fapta comisă de numiții inculpați , întrunește elementele infracțiunii** prevăzută și penată de art. 9 din **legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice**, [.....] Pentru aceste motive **urmează a fi trimiși în judecată pentru faptele comise.**
* * *

În ce privește pe **ziaristul dr. Nicolae Roșu**, pus în urmărire penală pentru același fapt, constatându-se din instrucția urmată că **numitul nu a scris decât un singur articol în ziarul "Axa" din 23 dec.1933, în legătură cu organizația Garda de Fier, ziar care a fost confiscat și deci n-a fost dat publicității , suntem de părere că numitul să fie scos de sub urmărirea , pentru acest fapt. "**

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ **Competența justiției militare**

[**LD : foarte interesantă motivația : plasarea complotului legionar - ca pregătire , planuri etc . etc ... se produce în timpul guvernării PNȚ , sub starea de asediu introdusă în febr.'33 ... Lovitură de grație , capcană, găselniță , pentru a solidariza și PNȚ la măsura judecării de către curtea militară .]**

Câteva considerente privind **competența Consiliului de Război al Corpului II Armată , de a instrui și a judeca procesul.**

"Având în vedere faptul de **atentat cu complot**, prevăzut și penat de art. 81 și 87 din CPC, **stabilit în sarcina inculpaților menționați în această ordonanță definitivă, își are origina în anul 1933 , când Garda de Fier s-a reorganizat pe noi baze, când s-a luat întreaga înțelegere de a se atâta război civil și a se săvârși omoruri și jefuiri în orașe sau sate , constituindu-se în cete , denumite "echipe ale morții" , legate cu jurăminte solemne cu scopul unic de a pune mâna pe conducerea țării ,**

prin mijloace violente pentru realizarea planurilor lor ;

" **Având în vedere** că această **concertare ilegală și periculoasă ordinii publice și siguranței statutului** a fost pusă în diferite ocazii în aplicare , în timpul alegerilor din primăvara anului 1933 ;

"**Având în vedere** că acest **fapt de atentat cu complot a fost comis în București** , unde era sediul organizației **Garda de Fier** ;

"**Având în vedere** că în acel timp **în București era în vigoare starea de asediu** , autorizată prin **legea din 4 februarie 1933** și I.D. no 201 din **4 februarie 1933** ;

" **Având în vedere** că **complotul , după doctrină și jurisprudență , este o infracțiune continuă** , durând atâta vreme cât **persistă înțelegerea criminală** (pastion și Papadopol , Cod Penal , Adnotat , pag. 157) și că **atari infracțiuni au durat în tot timpul acelei stări de asediu** , luând sfârșit la 4 august 1933 . (M.O. no 29 din 4 -II - 1933)

"**Având în vedere** că , **prin legea stării de asediu din 4 februarie 1933, crimele și delictele în contra siguranței statutului se cercetează și se judecă de tribunalele militare** ;

" **Având în vedere** principiul **tempus regit actum** - atât de vechi și încontinuu în vigoare în orice legislație de orice natură , **conform căruia competența instanței se regulează după momentul comiterii infracțiunii** ;

"**Având în vedere** că în **Codul Penal** , între **crimele și delictele în contra siguranței statutului** sunt prevăzute **și cele definite și sancționate de art. 81 și 87 CPC** ;

" **Având în vedere** că **celelalte fapte** puse în sarcina celorlalți inculpați , prin **ordinele de urmărire emise de Ministerul Apărării Naționale și Corpul II Armată** , specificate mai înainte , **sunt în strânsă legătură prin constituirea asociației "Garda de Fier "** , prin înțelegerea prealabilă cu privire la scopul și mijloacele de realizare , ele fiind o consecință a cauzei prime și deci în legătură de corelațiune cauzală ;

"**Având în vedere** că astfel **aceste fapte formează un tot indivizibil ca și însăși organizația "Garda de Fier "** ;

" **Având în vedere** art. 222 din Procedura Penală , **care definește principiul conexității și că toate faptele imputate tuturor inculpaților sunt conexe** ;

" **Având în vedere** că **aceste fapte , cu caracter de violență , teroare , și anarhie , primejdind nu numai ordinea ci și liniștea publică** , dar și însăși existența statutului - au determinat **proclamarea stării de asediu** prin I.D.no 3376 din 30 decembrie 1933 ;

"**Având în vedere** că **doctrina și jurisprudența consacră principiul că starea de asediu** , conform naturii sale , **este un fapt preexistent actelor pe care le proclamă** și , ca atare , **competința tribunalelor militare se extinde nu numai asupra faptelor posterioare , dar și asupra faptelor anterioare** cari stau în strânsă legătură cu faptele cari au determinat-o ; (Co Sur le C.J.M. par MPPradier .federe , p 111)

" **Având în vedere** că **legea stării de asediu este o lege de procedură** și , ca atare , **are efect retroactiv** ;

" **Considerând** că , în aceste condițiuni , **toate faptele imputate inculpaților - fapte care au determinat proclamarea stării de asediu din 30 decembrie 1933 -**

sunt de competența Consiliului de Război al Corpului II Armată ,

în jurisdicția căruia s-a luat rezoluția criminală a completului și s-a activat

pentru realizarea ei , și unde s-au comis toate faptele ce stau în corelațiune cauzală cu complotul ; "

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

▣ Pedepsele

" Pentru toate aceste considerente

DECLARĂM

1.Că inculpații : **Corneliu Zelea Codreanu , general Gheorghe Cantacuzino - Grănicerul , inginer Virgil Ionescu , Clime Gheorghe , Hodoș Ion , preot I.Dumitrescu , Victor Silaghi** - sunt în cazul de a fi trimiși în judecata **Consiliului de Război al Corpului II Armată** , pentru **faptul de complot** , prev. și penat de art. 81 CPC, combinat cu art. 87 CPC, și cu I.D. no 3370 / 933 și Ordonanța no 5968 / 933 .

2. **Că inculpatul Nicolae G.Constantinescu** , este în cazul de a fi trimis în judecata

Consiliului de Război al Corpului II Armată , pentru faptul de atentat cu asasinat și complet prev. și penat de art. 81 , 225, 226, 227, 228, 234, al. 2 CPC, precum și pentru faptul de contravenție la legea pentru reglementarea vânzării și portului armelor , prev. și penat de art. 32, al. 1, din legea pentru reglementarea vânzării și portului armelor, toate combinate cu ID no 3376 / 933 și ordonanța 5968 / 933

3. Că inculpații Belimace Doru zis Dumitru Belimace și Ion Caranica , sunt în cazul de a fi trimiși în judecata **Consiliului de Război al Corpului II Armată , pentru faptele de : complicitate la atentat cu asasinat , complot și contravenție la legea pentru reglementarea vânzării și portului de armă...**

4. Că inculpații: Iașinski Vasile, Gârneață Ilie, Simulescu I.Sima, sblt.Horia Codreanu, Copuzeanu Ion, Iovu Ion , Ion Crânganu, Iovu Ion, Păvăluță Ion, Polihroniade Mihail, Serafim Aurel, Dordea Ion, Buzdughină Ilarie, Fleschin Petru, Decebal Zelea Codreanu, Banea Dumitru, Sârbu Iulian, Pohrib Gheorghe, Gheorghe Leațu, Ghilț Constantin, Naciu Vasile, Modigă Petre, Micu Alexandru , Vasile Stoenescu, Căsăneanu Gheorghe, Traian Ioniță , Ion Aldea, Constantin Andronic , Nicolae Strugariu, mircea Gheorghiu zis Dumitru, Nicolae Totu, ion Nichifor Crainic, ion Zelea Codreanu, Ion Moța, Mihail Stelescu, Ion Banea , Cristache Solomon și Cotigă Traian - sunt în cazul de a fi trimiși în judecata **Consiliului de Război al Cprului II Armată , pentru faptul prev. și penat de art. 1 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice , combinat cu aret. 28 din aceeași lege, și cu I.D. no . 3376 / 933 , și Ordonanța no. 5968 / 933 .**

5. Că inculpații : Anastasescu Ștefan, zis Fănică, Constanța Stănciulea , zisă Tanți, Niculescu Teodora , zisă Dorina și Nicoleta Niculescu - sunt în cazul de a fi trimiși în judecata **Consiliului de Război al Cprului II Armată , pentru faptul prev. și penat de art. 5 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice , combinat cu art. 20 din aceeași lege și cu ID no 3376 / 933 și Ordonanța no. 5968 / 933 .**

6. **Că inculpatul Becale Petre este în cazul de a fi trimis în judecata Consiliului de Război al Cprului II Armată , pentru faptul prev. și penat de art. 5 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice , combinat cu art. 20 din aceeași lege și cu ID no 3376 / 933 și Ordonanța no. 5968 / 933 .**

7. **Că inculpatul Bordeianu Ion este în cazul de a fi trimis în judecata Consiliului de Război al Cprului II Armată , pentru faptul prev. și penat de art. 4 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice , combinat cu art. 18 din aceeași lege și cu ID no 3376 / 933 și Ordonanța no. 5968 / 933 .**

8. Că inculpații : Ion Nichifor Crainic, Racoveanu Gheorghe, Dragos Protopopescu , Nicolae Ionescu, zis Nae Ionescu - sunt în cazul de a fi trimiși în judecata **Consiliului de Război al Corpului II Armată , pentru faptul prev. și penat de art. 8 din legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice , combinat cu art. 28 din aceeași lege și cu ID no 3373 / 933 și Ordonanța no. 5968 / 933 .**

Toți inculpații urmează a fi judecați sub stare de arest.

9. Că inculpații : dr.Pantilimon Ion, Gh.Cristescu , ion I,Zelea Codreanu și Rizescu Mircea - sunt în cazul de a fi **scoși de sub urmărire** , pentru faptul de complot, prev. și penat de art. 81 CJM , combinat cu art. 87 CPC, și cu ID no 3376 / 933 , și Ordonanța no 5938 / 933 .

10. Că inculpații : Ion Nichifor Crainic, Ion Zelea Codreanu , Ion Moța, Anton Barbu, Mihail Stelescu, Ion Banea, Cristache Solomon și Cotigă Traian - sunt în cazul de a fi **scoși de sub urmărire** , pentru faptul de complot, prev și penat de art. 81 CPC , combinat cu art. 87 CPC, și cu ID no 3376 / 933 și Ordonanța no 5938 / 933 .

11. Că inculpații : Potolea gh ; Dragoș Protopopescu, Cătălin IZCodreanu, Vlad Ion, sergiu Leca, Bănică Dobre, Anton Barbu, teșcă Ion, preot Ionescu -Duminică, preot Georgescu Edineț, Măndreanu Nicolae, Băleanu Petre , Andrei Pompiliu, Stângă Ilie, Micșescu Nicolae - sunt în cazul de a fi **scoși de sub urmărire** pentru faptul prev. și penat de art. 1 din legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștei publice [-----]

12. Că inculpații . Popovici Mihai , zis Miluță și Pășeanu Alexandra , sunt în cazul de a fi **scoși de sub urmărire** pentru faptul prev și penat de art. 5 din

legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice [-----]

13. Că inculpatul : **dr Roșu Nicolae** , este în cazul de a fi **scos de sub urmărire** pentru faptul prev și penat de art. 8 din **legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștei publice**, combinat cu art 28 din aceeași lege ,...

14. Că pentru **inculpatul Ciumetti Sterie** , este cazul de a **i se stinge acțiunea publică** în cf . cu art. 12 din PC, **fiind decedat** .

ÎN CONSECINȚĂ DISPUNEM :

Dosarele la această afacere penală , se vor înainta pentru concluziuni și cele legale .

Dat în Cabinetul nostru de Instrucție, astăzi , **10 martie 1934, la București**

Raportor special , **general Bădescu Ilie** ,

Rapoortor Tit., Cab 3 Instrucție, **Michail Vasile**

Ordonanța definitivă / 10 mart.'34

14.) **Victor Iamandi (subsecretar Interne) , răspuns la interpelări, 10 mart.'34**

//**protecția muncii naționale**//

O.Goga : pericolul străin // naționalism integral //

ACCuza : pericolul evreesc // xenofobie antisemită //

Gh.Brătianu (PNL-g) : pericolul străinilor // naționalism moderat //

("Universul " , an 51, nr.69, 12 mart.'34 ;

DAD, MO 21, șed. din 10 mart.'34, p. 710- 718)

[**LD** : subiect de prim -ordin în dezbaterile din sesiune ;

în discursurile la Mesaj , care au atins problema : **Cuza, Goga, Iunian** , ș.a.

în interpelările lui **Octavian Goga** (Cameră, 3 mart.) și **Nicolae Iorga** (Senat , 9 dec.) ;

în interpelările lui **ACCuza** și **Gh.Brătianu** (Cameră, 10 dec.')

Tratase pe larg problema **Ion Nistor** , în discursul -concluzie la Mesaj

Iamandi ține un discurs remarcabil. Exceptând pe Gh.Brătianu (căruia nu-i acordă nici un

semn de aprobare sau respingere) el demontează și **respinge toate ideile naționaliste**

emise de **Goga, ACCuza, Manoilescu, și naționaliștii extremiști.**]

Victor Iamandi / 10 mart.'34

▣ **Prelungirea campaniei de calomnii electorale**

[-----]

Într-adevăr , **ne întrebăm de unde a ieșit această urgentă problemă a muncii naționale , această gravă dezbatere** asupra unei chestiuni **pe care, noi,** aceștia, **care ne găsim astăzi la cârma țării , nu am încetat un singur moment de a o apăra** cu toată hotărârea și cu toată vrednicia ?

A ieșit din lupta electorală dusă.

În timpul campaniei electorale noi **am fost acuzați** că suntem **guvernul străinilor :**

Se mergea până acolo încât cei ce reprezentau **tradițiile liberale , în frunte cu șeful** pe care îl

aveam atunci , **Ioan Duca** , erau considerați niște **zdrențe ale Partidului -Liberal,**

și **ni se arunca** cu dezinvoltură , aș putea să spun , deadreptul inconștientă, zilnic,

acuzațiile cele mai grave , calomniind **că am venit la cârmă cu prețul**

vinderii intereselor naționale ale țării și **că nu vom face altceva** în această guvernare,

decât că vom strivi, cu aceste angajamente ,

toate posibilitățile de dezvoltare națională ale statului român "

[-----]

Victor Iamandi / 10 mart.'34

▣ **Majoritari - minoritari**

▣ **Antisemitismul**

Noi suntem un stat național. Dar să nu uităm că, **din cele 18 milioane și ceva de locuitori,**

peste 4 milioane sunt minoritari . Nu-mi voi permite să fac nici un fel de împărțire a acestor minoritari . [-----] **Aceste 4 milioane de minoritari nu constituie o entitate abstractă , pe care o poți trece oricând peste graniță și să poți face dintrânsa ceva inexistent , sunt 4 milioane de oameni , care dețin o situație economică, și culturală, și politică, în viața acestui stat și peste dânsii nu se poate trece.**

-ACCuza : Aceasta o spui d-ta !

-lamandi : Dle Cuza , ați luat ca exemplu ce se întâmplă în Germania .

Probabil că nu mai sunteți la curent , și acolo s-a mai revenit asupra integralismului rasist de început .

-ACCuza : Nu ! Nu! Aceasta o spun jidanii !

-lamandi : S-a mai revenit dle Cuza și , desigur , că dvs care sunteți așa fin înțelegător al situațiilor , care iubiți paradoxul [-----] **dvs știți care este cauza așa zisului rasism din Germania , și știți f.bine** că atunci când se vor reintegra definitiv lucrurile , **nu va mai fi vorba de rasism în Germania** , nu va mai fi vorba de politica forței exclusive care s-a întrebuițat acolo .

-Cuza : Aceasta o anticipezi dta ! [**continuă acest ping-pong verbal o vreme ...**]

-lamandi : " Evident se fac peste graniță experiențe foarte edificatoare , poate cu rezultate bune în unele direcții. Deocamdată , această activitate este în mers , și **nu se știe care va fi rezultatul ei final.** Eu aici mă despart fundamental de dvs și socot că ceea ce s-a întâmplat nu este ceva definitiv [-----] În orice caz , dle Cuza , **eu cred încă cu toată tăria că regiul democratic are destulă forță** întrînsul pentru ca **treptat, treptat , să elimine toate experiențele și să fixeze definitiv calea dezvoltării firești "**

(**aplauze la PNL**) [-----]

Victor lamandi / 10 mart.'34

▣ **ACCuza :** naționalism rasist ,

DI Goga a vorbit , în timpul dezvoltării interpelării , de " străini " . Însă niciodată **nu a precizat** despre ce este vorba : **străini de sânge, cetățeni români sau străini necetățeni** ? [-----]
DI prof.Cuza , cel puțin **sincer ca totdeauna** [-----]

dl prof Cuza a pus integral teoria rasismului. D-lor , să-mi dați voie , cu toată modestia , să resping "de plano " teoria aceasta rasistă , în care sunt convins că **nici chiar Hitler nu crede .**

-ACCuza : De sigur , de aceea o aplică ...

[-----]

lamandi /

"Teoria aceasta a lui **Gobineau** era foarte interesantă acum **50 de ani** .

Dar **Gobineau** era un diletant în știință , a fost un diplomat , a făcut călătorii în toată lumea și , impresionat de ceea ce a văzut într-o parte și într-alta , a făcut **acea teorie** , pe care **au îmbrățișat-o numai nemții** , după ce i-au dat interpretări false , **teoria în care rasa germană a găsit că este cea mai superioară dintre toate rasele .**

De pe urma acestei așa-zise teorii , **umanitatea a avut foarte mult de suferit** ,

Pentru că **agitatorii nemților** au luat-o în sensul unei realități , și au căutat ,

cu această idee, ridicată la paroxism , să stăpânească lumea.

_Dvs știți acest lucru foarte bine . Mi se pare că este o strânsă corelațiune

între supraomul lui Nietzsche și această teorie a lui Gobineau .

Dar rasă pură este foarte greu să găsim.

Arianismul , pe care îl preconizați dvs ca o deviză permanentă a orientării noastre naționale , lasă că nu se poate realiza în practică , dar **nu există nicăeri.**

Problema , prin urmare , este așa de **confuză și așa de discutată astăzi,**

și cred că multă vreme nu se va putea ieși din **domeniul ipotezelor,**

încât nu putem noi veni acum să spunem : < eu sunt rasist și tot ce nu e cu mine sau din sângele meu , peste graniță ! Eu am politica mea de eliminare ! >

Și așa mai departe . **Eliminare ?** Dar **eliminarea nu se poate face și dvs știți foarte bine ,** cunoașteți destul de bine legile de dezvoltare a națiunilor și popoarelor ,

că eliminarea unei categorii sociale, care îndeplinește o anume funcțiune, nu se poate face .

[-----]

Vict. Iamandi / 10 mart.'34

▣ Curențele naționalist extremiste

[LD : deliberat sau nu, Iamandi tratează aceste curențe în osmoză - cum în realitate erau - fără a nominaliza grupările sau liderii ;

înglobându-le doctrinele, platformele, lozincile, influențele , acțiunile ; etichetându-le în " periculoase " sau " pașnice " ;

Pentru momentul respectiv, este de presupus că , spre ex., politicienii , descifrau țintele.

Pentru istorici este destul de greu să delimiteze filioanele și să fixeze răspunderile .

Nu-mi rămâne decât ... coraborarea documentelor , cântărirea cauzelor și consecințelor.]

" D-lor, îmi dați voie ca , în fața acestei situații , să mă întreb :

cui se datorește această reacțiune , așa zisă naționalistă , a ultimelor luni, pentru că această reacțiune naționalistă **cu caracter violent și mai pregnant , nu este o chestie veche.**

LANC

" **Singura [?!?] acțiune naționalistă** , pe care o cunoaștem în țara aceasta , este **acțiunea naționalistă a d-lui profesor Cuza** , care **se dezvoltă liniștit** , pe un drum tras mai dinainte , cu **aceleași manifestări permanente** , cu **aceleași scopuri, repetate stereotip** în toate ocaziile , care **niciodată nu a constituit o primejdie a ordinii de stat** , și care **nu a dus niciodată la convulsii [?!]** , și **nu a pus niciodată problema națională într-o formă atât de deficientă [?!]** , cum pare a fi pusă astăzi , **de alți oameni** de răspundere din această țară. "

" Reformatorii "

" **Cui se datorește această așa zisă reacțiune naționalistă ?**

Reprezintă această reacțiune naționalistă , **un fel de rezultat a ultragierii** , pe care **clasa noastră conducătoare** ar fi aruncat-o **problemelor vitale** ale națiunii noastre ? Nu, d-lor, **reformatorii au ieșit numai** în momentul **când criza mondială** , abătută asupra țării noastre, **a găsit un câmp de proiecțiune** destul de însemnat și la noi, **când criza economică și financiară s-a agravat** - când nevoile s-au înmulțit ; când pletora destul de numeroasă a **titraților** a început să umple piețele publice , fără posibilitatea unei întrebuițări imediate - **atunci au apărut reformatorii !**

" **Reformatorii** aceștia , **luând exemplul de aiurea** , unde situațiile sunt cu totul altele,

Fascismul italian

în special - pentru ca să spunem lucrurile deadreptul , **din Italia**, și, în ultima vreme , **din Germania- confundă situația din Italia** de la 1920-1921 , premergătoare marșului asupra Romei , cu situația din țară , **deși însuși Mussolini a declarat** că **fascismul nu este marfă de export** , iar că , din punct de vedere extern, **cine urmează indicațiunile fascismului , riscă să-l pună în conflict cu interesele permanente ale țării** și să provoace neajunsuri cu urmări incalculabile .

" **Acești reformatori** cu orice preț, au început **acțiunea lor pe două tărâmurii : pe tărâmul teoretic, cerând reforma statutului , și pe tărâmul violenței, al revolverului și al bombei .**

Corporatism ; Dictatură ;

"**Reforma statului ?** S-au găsit, de sigur, **câțiva intelectuali** , care să o susțină.

Intelectualii, cu cât sunt mai rafinați, cu atât mai ușor **găsesc justificări** pentru toate situațiunile și **pentru toate teoriile**. Aceasta **nu înseamnă că ei spun adevărul și indică linia reală** , pe care trebuie să meargă un stat. **Reforma statului ? Cum ?**

Statutul actual, așa zis democrat , pe care îl cunoaștem, **nu mai corespunde misiunii pentru care a fost constituit. Trebuie să-l reformăm.**

Unii [**CZ Codreanu ? Goga ?**] nici nu ne dau rețete prea ample : **ei vor dictatura !**

Alții [Manoilescu] zic : trebuie să formăm **statutul corporatist !**

Ei au mers până acolo și au spus : **corporatist și democrat !**

Îmi pare un nonsens , care **provoacă ilaritatea** , împerecherea noțiunilor de stat "corporatist" și

"democrat" . Nu intru acum în discuțiune asupra valorii acestor formule de stat. Noi știm că **corporațiile și breslele au dispărut** o dată cu revoluția franceză și că **repariția lor** , oricât de stilată ar fi forma, **înseamnă o evoluția " a rebours "** , împotriva cărora se ridică toată conștiința politică a acestei țări .

Ea nu se poate realiza decât cu prețul sacrificării tuturor intereselor legate de acest stat " . (**aplauze la PNL**) Dlor , deci reforma statutului și dictatura ; iar ca instrument de manevră : **tinerimea "** [-----]

Vict. Iamandi / 10 mart.'34

▣ **Problema tineretului**

▣ **Naționaliștii " de profesie "**

▣ **Garda de Fier (nenumită)**

" Dlor , deci **reforma statutului și dictatura** ; iar ca **instrument de manevră : tinerimea "** **Care tinerime ?** Să nu vă închipuiți dvs că tinerimea cea studiasă , aceea care-și întrbuințează tot timpul , în muncă rodnică, în laboratoare și în facultăți. Nu !

Câțiva neterminați, câțiva neisprăviți ai studiului, **câțiva agitatori** - și o spun fără nici un fel de rezervă, căci îmi place să vorbesc deschis - câțiva **tineri îmbătrâniți pe băncile Universității** , la care nu se mai duc, și **care au transformat chestiunea națională într-o chestie de profesie** , de pe urma căreia se frământă permanent , stând la dispoziția diferiților **agitatori interesați "** (**aplauze la PNL**)

"Există, de sigur, o problemă a tineretului nostru .

Ar trebui să fim lipsiți și de la datoria noastră, și de la tradiția noastră, care ne poruncește nouă, în permanență, dacă nu am recunoaște a ceastă problemă a tineretului.

Nu voim să explicăm motivele care au dus la numărul a zeci de mii de titrați. Poate că ar fi necesară , în această direcțiune, o reformă care să stăvilească înmulțirea numărului de titrați.

Problema există și trebuie soluționată în cadrul statutului actual. "

" În orice caz, dacă va fi cândva vorba să se reformeze acest stat , el va trebui să se reformeze-**nu după indicațiunile unei tinerimi nepregătite și incapabile,** din cauza situației care nu-i îngăduie să pătrundă în inima lucrurilor , **ci de toată intelectualitatea acestei țări,** atunci când chestiunea va fi coaptă și **când se va socoti necesar** să se facă această reformă . "

Vict. Iamandi / 10 mart.'34

15.) Proclamarea fuziunii dintre național-țărăniști și lupiști , 11 mart.'34

("Dimineața" , an 30, nr. 9.774, 12 mart.'34 + **foto** mulțimea în fața clubului PNȚ)

Botezat " democrația rurală " , are ca punct central lupta contra tendințelor dictatoriale " de stânga sau de dreapta " . Explicit, nici o referire la Garda de Fier.

Se folosesc însă anume expresii care o desemează.]

Moțiunea de fuziune :

< **Considerând nevoia vitală** pentru însăși **existența statutului român** a unei **puternice temeinic oraganizate democrații rurale** ;

Considerând situația creată în vremea din urmă **vieții politice a țării ,**

prin risipa energiilor ei active în diferite formațiuni ;

Considerând că , dacă până astăzi, o astfel de situație a putut dăinui fără prejudicii ireparabile pentru țară [**guvernare național - țărănistă !**] ,

continuarea acestei stări de lucruri - în actuala frământare atât dinlăuntru cât și din afara țării - ar putea periclita însăși liniștita și normala **consolidare a statului român,**

potrivit alcătuirii sale organice, economice , sociale și naționale ;

Considerând că , în aceste condițiuni , orice acțiune divergentă a democrației țărănești

slăbește forța regimului constituțional parlamentar

și încurajează tendințele de formațiuni dictatoriale ; [-----]

-dr.Lupu :

Împrejurările sunt grele , pentru **oricine vrea să cerceteze situația democrației** , astăzi , în Europa , **pretutindeni , bate un vânt de dictatură**

În Germania , **democrația a fost înfrântă.**

În Austria , **tunurile au distrus admirabile realizări ale social-democrației vieneze.**

S-a pus , atunci , pentru mine , problema : **am dreptul să merg - singur - mai departe ?**

Nu am datoria să alătur forțele mele , altor forțe democratice ?[-----]

Când vântul de dreapta , care bate peste frontiere , șueră și la noi -

atunci trebuie să întărim baricadele democrației. [-----]

- Mihalache / în ședință :

"**Pretutindeni , mijesc amatorii de aventuri și cei îmbătrâniți** , cari nu mai au curajul să se adreseze nici inimilor și nici conștiințelor și care **așteaptă să-și satisfacă ambițiile lor personale cu investitura de sus** , [**aluzie ACCuza? Iorga ? Argetoianu ?Manoilescu ?**]

cât și amatorii precoci de dictatură [**aluzie la CZCodreanu**] cari se silesc , înainte de a termina cartea , **să rezolve cu gloanțe problemele politice ale țării** . [-----]

Mihalache / la balcon :

În fața noastră se ivesc **perspective cari ne dau dreptul dreptul să ne îngrijorăm.**

Sunt oameni care au epuizat toate experiențele din tinerețe până la bătrânețe

[**aluzie: ACCuza, Goga, Iorga , ș.a.**] **și tineri care le surâde anarhia** [**aluzie Garda de Fier**]

Unii , roși de dorința de a domina , **șerșesc pe la toate porțile și la toate ușile** , de sus în jos , **ca să stăpânească această națiune.**

Rânjesc amatorii de dictatură pe la toate colțurile și printre ei sunt și **bătrânii cei răscopți** , dar și **copii precoci** , cari au pretenția să pună la punct **cu ajutorul gloanțelor** ,

dacă nu problemele , cel puțin **capetele oamenilor politici.**[-----]

Cu astfel de sentimente , **noi , care reprezentăm democrația țărănească** , ne-am propus să înălțurăm obstacolele și uniți **să pornim împotriva tendințelor dictatoriale**

venite fie de la dreapta , fie de la stânga. [-----]

Lupu / la balcon :

Nu mai departe decât **acum o lună** , în monumentalul **oraș multiseclar al Vienei** , **albinele muncitoare** cari construiseră cele mai frumoase exemple de **organizații puternice ale democrației** , **au căzut victime barbariei reacțiunii.**

În momentul când **reacțiunea neagră din afară** , alimentată de **bătrâni ramoliți** [**ACCuza**] și **tineri imberbi** [**CZCodreanu**] **își arată capul** ,

în acel moment i-am spus lui Mihalache : **dă-mi mâna încoace** ,

ca să construim puternice baricade.[-----]

Maniu / la banchet :

"**Țin să se știe că eu nu mă supăr decât atunci când vreau.** [!!!]

Nu uit niciodată și știu să aștept. [!!!]

Îl felicit pe dr.Lupu mai ales pentru că **a avut tăria să renunțe la o situația personală**

de care **se face foarte mult caz în țara românească . E acum la modă în țara noastră că , da-
că nu-ți dai aere de dictator , să fii cel puțin șef de partid.** [!!!]

Sunt puțini oameni cari , după ce au ajuns , **renunță** ,

cu ușurința cu care a făcut-o d-rul Lupu , de dragul democrației ."

Fuziunea PNȚ -PT / 11 mart.'34

16.) Legea stării de asediu , în discuția Camerei , 13 martie '34

Victor Antonescu (ministr.Juștiției) ; **H.Aznavorian** (raportor)

Armand Călinescu (PNȚ) ; **GH.A.Cuza** (LANC) ; **P.Petrescu** (PRȚ -Iunian)

C.Argetoianu (Un.Agrară) ; **I.Petrovici** (PNA-Goga)

H.Aznavorian - concluzii ; **Vict.Antonescu** - concluzii

(DAD, MO 23, ședința din 13 mart.'34 , p. 758 - 776)

[-----]

16 a) Călinescu /**Soluție politică**

" Eu socotesc că **ne găsim** astăzi în fața unei **chestiuni de oportunitate politică** .
Și sub acest singur aspect voiesc să o examinez. De aceea spuneam că **înțeleg** să ne cereți **ratificarea pentru trecut** , dar nu înțeleg să ne cereți prelungirea stării de asediu pe încă un an.
Pentru trecut, fiindcă , într-adevăr, **dvs v-ați găsit** la un moment dat **într-o situație gravă**.
Primul ministru al țării a fost asasinat de indivizi care militau într-o grupare politică subversivă. Era , desigur, **natural** ca dvs , care pierdeți în chip atât de tragic pe șeful guvernului și pe șeful partidului , **să vă resimțiți suflește de această lovitură** ;
era , de asemenea , **explicabil** ca în fața unei depresiuni sufleșteți , dvs **să socotiți că ordinea va fi mai bine asigurată** , trecând-o în sarcina **autorităților militare** . Și ați făcut-o .
Ați făcut-o , luând asupra dvs o răspundere politică ,
pe care înțelegem să v-o lăsăm întreagă.

Călinescu /Răspunderea ministrului de Interne

" Dar mai era ceva : **mai era un fapt** pe care noi nu l-am ridicat atunci ,
pentru că ar fi fost prea crud, dar care, credem că **trebuie să fie ridicat o dată** .
Într-adevăr, îmi amintesc că în noaptea aceea , când venea vestea tragică de la Sinaia,
prima tresărire pe care am avut-o a fost aceasta :
cum, primul ministru al țării a fost asasinat ? Dar unde erau organele polițienești ?
Unde era ministrul de Interne ? Ce măsuri luase el pentru apărarea primului-ministru ?
[-----]

Fiindcă, d-lor, **chestiunea era mai gravă**. Se pare că **ministrul de Interne era prevenit**.
Ministrul de Interne avea informații precise că se pregătea un atentat .
Și atunci , **nu ne mai putem mulțumi cu explicația mișcărilor extremiste** .
Nu mai este de-ajuns acesta .[-----]

Călinescu /Pericolul Gărzii de Fier

"D-lor deputați, vă spuneam că **guvernul** nu ne cere astăzi numai ratificarea pentru trecut ;
ne cere mai mult : **să- l autorizăm să prelungească acest regim de excepție**
pe încă un an de zile . **Or aceasta nouă ni se pare inadmisibil**.
În adevăr , d-lor, **care este justificarea acestei măsuri** , care este oportunitatea ei ?
Dvs spuneți că aveți nevoie de un regim de excepție,
pentru a stăpâni mișcarea Gărzii de Fier.

D-lor deputați, nu voi expunea acum **istoricul acestei mișcări** , **fazele** prin care a trecut,
caracterul ei. **Va trebui să facem această discuție înaintea Camerei** ,
pentru ca **să lămurim o dată complet această problemă** .
Și eu cred că **vom face această discuție** când dvs veți prezenta **proiectul** pe care
l-ați anunțat , **pentru apărarea statutului**.
Pentru moment, chestiunea este indiferentă sub raportul argumentării mele,
fiindcă, d-lor deputați , **eu afirm hotărât : mișcarea Gărzii de Fier**
constitue un real pericol pentru siguranța statutului."

Călinescu /Arestările

Dar care este situațiunea astăzi ?
A doua zi după asasinatul de la Sinaia , dvs ați arestat pe toți fruntașii Gărzii de Fier.
Ați arestat de asemenea **un număr considerabil de militanți** în mișcarea Gărzii de Fier ;
ații arestat **și simpli simpatizanți**.
Mi se pare că , ori de câte ori s-a ridicat această problemă în Cameră,
dl ministru de Interne ne-a lămurit că este vorba de
un complot împotriva siguranței statutului.
Noi am dat, firește, tot creditul unei asemenea afirmațiuni , care pleca de pe banca ministerială. Prin urmare, **membrii Gărzii de Fier puseseră la cale un complot împotriva siguranței statutului și atunci au fost arestați**.
Dacă , ulterior , **parte din ei au fost puși în libertate** , aceasta nu are nici o importanță ,
fiindcă , este evident, că au fost liberați **acea pe care cercetările nu i-au găsit vinovați**.
Cei culpabili, însă, au rămas arestați , vor fi traduși în fața **instanțelor represive și condamnați**.
În această situație, care va mai fi pericolul ?

Călinescu /Garda de Fier ...

"Garda de Fier nu este o mișcare de mase ; Garda de Fier este o mișcare de cadre și în ziua când aceste cadre vor fi puse în imposibilitate de a activa, însemnătatea mișcării scade..."

-**Pamfil Șeicaru** : Dle Călinescu, permiteți-mi să vă pun o simplă întrebare .

Mă așteptam ca dvs să analizați cari sunt cauzele adânci

cari determină o mișcare de dreapta ca ea, să ia forme de violență.

Probabil că există ceva care o alimentează ; < sub lata causa tollitur effectus >

Să vedem care este cauza care alimentează , care este resortul ?

Nu cumva este situația elementului intelectual românesc și clasa mijlocie din ce în ce mai strâmtorată ? Se poate . Aici este eroarea.

Aceasta este o măsură de poliție imediată

Dar , ceea ce alimentează aceste rățaciri ale voinței teroriste ,

acestea trebuie explicate . "

-**Armd.Călinescu** : Dle Șeicaru, dvs ați venit, spre regretul meu, la mijlocul cuvântării mele , fiind că , dacă ați fi venit la început, ați fi văzut un lucru.

Este evident că fiecare își are felul lui de a pune problema.

Eu am declarat, însă, din capul locului, că nu înțeleg să fac astăzi istoricul acestei mișcări

, pentru că socotesc că este mai natural ca acest istoric să-l fac întreg în momentul

când guvernul va aduce înaintea Adunării legea pentru apărarea Statutului.

Deocamdată , eu comentez numai faptul politic și împrejurările cari au determinat

introducerea stării de asediu . Atât și nimic mai mult.

Fără îndoială acesta este un sistem de a trata problema.Dvs poate aveți alt sistem.

Permiteți-mi însă să-l întrebuițez pe al meu.

Călinescu /Răspunderea ministrului de Interne

Cum spuneam, membrii Gărzii de Fier au fost arestați ; vor fi traduși în fața justiției și condamnați. În această situație, care va mai fi pericolul ?

Dar veți spune dvs : au fost arestați cei mai mulți ; nu au fost arestați însă toți ,

a mai rămas unul, cel mai însemnat , șeful însuși al mișcării , dl Corneliu Z.Codreanu .

Este adevărat. Dar să-mi dați voie un lucru ,

de ce nu a fost arestat până astăzi d-l Corneliu Zelea Codreanu ?

Cum, dvs pretindeți astăzi că Garda de Fier a provocat o situație gravă în țară,

vă propuneți să înlăturați această primejdie , să dizolvați Garda de Fier !

Și dvs lăsați liber pe șeful ei ? Nu ați putut să-l găsiți aici în București ?

Va să zică , în momentul când trebuia apărată viața primului ministru,

ministrul de Interne era absent ;

în momentul când trebuia prins cel pe care îl socotiți autorul moral al crimei ,

ministrul de Interne rămâne absent două luni și jumătate .

Ce fel de acțiune este aceasta ? De două ori se ridică responsabilitatea dvs.

Dle ministru, eu nu știu cum veți explica dvs această împrejurare , dar sunt dator să vă previn un lucru. În fața ei , lumea are dreptul să fie nedumerită și să întrebe : ce este aici ?

[-----]

Călinescu / 13 mart.'34 / retro' febr.'33

▣ Starea de asediu sub gov.PNȚ : pericol comunist

▣ Starea de asediu sub guvern PNL : pericol legionar

[LD Aici își pune amprenta patima politică cu care Armand Călinescu argumentează gravitățile de situații. Este , din acest p.d.v. , meschin sau cinic . Destinul îi oferea prilejul să-și întindă propria capcană .]

[-----]

Călinescu / Pericol comunist ... pericol legionar

"Noi am venit cu starea de asediu la 3 februarie 1933 , pentru a preîntâmpina o insurecție comunistă care se pregătea.

Dl secretar de stat lamandi - și îmi pare rău că nu este aici - spunea că

mișcarea Gărzii de Fier este deopotrivă de primejdioasă ca mișcarea comunistă .

Da și nu, d-lor deputați. Sunt deopotrivă de primejdioase în acest înțeles , că și una și alta provoacă turburări ale liniștii publice .

-N.Simionescu : Sunt clandestine și teroriste

-Călinescu : Există o deosebire în ce privește esența lor .

-Ionescu- Brăila : Una este cușer și alta este trif.

-Călinescu : Pe când mișcarea comunistă este o mișcare de mase și urmărește răsturnarea însăși a societății actuale , peste ideea națională,

Garda de Fier este o mișcare de cadre , care urmărește schimbarea sistemului de guvernământ

----- Armd.Călinescu / 13 mart.'34 -----

16.b) P.Petrescu (PRT -Iunian) (p. 767 - 768) Text integral - fișier PRT

// starea de asediu // legislația represivă // //justiția militară - justiția civilă // greșeli în politica școlară // procesele legionarilor // respingerea legii de prelungire //

P.Petrescu / 13 mart.'34

▣ Starea de asediu

Guvernul cere astăzi Parlamentului votarea actului de guvernământ când, prin **Decretul nr 296** , de la **30 decembrie 1933** , a introdus **starea de asediu** ; mai cere votarea **stării de asediu**, pentru încă **două perioade de 6 luni**.

Principial, ne-am ridicat întotdeauna , cu neclintită statornicie , împotriva acestei stări anormale de lucruri, pe care **art. nr. 128 din Constituție**,

n-o admite decât ca o măsură in extremis , în caz de pericol de stat .

"Totuși, dacă vrem să păstrăm o perfectă obiectivitate în cadrul realităților românești, îngrijorarea guvernului liberal , cauzată de dispariția tragică și neașteptată a lui I.G.Duca, șeful partidului și prim ministrul al țării, la un început de grea guvernare ,

ar putea constitui o justificare firească a actului

a cărui ratificare ni se cere nouă astăzi.

Dacă nu s-ar fi cerut decât atât, ar fi fost posibil să asistăm la acceptarea acestui act de guvernământ, cu unanimitate ;

[-----]

P.Petrescu / 13 mart'34

▣ Greșeli în politica școlară

▣ Problema tineretului intelectual.

[-----]

"S-a făcut o vagă promisiune , la începutul guvernării dvs , transmisă țării la Radio , de către **dl prim-ministru** .Această vagă promisiune , **de găsirea unui loc de muncă** pentru acești **tineri deznădăjduiți**, a rămas până astăzi un simplu deziderat .

V-aș întreba : credeți dvs , oare că aceștia , care vor să muncească dar nu-și găsesc locul, nu formează ei elemente de nemulțumire ?

Nu pot ei îngroșa , la un moment dat , **rândurile mișcării extremiste ?**

V-aș întreba : socotiți dvs că starea de asediu , punerea pumnului în gură, ar fi suficientă măsură capabilă să stăvilească nemulțumirile mereu crescânde ? "

[-----]

P.Petrescu / 13 mart.'34

▣ Justiția militară

▣ Neîncrederea în instanțele cu jurați .

▣ Procesele legionare

Proiectul dvs spune (aliniat 3) :

< **Procesele începute** în cursul **stării de asediu înaintea tribunalelor militare** , **rămân în competența acestor tribunale** , până la pronunțarea hotărârii definitive.>

La **art. 9 al legii din 1864** , la care dvs vă referiți , există o accentuare mult mai puțin colorată a acestui articol , deoarece **se spune pur și simplu că acțiunile începute vor continua tot de instanțele de judecată militare** .

Însemenează că : de vreme ce autoritățile militare au început unele cercetări , este bine ca ele să le continue.

Era căutată de legiuitor o scăpare , un mijloc de găsimire a unei continuități , până la terminare .

Dvs nu v-ați mulțumit cu menținerea aceluiași articol ;

deși vorbiți aici de legea din 1864 , **ați conturat definitiv intenția dvs.**

Trebuie să recunoașteți că , așa cum este redactat acest articol ,

pare a arăta o neîncredere a dvs în instituția Curților cu Jurați ,

și **mai pare** a arăta , **nu prea o suficientă încredere în executarea ordinelor** pentru păstrarea liniștii publice în țară **de către parchetele** din tot cuprinsul regatului.

Dar mai este un rău : arătați prin redactarea aliniatului împlicinat ,

că instituțiile militare de judecată ar părea ceva și **mai ferme dar și mai docile.**

Afirmarea acestui gând , este **în detrimentul prestigiului instituției.**

[-----]

P.Petrescu / 13 mart.'34 - concluzie

▣ Starea de asediu

" Închei socotind ca **absolut inutilă prelungirea stării de asediu** , cât timp **aveți la dispoziție legea Mârzescu** , înăspriată cu **legea Mironescu** ; apoi **legea alarmismului** a d-lui Madgearu .

Veți avea și o **lege a apărării statului** , cu care intenționați să veniți.

Vă mă trebuie însă autoritatea de guvernare și veți reuși astfel să ne conduceți destinele , atât cât veți putea , și **fără această stare de asediu.**" (**aplauze la PȚR**)

P.Petrescu / 13 mart.'34

16.c) I.Petrovici (PNA-Goga) (p. 769 - 770) Pamfil Șeicaru - intervenții polemice

Vezi text integral la fișier PNA

// starea de asediu // rațiuni politice , rațiuni practice // asasinarea lui Duca //

// Garda de Fier : calea captării //

[**LD : PNA fusese singurul partid parlamentar care apăruse deschis Garda de Fier ; Petrovici amestecă credințele lui " democratice " ...cu noul crez ...și rezultatul este pe măsură : argumente democratice , în slujba unei doctrine antidemocratice]**

Petrovici / 13 mart.'34

▣ Asasinarea lui Duca

" **Aici [Expunerea de motive] nu se concretizează decât un singur fapt : asasinatul mult regretatului Duca .**

Dar acest fapt nenorocit **aparține trecutului** , aparține **primei părți a legii** , care ne cere ratificarea trecutului.

-**Pamfil Șeicaru** : Dar trecutul acela **nu mai are continuitate în viitor ?**

Vedeți , aici e boclucul.

-**Petrovici** : Crezi d-ta că nu am să discut această chestiune ? Nu vezi că am luat-o metodic ?

Asasinarea lui Daumer ...

...Îmi aduc aminte că **mă găseam în Franța** când a avut loc **oribilul asasinat** al președintelui republicii , a lui **Paul Daumer**.

Știu că **nu s-a luat** , după aceasta , **nici o măsură cu caracter excepțional.**

Fapta era profund odioasă , totuși nu s-a luat o asemenea măsură .

De ce nu s-a luat ?

-**Șeicaru** : Era un **gest spontan** sau **un gest comandat ?**

Aceasta era marea diferență.

-Petrovici : Dvs aveți o pretențiune , care nu se poate realiza nici de către mine, nici de către altul, să spun într-o secundă , tot ce voi spune în mod succesiv. Aceasta nu se poate . **Nu s-a luat nici o măsură** pentru că **o lege nu are rostul să ispășească trecutul, ci pur și simplu să previe viitorul** , și, socotindu-se că nu este cazul să se prevină vreo primejdie viitoare , **nu s-a votat nici o lege excepțională .**

"Chestiunea care se pune la noi acum este următoarea : suntem în preajma unor astfel de primejdii ?

Și aici aș fi dorit ca expunerea de motive să fie ceva mai puțin laconică , ceva mai lămurită, fiindcă nu putem să privim nimeni cu simpatie permanentizarea stării excepționale. **A vota pentru un an de zile starea de asediu** , cu toate anexele și conexele ei , **însemnează să transformi excepționalul în normal."**
Petrovici / 13 mart.'34

▣ **Garda de Fier.**

▣ **Calea captării**

" Dvs veți zice : asasinatul lui Duca a fost un tragic simptom de mișcări periculoase , iar situația turburată continuă.

Dar una din două :

Or mișcarea este de suprafață și atunci un guvern tare trebuia să sfârșească cu ea până acum ;

sau este o mișcare de adâncime și atunci dânsa nu se poate înăbuși.

Pentru o mișcare de suprafață , înțeleg legi excepționale , pentru o mișcare de adâncime, nu .

Legea excepțională este superfluă și nu servește absolut la nimic.

Mișcarea de adâncime nu poate fi zdrobită,

ea trebuie captată , canalizată , corijată, cumintită, dacă vreți, pentru că, recunosc, că orice mișcare de aceasta , în explozia ei elementară, are și părți bune și părți rele, chiar și părți odioase.

- Pamfil Șeicaru : La muzeul Carnavalet există o scrisoare , ordin de zi, a lui Ludovic al XVI-lea, care băga gărzi elvețiene și le spunea să stea în cazarmă. **Ludovic al XVI-lea credea că poate capta mișcarea.**

Vedeți, istoria , de-a lungul ei, stabilește o permanentă eroare ,

eroarea **că pot fi captate mișcările care sapă la temelia statutului** (aplauze la PNL)

-I.Petrovici : Dacă teoria d-tale ar fi perfect adevărată,

ar însemna că în societatea aceasta nu s-a mai produs nici o transformare ;

că aceleași idei , același făgaș, aceleași cărări s-au menținut constant , de la origine și până acum. În realitate , însă, și dvs știți foarte bine că,

dacă sunt unele epoci de stabilitate , de liniște , în care viața se stabilizează,

există și epoci dinamice, în care se sparg formele de organizație ale societății și se produce o năzuință pentru altă organizare a ei.

Atunci, **tendința de a zdrobi o mișcare care pornește din adânc este ,**

nu numai o greșală , față de posibilități viitoare ,

dar socotesc că **este condamnată la un eșec desăvârșit .**

Repet , de altminteri, dilema : sau mișcarea este de suprafață

și atunci nu mi se poate cere starea de asediu pentru un an ,

or mișcarea pornește din adânc și atunci este o greșală să o întâmpini cu măsuri excepțio-

nale. În cazul acesta nu este decât calea captării și aceasta se face în cadrul legilor obiș-

nuite , nu cu legi excepționale, pentru că de acestea se uzează

tocmai când vrei să înăbuși și să tai din rădăcină . "

I.Petrovici / 13 mart.'34

-----

16 d) Legea stării de asediu , în discuția Camerei , 13 martie '34

H.Aznavorian Text integral , [fișier PNL](#)

[LD : opiniile opoziției , vezi la fișierele respective și la fișierele problematice]

H.Aznavorian / 13 mart.'34

▫ "Dreapta " - "Stânga"

▫ **Extrema " stânga" -extrema " dreapta"**

Ține de la început, înainte de a intra în fondul chestiunii, să "liniștească" îngrijorarea deputatului Gh.Cuza , care , pornind de la formula de " extremism " , și-a construit întreaga argumentare contra legii .

"Dlor, până la război, vocabularul politic , european și românesc, a cunoscut expresii mult mai simple , și anume expresiunile de <dreapta> și <stânga>, prin < dreapta > înțelegând în politică acele organizații politice în care domina preocuparea națională ,

prin < stânga > înțelegând acele organizații politice în care domina elementul social .

" După război, este adevărat , s-au încetățenit aceste expresii noi :

< extrema dreaptă> și < extrema stângă> , sau < mișcările extremiste >

" Deosebirea vine nu atât din concepția acestor organizații politice , cât mai ales din metodele pe care le utilizează .

Și în acest sens înțelege și proiectul de lege să întrebuințeze aceste expresiuni , adică înțelege pe acelea care activează pe bază de violență organizată și premeditată."

[-----]

H.Aznavorian / 13 mart.'34

▫ Pasiunile naționaliste,

▫ **Violența** .

▫ **Complicități oculte** Replică lui Călinescu

" Acțiunile și violențele nu ar avea absolut nici o semnificație , oricât de impresionante ar fi , **dacă** mediul moral și mediul intelectual nu ar fi otrăvit în așa chip, **incât** să numai ai cu cine sta de vorbă .

Actul de violență nu ne impresionează decât în măsura în care el, utilizând în special **pasiunile populare , cu rezonanțe de instinct**

- și aici voi răspunde d-lui deputat **Armand Călinescu** ,

cu privire la deosebirea pe care o făcea d-sa -

suscită **complicități oculte** .

" Când organizațiile politice **utilizează pasiunile populare** , cu rezonanță de instinct,

și , în numele acestor pasiuni , **provoacă agitațiuni violente** ,

care merg până la minarea statutului ,

nu este ușor pentru un stat și pentru un guvern să se apere ,

după discuțiunile pe care le făcea dl Călinescu , care spunea :

< Noi ne apărăm cu starea de asediu , împotriva unei **organizațiuni de mase** [PCR] ,

pe când dvs aveți în fața dvs **o organizație de cadre** și,

dacă aceste cadre sunt cunoscute și demascate , nu aveți nici o teamă ;

i-ați închis , i-ați identificat , îi puteți urmări ,

prin urmare , **este inutilă măsura pe care o luați.**>

"**Dle Călinescu**, cu inteligența dvs bine cunoscută și grație faptului că ați guvernat ,

vă dați bine seama - și trebuie să spunem lucrurilor pe față, cu toată sinceritatea -

că este foarte greu pentru un guvern

și într-o țară în care **sentimentul național este împărtășit de întreaga societate** ,

de sus până jos, **cu foarte mici excepțiuni** în ce privește pătura intelectuală ,

să te poți apăra împotriva mișcărilor violente , pe bază națională , mai ales când găsești complicități peste tot, în întreaga societate , și , mai ales, în întreaga structură a organizației de stat , care este chemată să te apere ." (aplauze prelungite la PNL)
H.Aznavorian

▣ **Mișcare naționalistă non violentă : LANC**

▣ **Mișcare naționalistă violentă : Garda de Fier**

▣ **Complicități, forțe oculte**

[LD : aici este pus **punctul pe i** . **Refuzul partidelor de a discuta** pe față, serios , această problemă. Precum struțul, ascunderea capului în nisip , exteriorizată prin **ironie și râsul creț**.

Am constatat acest fenomen și l-am semnalat tot timpul.

Unde cred eu că s-au înșelat politicienii timpului, este atunci când au încercat să tragă o graniță între mișcarea cuzistă și cea legionară.

Am mai spus-o : **cuzismul și intelectualitatea - nu Garda ! - au creat atmosfera** , iar legionarii au fost.. doar prelungirea , concretizarea , acestui naționalism]

-H.Aznavorian : ... **când găsești complicități peste tot**, în întreaga societate , și , mai ales, **în întreaga structură a organizației de stat** , care este **chemată să te apere ."**

-Armand Călinescu : **Subscriu în întregime la cele spuse de dvs.** (aplauze la PNL)

-H.Aznavorian : De ce spun acest lucru ? Fiindcă are **o adâncă rezonanță în societatea românească** .

-Pamfil Șeicaru : " Dle raportor, **faceți foarte bine că subliniați dvs acest lucru**, pentru că înseamnă că **există o problemă permanentă a sentimentului și a necesității naționale , pe care toate partidele refuză să o discute** . Ceea ce **refuză partidele de răspundere să dezbată larg în Cameră** , alunecă spre extremism.

-H.Aznavorian : **Necontestat** . [.....]

Fără îndoială că **există de multă vreme o mișcare naționalistă la noi [LANC]** ,

condusă de oameni ale căror sentimente patriotice , concepțiune politică și autoritate , nu se pot contesta.

Cum este posibil că **această organizație politică continuă activitatea sa de atâta vreme , fără să recurgă la acte de violență** ,

iar o organizație desprinsă din ea [Garda de Fier] , să schimbe complet procedul de acțiune în așa fel încât am rămas surprins și îndurerat când **am auzit pe d.Robu povestind o scenă penibilă** , când d-sa , împreună cu întraga sa familie , **a fost amenințat cu armele , de un grup al Gărzii de Fier** , pentru a fi împiedicat în acțiunea sa politică.

Vedeți **până unde a mers teroarea** , încât **pe însăși organizația de bază**

-ale cărei concepții și doctrină le-au luat d-nealor -

prin excesul procedeelelor lor, au înțeles **să o scoată din acțiunea publică** și din acțiunea politică , pe **însăși această organizație de bază** , reprezentată atât de bine în acest Parlament .

Va să zică este o rătăcire . "

[LD : Aznavorian, după părerea mea, confundă planurile : **bătălia politică**, mai ales cea electorala , a fost acompaniată tot timpul de atari episoade .

Așa s-au comportat lupiștii contra PNT ; **iunianiștii** contra PNT ; **georgiștii** contra duciștilor ; **goghiștii** contra averescanilor.Cât despre Nichifor Robu și "nonviolența" lui , ce să mai spun !?]

▣ **Comparația cu hitlerismul**

[LD : Este foarte interesant, la un an după venirea lui Hitler la putere în Germania , cum vedeau acest fenomen contemporanii . De aceea raportarea la opiniile lor, trebuie să țină seama de această percepție, nu de interpretările ulterioare]

-**Aznavorian** : Dle Șeicaru, să-mi dați voie să vă spun un fapt constatat de mine înșămi , acum doi ani [1932] la Berlin. Când eram la Berlin și **întrebam prietenii germani** , cum explicau d-lor **întinderea mișcării Hitleriste**, când **Hitler nu a recurs la nici un act de violență** și a mers totuși sigur și a scontat precis această scadență ?

-**Pamfil Șeicaru** : Când asociația a fost disolvată, în 1932, s-au adresat Curții de la Lipsca.

-**G.A.Cuza** : Mai mult decât atât : în 1931, când Hitler avea un milion de oameni , care mergeau cu dânsul ...

-**Șeicaru** : Mai mult decât armata legală !

-**Aznavorian** : În mișcarea pornită de Hitler **nu s-a recurs la acte de violență** .

Am întreat : cum vă explicați această ascensiune , acest crescendo al mișcării ? Nu simțiți că , la un moment dat , dvs , social -democrații, veți cade , veți capitula în fața acestei mișcări ? Mi s-a răspuns , aproape stereotip, de câțiva intelectuali , care făceau parte din diverse profesii :

< Dvs poate nu aveți informații exacte .

Întreaga societate germană este complice cu această mișcare

și complicitatea merge până la social -democrați chiar .

Ei înțeleg să ajute, să încurajeze ascensiunea lui Hitler ,

pentru că Hitler urmărește și un obiectiv internațional, un obiectiv de război.

Așa încât, ori de câte ori aveți de a face cu **organizații politice** ,

care agită și excită sentimente și pasiuni populare ,

este foarte greu pentru un guvern, este jenant pentru un guvern ,

să recurgă la acte de represiune , și, fără să vrea,

organele sale devin complice , în aceste împrejurări și **mișcarea crește. >**

[-----]

Aznavorian / 13 mart.'34

▫ Starea de asediu PNȚ : anti - comunismul

▫ Starea de asediu PNL : anti - legionarismul

[-----]

lată dificultatea , dle deputat Armand Călinescu , și deosebirea față de **mișcarea comunistă** , față de care mișcare, întreaga țară este solidară , ca să-i bareze drumul."

-**Gr.Iunian** : Dle Aznavorian , **faceți o nedreptate d-lui Armand Călinescu.**

D-nealui s-a ridicat la tribună numai pentru a justifica motivele pentru care se cere o stare de asediu ; dar vine , după un an, și arată adevăratele motive.

-**H.Aznavorian** : "Mulțumesc d-lui Armand Călinescu , pentru că mi-a dat și dezlegarea necesară , ca să fiu dispensat și eu de a justifica azi complet , necesitatea legii pentru **starea de asediu** , și voi arăta imediat de ce.

Eu cred că d-sa a prins exact sensul întreruperii de adineauri ,

când l-am întreat : explicațiile detaliate , pe care le-ați dat dvs acum,

le-ați dat și atunci când ați cerut starea de asediu ?

Sau a fost numai un simplu act de încredere în guvern, așa cum a mărturisit , în sinceritatea d-sale, d-l Ionel Pop , spunând că a avut încredere în guvern și a transformat adeziunea sa în vot de încredere , fără să ceară o justificare ?

"Chesiunea nu necesită dezbateri prea lungi, pentru că , de drept, ea este tranșată.

Chestiunea aceasta a necesității stării de asediu **este o chestiune de oportunitate politică, lăsată la aprecierea totală , suverană, a guvernului,**

fiindcă **sunt elemente** din această apreciere a oportunității politice ,

pe care **guvernul nu le poate divulga**, și, în special, în această chestiune,

unde **se pare** că există în permanență un interes ocult și permanent ,

care nu a dispărut nici astăzi, **explicațiunea rămâne în cartioanele guvernului.**

În ziua când se va cunoaște toată situația, **se va da pe față** -așa cum astăzi d-l Călinescu

o dădea , după ce se trecuse cu starea de asediu **dificultatea momentului.**

-Gr.lunian : " Doar , de aceea avem Parlament , să aibă încredere în Guvern."

H.Aznavorian / 13 mart.'34

▫ **Garda de Fier - complicitățile și oculta**

▫ **Controlul parlamentar**

-Gr.lunian : " Doar , de aceea avem Parlament , să aibă încredere în Guvern."

-H.Aznavorian : " Este un omagiu adus și **Parlamentului** ,

care are dreptul la **un control minimal** , dle Lunian ;

d-ta știi foarte bine că **sunt acte făcute de guvern** , care , cu controlul Parlamentului,

nu puteți să cereți să fie divulgate , mai cu seamă în această chestiune ,

când știi foarte bine **ce anume complicități s-au dovedit în această mișcare** ,

și până unde au mers aceste complicități.

Căci , este ciudat, pe această **listă de condamnați [listele Gărzii de Fier]**

figurează oameni , cari , sub raportul activității și legăturilor lor internaționale,

au aproape aceeași colaratură și este suspect faptul că **numai acești oameni figurează** ,

iar toți ceilalți sunt eliminați din preocuparea acestei mișcări.

Prin urmare , **se poate cerceta interesul acesta ocult** , mai departe decât acele

câteva nume , pe care le repetați dvs , în interes limitat de partid.

-lunian : Dacă rămâne ocult, cum o să putem să-l cercetăm ?

-Aznavorian : Ocult în ce privește denunțarea lui, **noi bănuim însă în ce sens merge**

această mișcare . Dar dle Lunian , **lăsați aceste întreruperi de ironie**,

care nu duc la nici un rezultat .

-I.Petrovici : Cât o să țineți starea de asediu ?

-Aznavorian : Este la aprecierea guvernului .

[-----]

Aznavorian / 13 mart.'34

▫ **Starea de asediu - măsură preventivă**

▫ **Legile represive - măsură forte**

" D-lor deputați, **s-a spus** : este păcat să recurgeți la acest mijloc , care coboară prestigiul

unui regim politic. **Aveți legi la dispoziție-** dacă nu mă-nșel , chiar dl Ionel Pop , spunea -

aveți legi de represiune ; lăsați să ajungă mișcările și tulburările în așa situație

încât să se simtă necesitatea unei **intervențiuni pentru represiune.**

" Ei bine, **nu, dlor ! Suntem împotriva represiunii** .

În primul rând, pentru o considerațiune foarte firească și care **intră în tradiția Partidului Liberal** ,

și poate **în tradiția multor oameni politici** din acest Parlament.

Iată de ce , d-lor deputați, **suntem - și regretăm că suntem - siliți** , câte o dată ,

să luăm măsuri preventive :

În primul rând, **avem în fața noastră un tineret fără experiență și este păcat , este nedrept,**

să se ia măsuri represive împotriva acestui tineret . Măsurile preventive pot duce

la un rezultat practic și liniștitor , nu trebuie să disperăm de pe acum.

DI. deputat Petrovici spune : dacă mișcarea este profundă , **nu o veți putea capta .**

Lăsați chestiunea aceasta , **se va capta** sau **se va dezorganiza** , nu importă ;

deocamdată prin măsurile acestea preventive, noi înlăturăm dezbateră în fond a chestiunii ,

chit că , prin dezorganizarea ei , se va așeza fiecare la locul lui.

Nu ne siliți , însă , cum cereți dvs , să renunțăm la starea de asediu și , în cazul că actul se va

repetă, **să recurgem la acte de represiune .Nu putem. "**

[-----]

▫ **"Libertatea" anarhică și violentă**

▣ Lista Gărzii de Fier

▣ Asasinarea lui Duca

[LD : Aznavorian este impresionant, este patetic, are și dreptate .

Dar ... în toată această argumentare și revoltă contra Gărzii , ignoră total motivul esențial și inițial : **dizolvarea Gărzii de Fier**. Motiv suficient la o mentalitate tinerească fanatizată ... pentru a trece la actul de răzbunare . Chestiune valabilă și pentru Titulescu, despre care s-a zis că a cerut lui Duca dizolvarea .

Pentru că , nici o dovadă privind " oculta" internă și externă nu s-a produs.]

" Dlor deputați, în al treilea rând , **ați văzut ce a însemnat**

libertatea absolută în această privință.

Îmi aduc aminte , eram foarte aproape de **regretatul și nefericitul Ion Duca** .

L-am întrebat : < **De ce nu iai măsuri , fiindcă se aude din toate părțile că viața d-tale este în pericol ?** >

Mi-a spus : < **Nu cred. Nu cred, dragă Aznavorian , să se găsească în țara aceasta o mână criminală , care să mă doboare pe mine . Sunt un om sărac.**

După 30 de ani de demnități , cum o să fiu ținta unui gest asasin ? >

"Acesta era sentimentul lui. El a străbătut **30 de ani de viață publică și ani de belșug** ai acestei țări și a rămas **sărac** , ducând o viață aproape de student.

Omul acesta, cel mai modest, cel mai onest și cel mai cinstit, având oroare de fast ,

această frumoasă inteligență să fi devenit ținta gestului asasin ?

Ce s-a întâmplat , oare , ca să se ajungă la acest gest asasin ?

Cu siguranță **o eroare**, ca să nu spun mai mult.

Dar cum s-a ajuns la această eroare ?

Și, ca să vedeți până unde merge **consecința logică a acestei rătăcirii :**

pe aceeași listă , în care figura nefericitul Duca, **figurază un alt om , [Titulescu]**

care este **mândria acestei țări**.

Și este , oare , o **necesitate națională și de stat** ca acest om ,

care reprezintă cu inteligența sa , și cu formidabilul lui talent , cu puterea lui de muncă , toate interesele noastre naționale și reușește să atenuieze eforturile disperate de revizuire de tratate și de garanții internaționale , vă întreb ,

este în interes național și de stat ca acest om să cadă ?

Cum este cu putință ca **Nicolae Titulescu** să fie considerat **ca omul care stă în calea progresului și a renașterii acestei țări ? (aplauze la PNL)**

Cine a otrăvit mentalitatea acestor tineri universitari în așa măsură , **încât să ajungă la credința că Nicolae Titulescu este un om inutil și trebuia să cadă odată cu Duca ?**

Nu vedeți că **nu un interes național** a fost acela care **a dictat punerea pe lista neagră**

a acestor două nume mari ci - și acum revin la domnul Iunian - **este incontestabil ,**

nici un interes de partid, dar cu siguranță un interes ocult ,

care depășește mișcarea națională și trece peste controlul nostru imediat ,

interes ocult care persistă încă ?

Altfel nu se poate explica , d-lor, cum această organizațiune a îndrăznit

să puie pe lista neagră pe cei mai de seamă oameni e care i-a avut această țară ,

în numele înnoirii vieții noastre publice .

Pe mine m-a durut , d-lor, când am aflat că **mși Titulescu a fost pus pe această listă**

și s-a socotit ca o **necesitate** , pentru această organizațiune, ca el să dispară.

De ce , d-lor ? Este posibil să se admită această stare de lucruri ?

Pe cine jena Nicolae Titulescu și cine erau beneficiarii acestei nefaste rătăcirii ?"

[-----]

Aznavorian / 13 mart.' 34

▣ Mussolini

/ Turburări nu mai există acum, pentru că este stare de asediu.

Dar necesitatea menținerii ei, există.

" Credeți dvs că **procesul politic , provocat de Garda de Fier ... s-a terminat ?**
În Italia s-a inaugurat un sistem , care tinde să se introducă și la noi .
Acest sistem , eu recunosc , **este un miracol pentru fericirea Italiei ,**
recunosc că acolo s-a întâmplat un miracol.
Dar miracolele nu se imită de prestidegitori . Miracolul rămâne acolo ,
cu poporul care l-a înfăptuit și cu șeful de geniu pe care l-a avut .
Nu se poate introduce acest miracol cu forța în altă țară și prin imitație doctrinară .
[-----]
Aznavorian / 13 mart.'34

▫ **Propagandă mincinoasă**

▫ **Incitare la crimă - CZCodreanu ; Girul lui Nae Ionescu ;**

▫ **Necesitatea cenzurii**

Câteva exemple care au determinat , mai târziu , **actul criminal :**
[G de F] < Un comunicat oficial anunță că în țară este liniște și ordine [...] pentru un moment
puștile îndreptate asupra tineretului românesc la Iași și la Constanța , au încetat de a mai ba-
te. Nu se mai aud **sunetele gloanțelor** , iar peste tot domnește **liniștea rece a morții** ,
cu prețul unor **cadavre** care le-au oferit cu generozitate finanței străine .
Guvernul se poate lăuda cu liniștea din țară. **Cele cinci cadavre de tineri** nu pot fi niciodată
un motiv de liniște. Dacă , în aparență , domnește liniștea cu care se laudă guvernul ,
în adâncuri domnește o mare turburare , care va izbucni o dată vijelios .
Glasul conștiinței publice , nu poate fi ținut mult timp înăbușit .
De aceea , **liniștea morții** care domnește astăzi ,
este mai grozavă și mai înfiorătoare decât orice . >

Vedeți , **s-au putut găsi gazete** ca să publice **astfel de amenințări .**
Dați posibilitate guvernului de a opri astfel de publicații [**"Cuvântul"**] ,
care s-au făcut **sub girul unui nume mare [Nae Ionescu]**
și în arata și literatura românească , care **nu a fost în stare să cenzureze propria sa gazetă .**
Eu nu-l cred vinovat direct , dar cel puțin **este vinovat de neglijență** , că s-a putut publica în ga-
zetă astfel de **acte , care au ajuns până la gestul criminal :**
[C.Z.Codreanu] < Duceți cuvintele mele d-lui Duca , ca să știe și d-sa mai dinainte ,
că din sute de mii de legionari , pe care îi are România Mare , se găsesc cel puțin zece mii
la cari n-o să le tremure mâna , atunci când s-ar găsi cineva să dizolve Garda de Fier . >
N-a tremurat mâna și ce a avut țara de pe urma acestui gest ?

-Voci :În ce gazetă se publicau astfel de lucruri ?

-Aznavorian : Nu vreau să fac personalități. Din nefericire , **domnește pretutindeni acest ton**
de amenințare , iar fruntași șefi de partide , cel puțin unii din ei , nu au fost în stare
să cenzureze astfel de publicații .[.....]

Când gazeta este girată de un nume mare [Nae Ionescu] și când astfel de lucruri se scriu
cu talent , este foarte ușor ca **oamenii aceia simpli și tineri să fie halucinați "**

(**aplauze la PNL**) Aici era pericolul. **Peste tot în țară se lansau știri inexacte .**

Am luat aceste gazete și le-am citit , de la venirea guvernului și până la gestul asasin ,
și eu însumi , citind aceste rânduri , mă simțeam turburat față de **violența de limbaj ,**
inexactitatea informațiilor și provocarea directă la asasinat .

Nimeni nu s-a gândit la consecințe , și dacă nimeni nu s-a gândit , atunci ce garanții am eu , gu-
vern , că și de acum încolo nu se va întâmpla la fel ,

când s-a găsit un nume mare [Nae Ionescu] , care trecea dincolo de trecătoarele glorii ,
care a permis să se strecoare această otravă , și să se publice ,
fie voit , fie prin inadvertență , astfel de lucruri ? [-----]

Agitațiunile există . Șefii de organizații vor fi liberi , vor continua ,
fiindcă d-lor , **complicitatea este mult mai adâncă** decât bănuți dvs ,
și **în toate straturile sociale** , fiindcă , **în mod greșit ,**
s-a înțeles și s-a adoptat numai această doctrină ,

nu și cealaltă ortodoxă, pe care o reprezintă dl Cuza . [!!!]

[-----]

Îmi aduc aminte de cuvintele unui **profesor de drept și sociolog [?]** în același timp :

< **O societate** poate să fie mare și prosperă , cu toate erorile pe care le-ar avea în domeniul științelor fizice . Aceasta n-o împiedică să aibă anale glorioase.

Dar, în clipa în care **o țară este rătăcită în erori morale sau politice**, destinul acestei țări este pecetluit.

Dacă nu vrea un popor să accepte **disciplina principiilor** , mai curând sau mai târziu **va fi silit să accepte disciplina forței**.

Și o dată **forța justificată și legitimată** , nu mai are nici o limită . >

"D-lor, pentru viitorul și progresul acestei țări, vă rog să aveți încredere în acele instituțiuni și organisme politice , **care rezistă în fața tuturor tentațiilor, care se importă din alte țări.**

Este convingerea mea intimă, adâncă, ancorată în suflet : ca și în lumea fizică, și în cea morală, **nu te poți rezema decât pe ceea ce rezistă "** (**aplauze prelungite la PNL**)

H Aznavorian / 13 mart.'34

16.e) Victor Antonescu (ministr.Justiție)

// democrația ; libertățile democratice // starea de asediu : factori interni și externi //

// Pericolul Gârzii de Fier // Naționalism ; tineretul ; terapeutica calmării //

Vict.Antonescu / 13 mart.'34

▣ Starea de asediu

▣ Factori externi

▣ Pericolul G de F

[LD : atenție ! atrage atenția că existau **motive pentru declararea stării de asediu**

înainte de alegeri .Ceea ce se leagă cu situația de pe timpul guvernării național-țărăniște.

Asasinatul lui Duca devine , astfel , o consecință a întârzierii introducerii legii

Atenție : el atrage atenția și asupra factorului extern , care ar fi reprezentat un pericol.]

" **Nu ne suspecțați** în intențiile noastre . **Nu suntem beneficiarii și exploataorii libertăților publice** create de alții ; **suntem cei ce le-am întemeiat** . (**aplauze la PNL**)

Respectul pe care vi-l acordăm noi dvs., pentru tot trecutul dvs de luptă, **nu ni-l tăgăduiți nouă.**

Departa de noi gândul de a dori ca **o stare absolut excepțională să o facem să dăinuiască.**

Vă mărturisim cu toată sinceritatea , că **atât de** serioasă considerăm situația , **încât ,**

dacă n-ar fi fost faptul că ne găseam în perioada electorală ,

am fi declarat starea de asediu mai înainte și atunci poate că Duca n-ar fi pierit .

Am avut însă acest **scrupul constituțional**, ca **să nu facem alegerile sub stare de asediu ;**

și s-a întâmplat ce s-a întâmplat , și acest **omagiu pe care l-am adus libertăților publice** ,

l-am plătit mult prea scump.

" D-lor, **situația se prezintă în așa fel, încât** dați-mi voie să vă spun că **nu este vorba numai despre ordinea internă** , care, la urma urmelor, se poate domina și prin alte mijloace , **dar este vorba și despre ordinea externă .**

Foarte bine a făcut d-l raportor al legii când , în frumoasa sa cuvântare ,

v-a amintit numele d-lui **Titulescu** , **pus pe lista morții** . Acest lucru are o semnificare .

" De ce **o anumită organizație politică** vrea să cadă nu numai capul oamenilor de vază

din această țară , care reprezintă politica internă, dar **vrea să cadă și capul omului care ,**

prin excelență , **reprezintă politica rezistenței naționale , politica antirevizionistă a acestei**

țări ? Pentru ce ? **Ce interes național dictează aceasta ?**

Nu credeți dvs că în **acest curent nesănătos , aproape sălbetec**,care nu conține numai

ideea dușmăririi interne , ar putea fi și **o acțiune străină ?(aprobări)**

Nu ne cereți, d-lor, precizuni, nu vi le putem da.

Simplu fapt că în afara de preocupări de ordin intern , de dușmănie a oamenilor poliici care activează în interiorul țării , **se găsește pe lista morții un om** a cărui acțiune , de peste 20 de ani, se pronunță cu strălucire și cu succes , **în apărarea drepturilor acestei țări** , nu vă **denotă și altceva** , decât o acțiune de ordin intern ?

Și atunci , era foarte natural ca preocuparea noastră , foarte serioasă, să existe de la început , și să dureze și astăzi " [-----]

" Eu nu spun că ne aflăm în aceeași situație, dar **vă spun un lucru :**

nimic mai rău decât lipsa de încredere .

Desigur că sentimentul public în această țară este sănătos , dar când vedeți dvs , că o **anumită acțiune rătăcită** își îndreaptă **exploatarea nenorocită în tineret** , și o **parte din tineret** tinde a fi **pervertit în aspirațiunile lui , măsuri se impun.**
Vict.Antonescu / 13 mart.'34

▣ **Naționalismul**

▣ **Excesele**

▣ **Terapeutică stării de asediu**

" Când **ideea naționalistă** care ne prinde astăzi pe toți , care **domină întreaga Europă** - căci curentul internațional a eșuat - când el **se afirmă din ce în ce mai mult**, în toate țările, ca și la noi, **el nu poate fi combătut.**

Dacă curentul naționalist este pus în mișcare de PNT , sau de partidul d-lui Goga [??] , sau a d-lui Iorga, sau a d-lui Cuza [??] , **pe căi pașnice**, ce avem noi de zis ?

Dar când se denaturează acest sentiment național, ca, sub pretextul naționalismului , să urmărească **asasinate și distrugerea ordinii în stat** , acest simplu fapt , de a se căuta să se pervertească sentimentele tineretului, **acest lucru este foarte grav.**

Dvs ați văzut cum studenții s-au baricadat într-un cămin la **Iași** ;

Au fost asemenea mișcări la **Cluj, la Constanța, la Pașcani** ;

A fost luarea cu asalt a tribunalului de la **Giurgiu** .

Acestea sunt **simptome îngrijorătoare** .

"Acum că tineretul , în imensa lui majoritate , este sănătos, asta este altceva, dar trebuie , câtăva vreme , **cât această operă de terapeutică se va face** ,

până ce tineretul , deșteptat din acțiunile urâte în care urma să fie târât , **se va calma, să recurgem la mijloace excepționale** .

Dacă nu ar fi decât impresiunea de disciplină și de represiune rapidă , pe care starea de asediu o provoacă în public, **și încă ar fi un rezultat.**

În această situație, de ce să ne suspectați ?

Starea de asediu se aplică de 2 luni, și ce abuzuri am făcut noi ?

Libertățile publice sunt întregi , dar, prin ea, există un sentiment în public că,

dacă cineva comite o **infrațiune, represiunea este rapidă.**

Libertatea presei este întreagă , afară de excitările la ură și la provocare .

Prin urmare , vă rog să nu considerați că în gândul nostru este

să creem o armă care să dureze mai multă vreme.

Victor Antonescu / starea de asediu / 13 mart.'34

17.) Actul de acuzare a Gărzii de Fier, [Ministerului Apărării Naționale] , 15 mart.'34

Fixarea procesului (19 mart.'34) ; **Implicații în proces. Eliberații.**

("Universul" , 16 mart.'34)

D.g-ral Uică, ministrul Apărării Naționale,
primind **actul de acuzare** al d-lui **g-ral Bădescu**,

Raportul special al instrucției asasinatului de la Sinaia,

[**Vezi mai jos, Ordonanța definitivă din 10 martie , doc.poziția 18**]

precum și **concluziunile parchetului militar** ,
date de dl **g-ral Petrovicescu** , comisar regal special,
a semnat ieri dimineața Ordinul de dare în judecată
pentru **faptele prevăzute** în dreptul fiecăruia , după cum **urmează** :

▣ **Au fost trimiși în judecată sub stare de arest :**

/ [**7**] **Corneliu Zelea Codreanu** (în lipsă) ,**greal rez.G.Cantacuzino -Grănicerul** ,
ing. Virgil Ionescu ,Clime Gheorghe ,Hodoș Gheorghe,Victor Silaghi (în lipsă)
preot Ion Dumitrescu (în lipsă) - **pentru faptul de complot** ,
prevăzut și penat de art. 81 , combinat cu art. 87 cod penal .

/ [**3**]**Nicolae Constantinescu , Dumitru Belimace , zis Doru Belimace, Ion Caranica** ,
pentru **atentat cu asasinat** și **complot** și **contravenție** la legea pentru portul armelor .

/ [**35**]**Mihail Stelescu, Ion Zelea Codreanu, Ion Moța, Ion Manea, Traian Cotigă,**
Cristache Solomon, Ion Copuzeanu, Ilie Gârneață, Sima Simulescu, Vasile Iașinski,
Mihail Polihroniade, Ion Crânganu, Iovu Ioan, Păvăluță Ioan , Serafim Ionel ,
Dordea Ion, Buzdughină Ilarie, Fleschin Petru, Decebal Zelea Codreanu, Dumitru Banea,
Sârbu Iulian, Pohrib Gheorghe, Leatu Gheorghe, Naci Vasile, Căsăneanu Gheorghe, Vasi-
le stoenescu, Modiga Petre, Micu Gh.Alexandru, Ghilț Constantin, Traian Ioniță, Nicolae
Totu, Nicolae Strungaru, Ion Aldea, Constantin Andronic și Mircea Gheorghiu ,
zis Dumitru - pentru faptul prevăzut și penat de **art.1** , din **legea pentru reprimarea unor infra-**
acțiuni contra liniștii publice (asociație și complot)

/ [**4**] **Anastasescu Ștefan** , zis Fănică , **Nicoletta Nicolescu, Stănculescu Constanța** zisă
Tantzy, și **Niculescu Teodora** - pentru faptul prevăzut și penat de **art. 5** ,
din **legea pentru reprimarea unor infracțiuni contra liniștii publice** ,
aceștia dovedindu-se **a fi fost curieri** ;

/ **Bordeianu Ion** , pentru faptul prevăzut și penat de **art. 4** din **legea pentru reprimarea unor in-**
fracțiuni contra liniștii publice, furnizând materiale (petarde)

/ **Becaru Petre** , pentru faptul prevăzut și penat de **art. 13** din **legea pentru reprimarea unor in-**
fracțiuni contra liniștii publice ;

/ **Nichifor Crainic** , pentru faptul prevăzut și penat de **art. 1** din **legea pentru reprimarea unor**
infracțiuni contra liniștii publice (asociație și complot)

/ Astfel fiind, **au fost trimiși în judecată 52 de inculpați**,
din care 49 în prezență și 3 în lipsă.

▣ **Puși în libertate**

G-ral Uică, a semnat **Ordinul** pentru **scoaterea de sub urmărire și punerea în libertate** a d-lor
prof.Nae Ionescu , prof.Dragoș Protopopescu , dr.Nicolae Roșu, Gh.Racoveanu
și sublocot.Horia Codreanu.

▣ **Procesul**

A fost fixat pentru luni, **19 martie , ora 8 dimineața**, când vor începe dezbaterile
în fața **Secției a II-a a Consiliului de război al Corpului II Armată.**

Completul de judecată va fi alcătuit din **5 generali judecătorești** ,
acuzarea fiind susținută de **g-ral Petrovicescu** , comisar regal special ,
asistat de col.**Romulus Hotineanu** , comisar regal permanent .

▣ **Regimul deținuților**

Comandamentul **Corpului II Armată** comunică :

Toți **deținuții** care au rămas sub stare de arest (49) și urmează a fi judecați ,
pot fi vizitați la închisoarea Jilava , **de familie , rude și avocați**,
cu permisia comandantului închisorii .

Din 19 martie, când începe judecata , vor fi încartiruiți în cazarma Malmaison , și vor putea fi vizitați în orele dintre ședințele de judecată .

▣ **Accesul publicului la proces**

("Lupta " , 20 mart.'34)

Serviciul cenzurii prese a dat următorul **Comunicat** :

" **Luni, 19 martie, ora 8 dimineața** urmând a începe **la Consiliul de Război al Corpului II Armată , judecarea asasinilor** fostului prim ministru IG Duca **și a membrilor Gărzii de Fier,**

Consiliul a fost nevoit să ia , în privința posibilităților de acces a publicului, **măsurile dictate de împrejurarea excepțională că numărul inculpaților și al avocaților aleși, întrece cu mult capacitatea de acces a publicului în sala de ședință existentă.**

"Față de această situație , **toate permisele eliberate până în prezent de Consiliu, se anulează , urmând a se elibera alte permise** ,

prin cabinetul d-lui subsecretar de stat Victor Iamandi, la Siguranța Generală a statutului , cu începere de la 8- 8,30, dimineața, pentru **famiile inculpaților, avocați și ziarști .**

Având în vedere , însă, lipsa de timp material, pentru emiterea acestor noi permise, **rămân valabile pentru ziua de luni numai permisele ce s-au eliberat avocaților aleși ca apărători ,** urmând ca **și acestea să fie preschimbate** în cursul zilei de luni ,

tot de ministrul de interne , prin intermediul Consiliul de Război, spre a se putea elibera **numai acelor domni avocați care au fost decrați apărători aleși,** cu îndeplinirea formalităților prevăzute de art. 103 din Codul Justiției Militare.

***

Ziarele sunt încunoștințate că **vor face singure** , prin reprezentanții lor, **darea de seamă private la proces**, supunându-se, însă, normelor în vigoare pentru presă .

Acuzarea , stabilirea procesului / 15 mart.'34

18.) Arestarea lui C.Z.Codreanu, 17 mart.'34

("Dimineața " , 17 mart.'34)

Comunicat :

" Azi dimineață **a fost arestat Corneliu Zelea Codreanu** , de către Siguranța Generală a Statului . C.Z.Codreanu se găsește în cercetare la Siguranța Generală a Statutului .

" În legătură cu arestarea lui **Corneliu Zelea Codreanu** , Siguranța Generală a mai operat în capitală arestarea lui **Victor Silaghy** și a preotului **Dumitrescu Borșa** , implicați în complotul asasinatului dela Sinaia .

De asemenea , a fost arestat și col. în rezervă **Ștefan Zăvoianu** , care **l-a găzduit pe urmăritul Corneliu Zelea Codreanu** .

După cercetările preliminare ale organelor Siguranței Generale , parchetul militar a procedat la **îndeplinirea formelor procedurale**, pentru ca **susnumiții să poată compărea** înaintea Consiliului derăzboi , în ziua 19 martie .

Arestarea lui Codreanu / 17 mart.'34

Vezi procesul - fișierul următor